

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (821) SPALIO — OCTOBER 21

• 1965 metai • 15 centų

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Kongresą palydint

Pasitikdami Kanados lietuvių jaunimo kongresą sveikinom, linkejom ir kartu reiškėm viltį ateičiai. Dabar gi, kai kongresas nuaidėjo praeitin, galime pažvelgti į jį vertinančiu žvilgsniu. Rengėjai ir lietuviškoji visuomenė laukė, kad šis kongresas paskatins jaunimą į aktyvesnę lietuvių bei parodys gaires ir tolimesnį lietuviškumą ugdymą. Ar šis kongresas tai tikslą atsiekė? Atidžiai sekus visus kongreso darbus, reikia pripažinti, kad jis ta linkme vis dėlto nemažai padidino mūsų atžalyną. Ir tai padidino ne tiek tu dviejų dienų darbai, kiek pasiruošimo laikotarpis, kuris buvo gana netrumpas. Per tą laiką jaunimas įvairiose apylinkėse dirbo, rengdamasis kongreso programai: rinkosi dainų ir tautinių šokių repeticijoms, ruošėsi vaidinimui, mokėsi melodeklamacijų, kanklių muzikos, lavinosi akordeono muzikoje, diskutavo kongrese svarstysimus klausimus, piešė paveikslus dailės parodai, redagavo kongreso leidinį, paruošė kongreso plakatai bei ženklą ir t.t. Tai vis darbai, kuriuos paskatino kongresas. Be jo daugelis tų dalykų nebūtų buvę padaryti. O kai jaunimas metėsi į tuos darbus, suaktyvėjo jų lietuviškumas ir susidomėjimas lietuviškąja veikla. Tai jau pozityvus įnašas į Kanados ir apimam visos lietuvių išeivijos gyvenimą, teikias vilties ir ateičiai. Tiesa, tas jaunimo kongresinis išjudėjimas nebuvo visuotinis, neapėmė viso Kanados lietuvių jaunimo, ypač tolimose apylinkėse, vis dėlto jis buvo ir dar tebėra gera paskata aktyvesnės lietuviybės linkme.

Pasitikdami Kanados lietuvių jaunimo kongresą taipgi linkejome, kad jis nurodytų gaires tam jaunimui, kuris auga nelietuviškame krašte ir nori būti lietuvišku. Visi žinome, kad mūsų jaunimas, bresdamas dviejų kultūrų sankryžoje, negalima būti toks pat, kaip ir vyresnioji karta, užaugusi nepriklausomoje Lietuvoje. Tą kryžkelę nesunku matyti iš šalies, bet sunku ją išgyventi ir surasti tikrąjį kelią. Šiam klausimui nagrinėti buvo skirta jauno akademiko Romo Vaštoko paskaita. Jis pats tą kryžkelę išgyveno, subrendo Kanados ir JAV universitetuose ir, remdamasis savo patirtimi bei teoriniu žinojimu, pateikė nuosekliai paruoštą paskaitą. Joje jis parodė, kad nutautėjimas nėra neišvengiamas, kad jaunimas gali išlikti lietuviškas ir kartu būti vietinio — kanadiškojo arba amerikietiškojo gyvenimo dalimi. Bet to išlikimo sąlyga yra perėjimas iš senųjų atstiešinių lietuvių formų į naujas, išaugusias jau iš vietinio gyvenimo. Gaila tik, kad paskaitos mintys pasiekė labai ribotą būrį jaunimo. Tas lietuvių jaunimas, kuriam iškeltosios mintys buvo reikalingiausios, paskaitos negirdėjo. Taigi, šia prasme kongresas neatseikė to, ko norėjo visu šimtu procentų. Paskaitos idėjas reikėtų skleisti pokongresinėmis priemonėmis, kad jos pasiektų kiek galint didesnius jaunimo būrius ir būtų diskutuojamos.

Geriausiais pavyko pramoginė kongreso dalis. Jaunimas labiausiai domėjosi šokiais ir talentų popiete. Tai parengimai, kuriuose netrūko dalyvių. Talentų popietė pasižymėjo savo įvairumu ir gana plačia geografine apimtimi — dalyvavo net aštuonių Kanados lietuvių apylinkių jaunėlių meno talentai. Jie rodė augančias lietuvių jėgas, nors toli gražu nevisas. Trūko ne tik kanklių apylinkių, bet ir talentų. Reikia tikėtis, jie galės pasirodyti sekantįme jaunimo kongrese. Talentai sutraukė daug publikos, bet dar daugiau — šokiai. Pozityvioji jų pusė yra ta, kad juose mūsų jaunimas turėjo progos tarpusavyje susipažinti. O tos pažintys lietuviškajai ateičiai gali būti labai reikšmingos.

Vertinant praėjusį jaunimo kongresą, tenka pastebėti ir kai kuriuos trūkumus. Pirmiausiai krito į akis pernėmas jaunimo domėjimasis rimtąja kongreso dalimi. Kalbų bei paskaitų baimė. Visai kita išpūdi sudarė pvz. ateitininkų kongresas Toronte š.m. liepos pradžioje. Jame dalyvavo daug jaunimo, bet jis nepasidavė „good time“ viešbutinei nuotakai ir aktyviai domėjosi paskaitomis bei diskusijomis. Daugelis Kanados lietuvių jaunimo kongreso dalyvių buvo apsiėję viešbutyje, kur trūko laiko miegui, pošežiams, bet užteko jo ilgom šnekoms, pavilgymom įprastiniams gurgšnams. Net ir organizacijų nariai, įpratę prie didesnio drausmingumo, šiuo atveju nesijautė angažuoti didesniai atsakymui. Organizacijų vadai, atrodo, laikėsi nuosėdai kaip stebėtojai. Be to, ir kongreso planavimas nevisur buvo sėkmingas; net ir jaunųjų atstovai negalėjo atspėti savo kolegų nuotaikų. Bet juk tai pirmas bandymas, kuris galėjo įsiti nepasisekti. Šis gi kongresas pavyko gana didžia dalimi. Mūsų sąlygomis tai jau daug. Reikia sveikinti visus tuos kongreso darbuotojus, jaunuosius ir vyresniusius, kad jie, darniai veikdami, sugebėjo atlikti tokį didelį reikšmės darbą. Pr. G.

NUSIKALTĖLIAI KANADOJE

Kvebeko provincijoje iškilio aikštės organizuotų nusikaltėlių tinklas. Konstatuota, kad jie steigdavo arba perimdavo firmas, jų vardu pirkdavo skolon prekių už didelę sumą, tas prekes greitai pardavdavo ir skeldavo bankrotą. Tuo būdu jie pasipelnėdavo ir dargi gaudavo apdraudą. Be to, rasta, kad kai kurie agentai samdydavo žmones namams padegti, kad tuo būdu gautų apdraudą ir pasipelnytų. Kvebeko prov. policijos vadovas J. Brunet atsisakė, nusiskusdamas, kad teisingumo ministeris nepritaręs jo pastangoms sustiprinti policijai. Teisingumo min. Wagner nusikundė nesąžiningais advokatais, esą jie padeda nusikaltėliams išvengti bausmių.

Kanados filmų pramonė vis dar menka. Beveik visi filmai yra gaminami JAV. Kanados filmų pramonei paskatinti federacinę vyriausybę paskyrė \$10 milijonų.

Liberalų partijos populiarumas pagal viešosios nuomonės instituto duomenis nėra sumažėjęs, nežiūrint visų skandalų Kvebeko liberalų tarpe. Iš apsišprendusių balsuotojų 48% pasisako už liberalus ir tik 28% už konservatorius. Tačiau 36% visų Kanados balsuotojų dar yra neapsisprendę ir gali nulemti rinkimus. Tokius duomenis skelbia viešosios nuomonės institutas Gallup.

Vaikų priedai neturėtų būti mokami pirmam vaikui, — pareiškė prof. I. Goffman, kuris ruošia vyriausybės pranešimą apie mokesčius ir vyriausybės mokamas pašalpas. Tik daugia vaikėm šeimom vyriausybė turėtų duoti paramą, nes dabar vaikų priedus gauna visos šeimos, turinčios ir viena vaiką, nors ta parama joms dažnai nėra reikalinga.

Toronto universitetas Padėkos savaitgalį suruošė politinį seminarą, vadinamą „teach-in“. Varsity arenoje. Dalyvavo net 5000 studentų ir klausėsi įvairių profesorių ir politikų, kurie užsėdė stengėsi perduoti savo idėjas jauniems klausytojams. Keletas profesorių buvo iš J. A. V., kurie pareiškė turi gėdytis esą amerikiečiais, nes J.A.V. politika Vietname prilygstanti Hitlerio nacių politikai. Vėliau paaiškėjo, kad tokie seminarai yra patekę į komunistuojančių rankas ir yra propagandos priemonė.

\$100 milijonų projekta viešųjų kelių pagerinimui paskelbė Ontario provincijos vyriausybė. Ontario provincijoje viešųjų kelių tinklas yra geriausias visoje Kanadoje ir jis kas metai dar gerinamas.

Religinis lietuvių kongresas

rengiamas 1966 m. rugsėjo 4-6 d.d. Vašingtone, D.C., drauge su Siluvos Marijos koplyčios šventinimo iškilmėmis. Kongresui rengti komitetas jau sudarytas ir išrinkta valdyba š.m. rugsėjo posėdyje. Valdybą sudaro: prel. J. Balkūnas — pirm., J. Boley — I vicepirm., P. Minkūnas — II vicepirm., dr. A. Janacci — III vicepirm., kun. V. Dabušis ir kun. St. Raila — sekretoriai, kun. L. Jankus — izd., kun. V. Budreckas — muzikos reikalų vedėjas. Kiti komiteto nariai: kun. N. Pakalnis, kun. J. Aleksūnas, dr. V. Vyngantas, P. Vainius, J. Stukas, P. Jurkus, P. Ažuolas, kun. P. Baniūnas, OFM. Nauji įsijungs į komitetą vėliau.

Muzikinę komisiją sudaro: prof. J. Zilevičius, P. Arminas, P. Vachbergas, A. Smilga, kun. Ad. Stašys, Iz. Motekaitienė, kun. Vl. Budreckas.

Informacijos komisija: prof. J. Stukas, kun. V. Dabušis, kun. St. Raila.

„Tėviškės Žiburiai“ aukotojai

Jau ne kartą esame skelbę apie „Tėviškės Žiburių“ savaitraščio leidėjų organizacijos persitvarkymą, kuris buvo reikalingas ryšium su darbo ir lėšų racionalizavimu. Iki šiol savaitraščio leidimo rūpinosi dvi atskiros įstaigos: K.L.K. Kultūros Draugija ir Spaudos Bendrovė „Žiburiai“. Pirmoji tvarkėsi kaip kultūrinė organizacija, o antroji — kaip akcinė bendrovė, turinti savo žinioje spaustuve. Tokia santvarka per eilę metų pasirodė mūsų sąlygose per daug sudėtinga, ir abi organizacijos susirinkimuose buvo nutarta susijungti į vieną įstaigą bei leidyklą su viena vadovybe. Su teisininko G. Balčiūno pagalba buvo įregistruota jungtinė draugija vardu „Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija Žiburiai“. Ši draugija tęsdama darbą ir siekdama užtikrinti tolimesnį „Tėviškės Žiburių“ leidimą, kreipėsi į visus šerinkus, kviesdama paremti persitvarkymą ir paaugoti turimus šerius tolimesniam „Tėviškės Žiburių“ leidimui. Į tą kvietimą atsiliepė jau visa eilė šerinkų ir savo šerius su dividendais paaugioji tolimesniam savaitraščio leidimui užtikrinti. Štai pirmieji 10 aukotojų:

Pr. Alšėnas, Toronto	\$22.40
Ant. Basalykas, Toronto	11.20
J. Kakevičius, Toronto	33.60
J. Pleškūnas, Hamilton	11.20
Jr. Dragašius, Toronto	11.20
Kun. A. Sabas, Sudbury	78.40
P. Ancevičienė, Ottawa	11.20
Al. Kelmelis, Toronto	11.20
J. Juzėnas, Oakville	11.20
Pr. Kalvaitis, Hamilton	11.20
212.80	

K.L.K. Kultūros Draugijos „Žiburiai“ valdybos nariai, redaktoriai ir administracijos personalas jau paaugioji savo turėtus šerius su dividendais, kurie sudaro \$936.50.

Visiems aukotojams, prisidėjusiems prie lietuviškosios spaudos išlaikymo, reiškiamė nuodėdžią padėką.

Valdyba

Talentų popietė Kanados lietuvių jaunimo kongrese sutraukė gausią minią žiūrovų iš įvairių Kanados ir JAV vietovių

Stipriai juda Niujorko žygininkai

Šiuo metu turimomis žiniomis, žygis į Jungtines Tautas Niujorke rengiamas visu spartumu ir iš lietuvių visuomenės pusės sulaukė visuotinio pritarimo. Jau paruoštas specialus atsišaukimas anglų kalba į amerikiečių visuomenę. Jis bus paskelbtas įtakingame dienraštyje „New York Times“. Tekstas jau surinktas spaustuveje. Pusanro tūkstančio kopijų to teksto išsiuntinėta žymiesiems amerikiečiams, kad pasirašytų. Drauge su tuo išsiuntinėtas K.L.NA garbės pirmininko prel. J. Balkūno laiškas, paaiškinantis atsišaukimo reikšmę ir prašas jį paremti. Pirmasis atsiliepė ir sutiko pasirašyti buvęs JAV viceprezidentas R. Nixon. Be to, atsiliepė sen. F. J. Lausche, vysk. B. G. McEntegard, buvęs sen. W. F. Knowland ir visa eilė kitų žymių amerikiečių, kurių parašai atsišaukimui teiks didesnę svorį.

Aukos žygio išlaidoms padengti plaukia iš visų pusių. Iki šiol žygio komitetas gavo apie \$8000. Juos suaukojo apie 500 asmenų bei paskyrų organizacijų. Čikagos lietuvių gydytojai atsiuntė \$700; Klevelando komitetas \$700; Detroito komitetas \$600; Worcester parapija \$326; Ohio liet. gydytojų dr. J. \$100; Rochesterio komitetas \$290; Hartfordo k-tas \$406; Toronto bankelis „Parama“ \$100; Delhi, Ont., apyl. valdyba \$100; Lietuvių Fondas \$100; Čikagos k-tas \$100; J. L. Jatis \$100; Batalinai iš Niujorko \$100; Atsiminimų radijo gegužinė \$156. Kitų aukos — po \$50, \$25 ir pan. Visi šie rodo visuomenės pritarimą ir dėdėjančią paramą.

Žygio komitetas atskiru atsišaukimu kreipėsi į lietuvių studentus, kviesdamas visus populiariai lietuvių žygi į Jungtines Tautas tarp nelietuvių studentų ir profesorių ir skatinti prisidėti jaunesniuosius studentus lietuvių, kurie dėl kurių nors priežasčių lietuvių spaudoje esamos informacijos yra likę nepasiekti.

Siūlo išnaudoti paskutines savaites prieš manifestaciją, skleidžiant žinias apie manifestacijos prasmę per universitetų bei kolegijų laikraščius ir vidujines radijo programas. Studentai skatinami išnaudoti visus jiems prieinamus būdus informuoti ir viešąją savo miestų spaudą, radiją bei televiziją.

Amerikos Latvių Sąjungos vadovybė savo komunikate pareiškė padėką jaunesiems lietuviams ir kitoms lietuvių grupėms už iniciatyvą suorganizuoti demonstraciją Pabaltijo klausimu ir paraginti lietuvių manifestacijoje dalyvauti. Niujorko latvių sudarė veiklų aktyvą, daugiausia iš jaunesniųjų latvių veikėjų, ir užsibrėžė išplatinti 2.500 bilietų į MSG.

Veikliai reiškiasi ir Niujorko estai, kuriems šiame reikale uoliai vadovauja „Eesti Postimees“ redakcija: kiekviename numeryje deda pranešimus - atsišaukimus apie manifestaciją pirmo puslapio pirmojo vietoj. Kor.

Krašto tarybos nutarimai

Kanados Liet. Bendruomenės naujai išrinktoji taryba pirmosios sesijos nutarimuose įpareigojo krašto valdybą sustiprinti ryšius su apylinkėmis ir kreipti specialų dėmesį Vakarų Kanados lietuvių apylinkėms bei teikti joms reikalingą pagalbą; rūpintis lietuvių imigracija Kanadon iš P. Amerikos bei šelpiti jų veiklą; remti trečiosios lietuvių Kanadoje organizavimąsi (neanglų ir neprancūzų). Be to, krašto taryba pritarė leidimui enciklopedijos anglų kalba ir pabrėžė reikala išjudinti lietuvių jaunimo veiklą apylinkėse. Ji padėjo visiem pareigūnams už atliktus darbus: jaunimo kongreso komitetui, buvusiai krašto valdybai ir kitiems KLB vadovybės organams. Pilnas nutarimų tekstas bus paskelbtas sekančiame „T2“ numeryje.

Krašto tarybos nutarimai

Kanados lietuvių jaunimo kongreso dalyviai. Uniformuoti pirmose eilėse — organizacijų vėliavnešiai

Savaitės įvykiai

ŠIAURES AMERIKOS STUDENTŲ DEMONSTRACIJOS PRIEŠ VIETNAMO POLITIKĄ BUVO SURENGTOS KELIUOSE MIESTUOSE. Gausiausia demonstracija įvyko Berkley, Kalifornijoje, kur dalyvavo apie 10.000 studentų. Kituose miestuose jos buvo mažesnės. Ju metu kaikiurie jaunuoliai viešai degino mobilizacijos korteles. Demonstracijos buvo suorganizuotos prokomunistinio Vietnamo komiteto vardu, bet faktiškai jos išaugo iš JAV universitetuose pradėto sąjūdžio, vadinamo „teach-in movement“, kuris su prokomunistinių profesorių pagalba rengė labai išreklamuotą viešas diskusijas. Pvz. Toronto un-te į tokias profesorių diskusijas susirinkdavo iki 5000 studentų. Tokių diskusijų ir paskaitų įkainti studentai išėjo į gatves.

pasmerkti JAV politikos Vietnamu. Būdinga, kad rimta publika JAV nedemonstruoja, o tik jaunuoliai, kurie lengviausiai pasiduoda pašalinei itakai. Kad toji itaka pridengtų būdu eina iš prokomunistinių šaltinių, nekritiškai jaunuoliai nepastebi. JAV senato saugumo komisija paskelbė dokumentuotą leidinį, kuriame aiškiai parodyta, kad universitetuose veikianti komunistų propaganda panaudojo ir profesorius, ir jų studentus prieš jų pačių tėvynę Ameriką ir jos kariuomenę, ginančią tautų laisvę nuo komunistinės vergijos.

Ilgai flirtavo su komunistais

Indonezijos prez. Sukarno ir leido jiems išsilaikyti. Pajutę savo galia, komunistai suorganizavo slapta sukiliamą prieš patį Sukarno ir vos nenuvertė. Išgelbėjo tik ištikimieji kariuomenės daliniai. Įsiutusi visuomenė sudėgino komunistų partijos būstinę, policija suėmė apie 1000 komunistų, kurie skelbė, kad sukiliama organizavo „vakarų imperialistai“. Kai paaiškėjo tikras kaltininkas, Indonezijos spauda pradėjo viešai pulti Kiniją, esą ji prikišusi pirštus. Sukarno kol kas laikosi santūriai ir prisibijodamas komunistų partizaninio karo, planuoja leisti steigti naują komunistų partiją, kuri nepriklausytų

Krašto valdybos pareigūnai

Spalio 11 d. krašto tarybos suvažiavime išrinktoji valdyba jau perėmė pareigas iš senosios valdybos ir spalio 14 d. turėjo pirmąjį posėdį, kuriame oficialiai pasiskirstė pareigomis:

Rinkūnas — pirmininkas, Stp. Kairys — vicepirmininkas ir kultūros komisijos pirm., L. Tamovskas — sekretorius, S. Čepas — izdininkas, kun. A. Žilinskas — informacijos vadovas, E. Milauskas — švietimo komisijos pirmininkas, O. Indrelienė — šalpos Fondo pirm., J. R. Simanavičius — ryšininkas su kitomis tautybėmis ir G. Rinkūnaitė — jaunimo sekcijos pirm.

Krašto valdybos adresas: 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Tel. 535-9397.

Iš naujosios valdybos sudėties matyti, kad įvesta keletas naujų. Nebėra Kultūros Fondo, kadangi krašto taryba suspendavo jo statutą. Vietoj jo sudarytos atskiros komisijos — kultūros ir švietimo. Taip pat naujas dalykas — jaunimo sekcija. Šiuo metu atskiru šaku vadovai rengia veiklos planus, kurie bus svarstomi būsimose posėdžiuose.

Pagarsėjęs Kongo politikas Combe buvo atleistas iš centrinės valdžios premjero pareigų. Jį atleido prez. Kasavubu, motyvuodamas tuo, kad Combe nesilaikęs konstitucijos. Nauju premjeru prezidentas paskyrė E. Kimbą, buvusį Katangos prov. užs. reik. ministrį Combes vyriausybėje. Kaip ten bebūtų, reikia pripažinti, kad Combe yra ketas kovotojas, kadaise vadovavęs Katangos provincijai, bandžiusiai atsiskirti nuo Kongo respublikos, o per pastaruosius 15 mėnesių jis jau buvo įvedęs tvarką visame krašte ir nugalėjęs sukilius. Afrikos kraštu politikai nemėgo Combes, nes jis nėra komunistų simpatikas ir nesibijo baltųjų žmonių pagalbos atstatant normalų gyvenimą krašte. Politikos žinovai mano, kad jo konfliktas su Kasavubu kilo, tarp kitko, ir dėl būsimų prezidento rinkimų, nes abu taikosi į tą pareigavietę.

Amerikos pagalbos vėl prašo Jungtinės Arabų Respublikos prez. Nasseris, flirtuojąs su komunistais ir dažnai keikias vakariečius. Senoji pagalbos sutartis pasibaigė ir Nasseris paprašė ją atnaujinti vėl trejiems metams. Jam ypač rūpi gauti maisto. Pagal senąją sutartį, Egiptas per 3 metus gavo maisto gaminių už \$165.000.000, be to, CARE draugija nemokamai išdalino maisto už \$10.000.000. JAV kongresas šį kartą nėra linkęs sudaryti ilgalaikę sutartį. Jo atstovai siūlo sutartį vieneriems metams ir, jei-gu Nasseris vėl nepradės anti-amerikietiškos politikos, galės ją pratęsti. Nasseris dabar jau sutinka sulaukyti ginklų gabenimą Kongo sukilėliams ir atsisakyti nuo antiamerikinės propagandos.

Nori pasiskelbti nepriklausoma valstybe britų kolonija Rodezija. Britų vyriausybė tam nėra priešinga, tik reikalauja, kad juodiesiems būtų duotos lygios teisės. Dabartinė I. Smith vyriausybė remiasi tik baltaisiais ir nenori išleisti juodųjų gyventojų. Dėlto iširo derybų Londone ir dėlto pareiškė protestą Jungt. Tautų kolonijų globos komitetams. Pastarasis ragina Britaniją imtis jėgos priemonių sulaukyti vieną šališkam Rodezijos užsimoniui. Britanijos premjeras pasiūlė sudaryti Britų Bendruomenės premjeru komisiją tam ginčui spręsti, o Rodezija pabrėžė Australijos premjera tarpininkauti. Kol kas reikalas lieka neišspręstas.

(Kontin.)

Leidėjas: Kanados Lietuvių Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Kodėl Italijoje daug komunistų?

Kai popiežius Paulius VI itališkos vasaros karščius praleidžia vėsios kalnuotos Romos apylinkėse vilosje Castel Gandolfo, mėgsta sekmadeniais apsilankyti įvairiose apylinkėse bažnytelėse ir ten atnaušinti Mišias. Aišku, toks atsilankymas — didelė šventė žmonėms. Namai išpuošiami, susirenka didžiulės minios žmonių. Tačiau turbūt, nė viena vietovė nepasipuošia taip gražiai, kaip Genzano.

Miestelis, kuriame atsispindi Italija

Kai popiežius Paulius ten nuvyko, visos gatvės ir šventės. Trejųbės bažnyčia buvo tiesiog grūstė prigrūstos žmonių. Gale bažnyčios trispalviu raiščiu persijuosė stovėjo miestelio burmistras ir visa taryba. Pasibaigus Mišioms, Sv. Tėvas perėjo per tikinčiųjų minią ir ištiesė savo rankas burmistrui, pagarbiai ir rimtai iškilaušiamam pamaldų. Burmistro veide nušvito plati šypsena šv. Tėvui. Popiežius ir burmistras kalbėjosi gyvai; buvo pristatyta visa taryba. Sv. Tėvas kiekvienam jų išteikė po medalių su savo atvaizdu. Visi meiliai atsivėlino, o burmistras dar sykį paspaudė popiežiui ranką. Minia garsiai plojo.

Siaip viskas atrodytų normalu, tikėtai burmistras ir dauguma to miestelio tarybos narių yra komunistai arba kairieji socialistai, o didžioji dalis gyventojų — 65% — balsuoja už komunistų partiją. Tai vaizdas ir labai būdingas reiškinys visai pokario Italijai.

Protestas prieš negeroves

Genzano vietovėje nėra atviro ar organizuoto pasipriešinimo Bažnyčiai. Klebonas kun. Monaldo Cenciarelli, kuris ten jau yra išbuvęs 15 metų, reikšias kaip savos rūšies Don Kamilius santykiuose su burmistru ir visais kitais komunistais, nes tų žmonių ištikimybė komunistui eina ne iš kokio nors ideologinio ištikinimo, o iš migloto jausmo, kad jie medžiaginių atvilgiu bus geriau aprūpinti komunistų partija. Krikščionių demokratų partija, kuri valdo Italiją nuo II D. karo pabaigos, pasak miestelio gyventojų, nieko gero jiems nepadėję. Prisijungdami prie komunistų, kurie niekad neužmiršta propagandos, šie žmonės tikisi išsikovoti geresnį socialinį gyvenimą ir kartu pasilikti katalikais. Tas jų viltis stiprina nuolatiniai komunistų organizuojami streikai. Be to, jie mano, kad komunistams perėjus krašto valdymą, blogiau jiems nebūs kaip dabar. Jie balsuoja už komunistą ne paneigdami religiją, o tik tai matydami, kad ji geresnį gyvenimą bei priemonę atkėrsyti tiems politikams, kurie iki šiolie turėjo jais rūpintis, bet nesirūpino. Tokie komunistai savo vaikus krikščijai, paruošia pirmajai Komunijai, tuokiasi bažnyčioje ir savo mirusius laidoja su religinėmis apeigomis. "Jie labai pasipiktinę, jei liptum jiems tokiais atvejais eiti kur nors kitur" — sako kun. Cenciarelli. Tarp 30—35% visuomenės žmonių reguliariai lanko sekmadieniais pamaldas, o per Kalėdas ir Velykas lankytojų skaičius pakyla iki 70%.

Minkštieji ir kietieji komunistai

Be "minkštųjų" komunistų, yra ir "užkietėjusių", kurie sudaro apie 25% visų komunistų. Norint susidaryti pilnesnį vaizdą, reikia suprasti, kad italų komunistų partija yra didžiausia vakarų pasaulyje ir išnaudoja ūkinis sunkumus, kurie dabar slėgia Italiją. Būdinga tai, kad palaipsniui per paskutinius kelis metus balsuojančių už komunistus nuomomis pakilo. Per paskutinius parlamento rinkimus iš 50 milijonų balsuotojų 26% balsavo už komunistus, t. y. 1 milijonų daugiau nei anksčiau, tačiau partijai priklausančių asmenų skaičius mažėja. Tai iš dalies pasekmės pasipiktinimo rusų brutalia taktika Maliniant 1956 m. sukilimą Vengrijoje. Italų komunistai sako: "Mes už jus balsuojame, bet jums nesilenkiam". Savo balsavimu jie siekia tikti didesnės medžiaginės gerovės. Tai atsispindi ir jaunime. "Kietieji" komunistai labai stengėsi suorganizuoti jaunimo grupes Genzano, tačiau ne-

pavyko. Katalikiškos jaunimo grupės veikia ten gana aktyviai.

Kavinės padavėjo aiškinimas

Galbūt geriausiai Genzano komunistų padėti nušviečia miestelio didžiausios kavinės padavėjas socialistas Mario Sabatini. Genzano savivaldybė turėjo komunistų valdžią visą laiką nuo karo pabaigos. Tai nieko nuostabaus, nes prieš tai visi pakankamai atsikando fašizmo, o komunistų pagrindis diele dalimi prisidėjo prie Mussolinio žlugimo bei Italijos išvadavimo. Pasak jo, komunistų vadovaujamas Genzano miestelis labai gražiai susitvarkė. Žmonės turi geresnes pastoges ir darbo sąlygas. Jis nemato prieštaraščių tarp komunistų politinių ištikimybės ir priklausymo katalikų Bendrijai. "Aš gimiau kataliku, buvau pakrikštytas kataliku, tad ar turėčiau būti nekatalikais vien dėl to, kad nepalaikau katalikiškos partijos?" "Mes visi mylim laisvę" — sako jis. "Tai reikiu" — nemėgstam, kad kas diktuoja. Ar esam komunistai ar socialistai ar kokie kiti, mes einam savo keliu ir mums nesvarbu, kad komunistai ar socialistai daro kitur".

Kunigų neveiklumas

Italijoj komunistas daugiausia išplėstis šiauriniuose pramonės rajonuose ir neturtinguose pietuose, kur žmonės apilyšę ir bemoksliai. Tačiau Genzano yra žemės ūkio krašte, kur žmonės gyvena iš vyno ir alyvos gamybos. Iš dalies komunizmo pasekimas tokioje vietoje glūdi kunigų apsielidime, nes pagal statistiką, kur tik Italijoje radosi drasių ir išmintingų kunigų su aiškia ateities vizija, ten komunizmas retai kur turėjo progos įleisti šaknis. Tai patvirtina ir kun. Cenciarelli, prisimindamas dar popiežiaus Leono XIII laikais mons. Grassi suorganizuotą "baltąją grupę", kuri savo narius vedė tikru krikščionišku keliu, o antikatalikais pasipriešino suorganizuotam "raudonųjų grupę". Po kiek laiko mons. Grassi buvo iškeltas, ir "baltosios grupės" be vadovo pradėjo irti, o nusivylę nariai tapo lengviau prieinami "raudonųjų grupę", ypač, kai fašistai ėmė spausti.

Kaimyniniame miestelyje Marino, pasak minėto kun. Cenciarelli, klebonas ir padėti žūrėjo pro pirštus ir atrodė, kad jo parapija ištiks panašus likimas, kaip Genzano. Tada vyskupas, kuris buvo iškėles mons. Grassi iš Genzano į Romą, atsiuntė jį į Marino parapiją, kuri šiandien yra katalikiškiausia parapija toje srityje. Minėtasis mons. Grassi tapo vyskupu.

Genzano miestelyje šiuo metu būklė yra nusistovėjusi: kurie priklauso komunistų partijai, jos ir laikosi. Kun. Cenciarelli yra optimistas ir mano, kad būklė per 10 metų pasikeis geruoju pusen. "Bet tai bus sunkus darbas — lyg kopimas į kalną" — pareiškė jis. K. J. Štš.

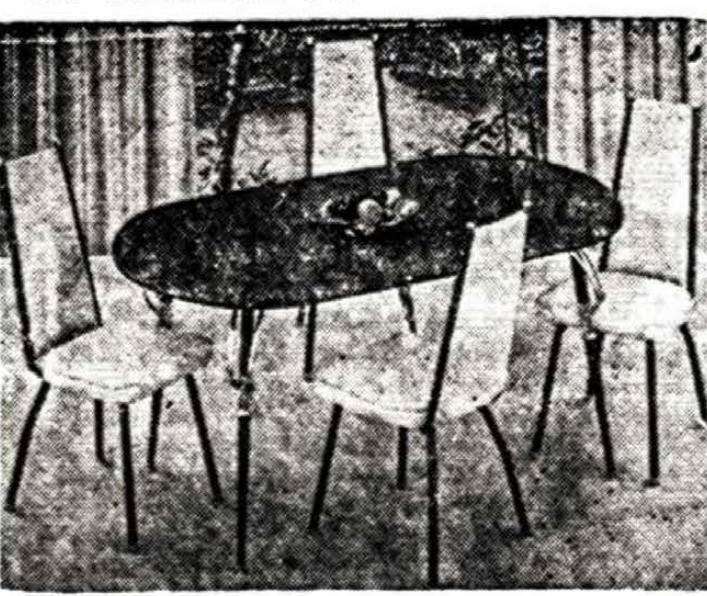
Montrealis. — Iš Kanada Air bendrovės gauna pensijas šio šeimos, netekusios savo narių lėk-tu katastrofoje ir gyvenančios Ontario prov.: Alletson iš Burlingtono — \$83.000, Girdwood iš Guelph — \$75.000, Wozniak — \$63.000.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė
Sav. V. ir J. Biliūnai,

961 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

- Gaminame valgomąjį kambario ir virtuvės komplektus
- Taip pat aptraukiame senas kėdes.
- Darbas atliekamas sąžiningai

Kitiem kasė duobę, patys įkrito

BR. ZUMERIS
Mūsų korespondentas Australijoje

tai vis nerizikuoja perimti Indonezijos valdžią ir savo rankas.

Tyli kova

Įtampa dėl valdžios tarp komunistų ir dešiniųjų (tautinę grupę) prasidėjusi praėjusiais metais, kada Sukarno pergyvenęs pavojingą inkstų ligą. Ta kova virusi užkulisėje visą laiką. Kraujai komunistams atvesindavo gen. Nasution su savo antikomunistiškai nusiteikusias kariniais daliniais. Tačiau komunistams pavyko savo pusen patraukti kaikiu karius karius dalinius ir jie sukilimą ryžosi pradėti. Antrą sukilimo dieną prasidėjusios kautynės centrinėje Javoje jį teigiamai patvirtino, nes čia grupavosi stipriausios Indonezijos komunistų jėgos, kadangi čia kaip tik gyvena gausiausia Indonezijos varguomenės dalis.

Nužudyti generolai

Nors raudonųjų inspiruotas sukilimas pasiviro į dešiniųjų generolų laimėjimą, bet padėtis tebėra įtempta. Vakarėčių šaltiniai nurodo, kad Sukarno žinojęs apie ruošiamą sukilimą, nes norėjęs nusikratyti stiprią dešiniųjų generolų grupę, susispietusia jo kariuomenės vadovybėje. Iš sukilėlių numatytų nužudyti aštuonių žymių generolų, dviem pavyko pabėgti. Tai karo ministras gen. Nasution, kuriam pavyko pasprukti peršokant savo gyvenamo namo užpakalinę tvorą, ir rezervo kariuomenės vadas gen. Suharto, kuris tą naktį buvo išvykęs. Seši kiti generolai buvo nužudyti užklupti miegant ir jų lavonai sumesti į griovį. Gen. Nasution buvo sužeistas ir koją, tačiau griebėsi gelbėti padėti. Gen. Suharto rezervo daliniai likvidavo sukilėlius.

Komunistų suėmimai

Komunistų suėmimai tebevyksta. Iš viso suimta virš 3000 žymiesnių veikėjų. Komunistų partijos vadas Aidit pasislėpė. Mitiems generolams ištikimieji kariuomenėje kilo didelis pasipiktinimas dėl generolų nužudymo ir manoma, kad kaikiurie komunistų veikėjai gali būti likviduoti. Krikščionys ir mahometonai.

SKELBIAME JAUNIMO METUS

Laisva, uginga, nežabota
Kliūčių, jaunyste, nežina! —
I ateities žavingus plotus
Pirmyn veržiesi amžinai

Jonas Aistis

Jaunimas laiko tėkmėje perima vyresniųjų darbą. Išsivijęs, lietuvių tautos ir Lietuvos ateitį reikia jaunimo, kuris savo idealizmu ir entuziazmu brandintų ir vykdytų tautinius mūsų idealus.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, siekdama sudaryti sąlygas dabartinė lietuvių jaunimo padėčiai laisvojo pasaulio kraštuose ir pavergtose Lietuvoje apžvelgti, jaunimui ir lietuviška gyvenimą įtraukti ir jo pasiekimams laimėjimams mokslo, meno, literatūros, politikos, religijos ir kitose srityse išryškinti, jaunimo dvasiai naujiems darbams, polėkiam ir pasiryžimams uždegti, jaunimo tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo nuotaikoms kelti,

s k e l b i a

1966 METUS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAIS.

Siam tikslui Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

1. Kviečia laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą į šio jaunimo kongresą Kikagoje, JAV, 1966 m. birželio 30 — liepos 3 d.;
2. Kreipiasi į laisvojo pasaulio lietuvių bendruomenes, organizacijas, parapijas, spaudą, radijo valandėles ir visus lietuvius, prašydama jaunimui dėmesio, jo siekimų supratimo ir visokeriopos paramos;
3. Skatina visus domėtis jaunimo klausimais ir prašo vykdyti Lietuvių Jaunimo Metų programą;
4. Prašo visuose raštuose, leidiniuose, spaudoje ir kitur 1966 metus žymėti Lietuvių Jaunimo Metais.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai pradėdami Kanados Lietuvių Jaunimo Kongresu 1965 spalio 9 Toronto, Kanadoje.

Metų šūkis: Mūsų jėgos, mūsų žinios laisvai Lietuvai Tėvynei!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Juozas J. Bačiūnas, pirm.
Stasys Barzdukas
Dr. Algirdas Nasvytis
Alfonas Mikulskis

Vytautas Kamantas
Milda Lenkauskienė
Julius Staniškis
Dr. Jonas Puzinas,
PLB Kultūros Tarybos pirm.

Klevelande, 1965 m. spalio 4 d.

Kanados lietuvių jaunimo kongreso žodis

Kanados lietuvių jaunimas, susirinkęs 1965 m. spalio 8-10 dienomis Toronto ir savo pirmąjį kongresą, kurį pats paruošė, pats pravedė ir kuriam vadovavo, viešai pareiškia savo ištikimybę lietuvių tautai, savo susirūpinimą lietuviškosios kultūros likimu ir savo senosios tėvynės Lietuvos ateitimi.

Kaikada mes esame kaltinami netautėjimu. Bet mes nei Lietuvos, nei lietuvių tautos neatsižėdome ir nemanome atsisądėti. Mūsų pažiūra ir lietuviškąjį reikalą kartais gal kiek skiriasi nuo mūsų tėvų, nes mes išaugome ir gyvename kitose sąlygose. Bet tas skirtumas yra ne turinys, o forma ir metoduose. Lietuviais esame mes gimę, lietuviais ir liekame, didžiudomiesi, kad esame tos tautos vaikai.

Pirmojo Kanados lietuvių jaunimo kongreso ir pasaulio lietuvių Jaunimo Metų paskelbimo proga sveikiname visą lietuviškąjį jaunimą kuriame žemės rutulio kampe jis bebūtų ir linkime, kad šie metai daugiau mus supažindintų su lietuviškąja kultūra, su artintu, sujungtų bei paskatintų aktyviai dirbti lietuviškosios kultūros ugdymui ir Lietuvos laisvės atgavimui.

Šią iškilmingą valandą mūsų mintys krypstą ypač į pavergtą Lietuvą, reikšdamas mūsų jauniesiems broliams ir sesėms anapus geležinės uždangos padrašinimą, meilę ir viltį.

Kongreso Prezidiumas, visu vienbalsiai įgaliotas
Pasirašė: Saulius Masonis
Giedrė Rinkūnaitė
Aldona Bušinskaitė

A + A

PETRONELEI BALTRUKONIENEI mirus,
jos dukrai JANINAI BUBULIENEI bei jos šeimai
reiškiame nuoširdžią užuojautą —
J. B. Mačkiniai
V. L. Pevcevičiai

A + A

ANTANUI POCEVIČIUI mirus,
jo žmoną ir sūnų VYTAUTĄ su šeima
nuoširdžiai užjaučiame —
V. J. Vingeliai
A. R. Ulbos

JANINAI BUBULIENEI ir šeimai,

jos mamytei Hamiltone mirus,
reiškiame gilią užuojautą —
Medelių šeima

A + A

J. VIZGIRDAI mirus,
reiškiame užuojautą M. VIZGIRDIENEI, R. RICKIENEI,
žentui JUOZUI, anūkam ir visiems velionies artimiesiems —
S. S. Rakščiai
L. J. Kriaučiūnai

Brangiai Mamytei mirus Lietuvoje,

GENOVAITĖ BARCEVIČIENE
nuoširdžiai užjaučia —
Prisikėlimo parapijos choras

Azijos milžinų karo pavojus

Pakistano ir Indijos karas dėl Kašmyro kol kas, formaliai, yra sustojęs. Jungtinės Tautos tarpininkaujant, bet santykiai tarp tų dviejų kraštų tebėra įtempti: abu partneriai skundžiasi susisaudymais pasienyje, o Indija be to dar skundžiasi pakistaniečių partizanų veikla Indijos Kašmyre. Pakistano pretenzijos į Kašmyrą remiamos tuo, kad toje provincijoje dauguma gyventojų yra mahometonai. Ir pats Pakistanas skiriasi nuo likusios Indijos savo tikėjimu; jei ne tikėjimo skirtumas, tai Pakistanas nebūtų atskilęs nuo Indijos. Indija savo teise į Kašmyrą remia tuo, kad jo maharadža, Pakistano kariuomenės vėžiantis į Kašmyrą, paprasė Indijos ginkluotos pajagos ir globos. Pakistanas reikalauja Kašmire plebiscito, o Indija priešinga plebiscitui. Jungt. Tautų Saugumo Taryba apeliavo į "visas tautas", kad susilauktų nuo tokių veiksmų, kurie galėtų sukelti karą ir nutartė apsarstyti politinius Kašmyro problemas aspektus.

Kinijos siekimai
Kai Jungt. Tautų Saugumo Taryba apeliavo į "visas tautas" vengti tokių veiksmų, kurie galėtų sukelti tarptautinį karą, tai turėjo galvoje ne "visas tautas", o tik komunistų Kiniją, kuri yra susideruota ilgesniui Pakistano ir Indijos konflikto užtrūkumui ir turi agresinių intencijų Indijos atžvilgiu. Pekingo vyriausybė, kiek matyt iš jos elgesio tame Pakistano ir Indijos konflikte, buvo pasirengusi savo kariniais veiksmais atitraukti pagrindines Indijos jėgas nuo Pakistano fronto į Himalajus ir tuo padėti Pakistano karą laimėti. Pekingo intencijos siekia toliau negu Pakistanui pagelbėti: Pekingas nori socialinės revoliucijos Indijoje ir per ją savo viešpatavimo tame subkontinente. Dėlto Kinija kaltina Indiją sienų Himalajuose pažėidimui ir ultimatyviai reikalavo likviduoti visus karinius įrengimus Sikkim krašte, kuris yra Indijos globoje.

Sikkim valdovas
Norėdamas karo išvengti, Sastri pareiškė, kad jis esąs pasirengęs sudaryti mišrią komisiją, kuri ištirtų būklę pasienyje, bet išėjo Kiniją, kad jos užpuolimo atveju Indija gintų savo teritoriją "iki paskutinio žmogaus". Panašų pareiškimą, atvykęs į Kalkutą, padarė Sikkim maharadža Palsen Thondup Namgyal, kuris neseniai yra vedęs Niujorko gražuolę Hape Cook ir tuo "susigiminia" su Amerika. Maharadža pasakė, jog visi Indijos kariniai įrengimai yra tik jo valstybės teritorijoje ir Pekingo kaltinimai, kad Indija skverbiasi į Kinijos teritoriją, neturi jokio pagrindo. Sikkim'o valdovas pasakė, kad jo krašto gyventojai kovos prieš užpuolimą.

Pakibės karas
Sikkim nuo broliško Bhutan'o skiria Chumbi tarpukalnį; manoma, kad Kinija savo puolimo kylli vartytų iš Chumbi; ar ji tai darys po paliaubų, nežina; atrodė, kad nedarys, nes Pekingo radijas pasakė, jog Indija savo karinius įrengimus Tibeto teritorijoje likvidavusi ir savo karinius dalinius atitraukusi į Indiją. Premjeras Sastri ta teigimą paneigė, pareiškdamas, jog Indijos kariuomenė nieko Tibeto teritorijoje nėra pastatiusi ir nieko nelikvidavo. Tie kontroversiniai pareiškimai visą bylą pakabino ore. Be to, pastebėta, jog Kinija savo dėmesį nuo Vietnamo atkreipė į Indiją. Pakistanas, Indija ir Kinija yra gyventojų skaičiais milžiniškos valstybės, tad karas tarp tokių valstybių pareiklautų milžiniškų žmonių aukų ir sunaikinimų ir tuo būdu panašus į pasaulinį karą. Šitą pavojų supranta J. Tautos ir šv. Tėvas, kuris, turėdamas galvoje įtampą Azijoje, sutinko atvykti į JT sostinę Niujorkę ir kreiptis į visą pasaulį, kad saulimatyviai reikalavo likviduoti visus karinius įrengimus Sikkim jos nelaimės. J. Gobis

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKU BALDAI
ĮVAIROSI KLIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

K R A U T U V E S :

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krantuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Pirmoji diena lietuviškoj mokykloj

Pirmą dieną mokykloje buvo sumišimas. Kiemas buvo pilnas. Buvo daug vaikų. Maži ir dideli. Vieni laimingi, o kiti susirūpinę, nes galvojo į kurią klasę eis. Viskas buvo kitaip, nes visi lankys lietuvišką mokyklą kitoje vietoje, negu pernai.

Kristina Augėnaitė, 4C sk.

Šiandien yra pirmą dieną mokykloje. Viskas atrodo nauja. Kiemas didelis ir šiandien kieme yra daug balų.

Regina Zubrickaitė 4C sk.

Pirma diena lietuviškoj mokykloje man labai gera. Man ši mokykla graži ir didelis kiemas žaisti yra. Šiandien nebus daug darbo. Kai aš įėjau į kiemą, ne-

mačiau nė vienos draugės. Pasumišimas. Kiemas buvo pilnas. Buvo daug vaikų. Maži ir dideli. Vieni laimingi, o kiti susirūpinę, nes galvojo į kurią klasę eis. Viskas buvo kitaip, nes visi lankys lietuvišką mokyklą kitoje vietoje, negu pernai.

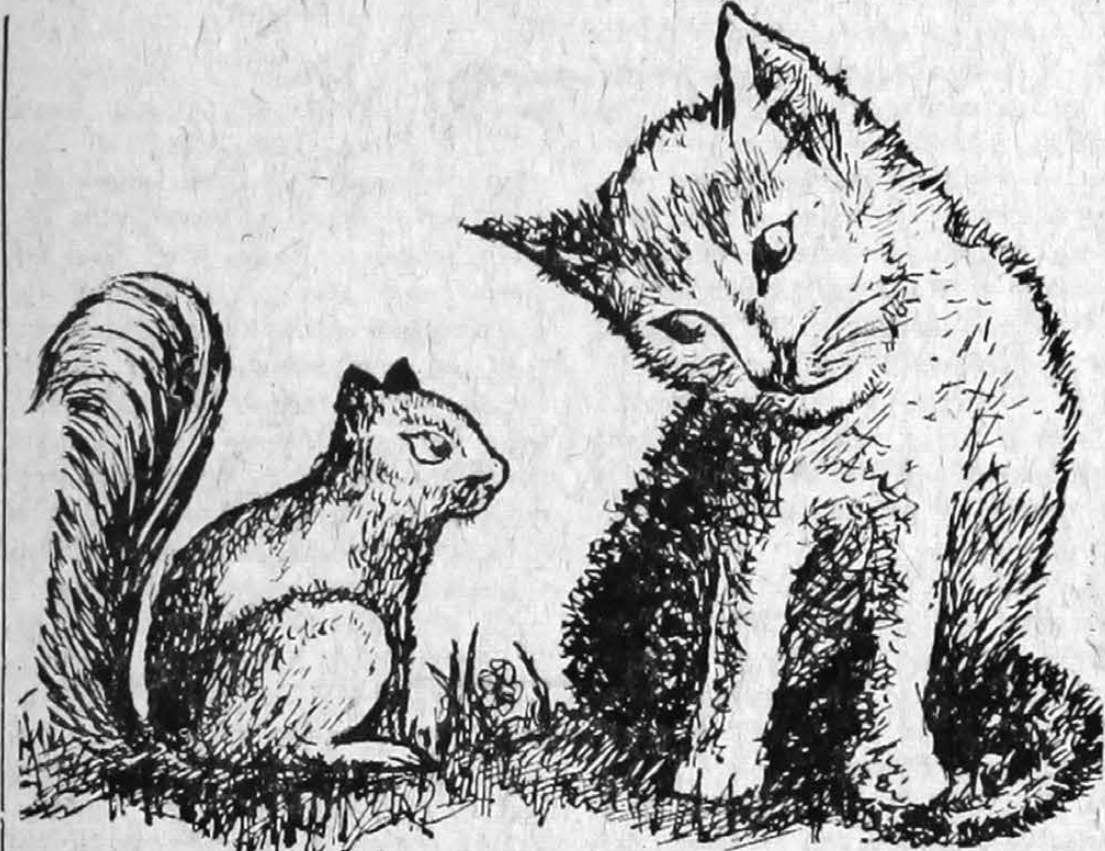
Aida Greičiūnaitė, 4C sk.

Pirmą dieną lietuviškoj mokykloje man buvo gera, nes ta mokykla man nėra nauja. Aš į šią mokyklą einu kiekvieną dieną. Man atrodo, kad man čia bus labai gera ir linksma.

Lina Vaitiekūnaitė, 4C sk.

Man pirmą dieną mokykloje patinka, nes viskas naujai atrodo. Atrodo, kad ilgesnį pertrauką. Dar ir kita mokytoja.

Rima Bumbulytė, 4C sk.

Voverytės Taivarytės nuotyčiai

— Gyvenu miške, seno ąžuolo skyklėje, moku vikriai šokinėti nuo vienos medžio šakos ant kitos ir kraipyti uodegaitę į šalis. Turiu keturis dantukus ir mėgstu kramtyti riešutėlius. Gal atspėsite kaip aš vadinuos? Jei ne, tai aš pasakysiu, kad atsimintumėte: vadinausi Voverytė — Taivarytė.

Kartą su mama bešokinėdamos tarp medžių, pasiekėme išsiskojusį lazdyną. Ji man parodė riešutų kekes, sakydama: „Neužilgo ateis visų laukiamas svečias, turtingas ruduo. Jis prikins riešutėlius, tada mes galėsime riešutauti.“ Aš nepaprastai laukiau to svečio rudens, bet nesulaukusi, kitą rytą išėjau jo pasitikti plačiuoju miško taku. Galvoju: o kokia bus staigmena, jei aš pati jį pasitiksiu ir parsiveisiu namo.

Bešokinėdama taku, pamaniau atbėganti trumpom kojytėm, spygliais apaugusį žvėrelį. Aš jį sustabdžiusi paklausiau: „Ar tik nebūsi ruduo?“ „Ne — aš vadinausi ežys! Aš pažįstu beveik visus miško žvėrelius, bet apie tokį, kuris vadinas ruduo, man dar neteko girdėti. Ar galiu padėti jį tau surasti?“ „Mielai!“, — atsakiau.

Abu keliavome toliau, praeidami nevieną miško žvėrelį. Priėjė miško pakraštį pamatėme ateinantį ūsais pasipuošusį svečią. Priėjęs kiek arčiau jis dailiai išrietė nugarą ir savo žvilgančiom žaliom akim pažūrėjęs į mus suknaukė: „Miau, miau!“ Ežys man kumstėlėję į pašoną ir sako: „Aš ju nepažįstu, turbūt tai bus ruduo.“ Aš jį užklausa: „Pasakyk, ar tik tu nebūsi ruduo?“ Šis išsitiesęs atsakė: „Ne, aš vadinausi katiniukas Rainiukas, tik pažūrėkit, kokia mano nugarytė ir uodegytė. Miau-miau, pasakykite man, kaip atrodo ruduo?“ „Aš nežinau, mama sakė, kad jis turtingas ir neužilgo ateis, o ji visuo met tiesą sako.“ „Ar galiu padėti jums jį surasti?“ — paklausė katinėlis. „Mielai!“, — atsakiau, ir taip keliavome visi trys į šį kiti rudens.

Vos pradėjome eiti, kažkas smarkiai ėmė loti. Rainiukas susuko: „Slėpkinės kuo greičiau!“ Aš net nepajutau, kaip atsidūriau ant gluosnio šakos šalia katinėlio, o širdelė taip smarkiai plakė. Mačiau, kaip ežys, susirietęs į kamuolį, nuriedėjo į krūmus. Dviem kojom atsiremęs į gluosnį, kažkas vėl sulojo. Rainiukas mane nuramino: „Tai mano priešas šuo loja; jis nemoka įlipti į medį; palos, matys, kad nebijom, ir pasitrauks.“

Mačiau, kaip ežys, susirietęs į kamuolį, nuriedėjo į krūmus. Dviem kojom atsiremęs į gluosnį, kažkas vėl sulojo. Rainiukas mane nuramino: „Tai mano priešas šuo loja; jis nemoka įlipti į medį; palos, matys, kad nebijom, ir pasitrauks.“

Taip ir buvo — palojęs nurūko kaimo link. Kai išlipau iš medžio, jau pradėjo tėti, ir aš susirūpinau, ar surasiu savo namus. Rainiukas pasigyrė: „Palus žiūrėk, aš turiu spindinčias akis ir tamsoje matau geriau, negu dienos metu, aš tave padėsiu.“

Grįžusi radau susirūpinusią mamytę. Kai papasakoju savo kelionės įspūdžius, kaip aš įjėškojai rudens, ji nusišypsojo pasakė: „Taivarytė, ruduo yra turtingas metų laikotarpis. Jis ateina nematomas ir savo duosnina ranka paliečia mišką. Stebėk kasdien gamtą ir pati pamatysi, kokių būdu jis viešės pas mus.“

Iš tikrųjų, mamytės buvo tiesa; už poros savaitių aš pati sušauk: „Mamytė, ruduo jau miškė!“ Jis nudažė medžių lapus įvairiausiomis spalvomis, prino kio riešutus ir ąžuolo giles, o samanas apdengė šlamancijų lapų patalą, pasidarė vėsiu.

Dabar aš kasdien su mama riešutauju ir darau atsargas žiemai. Nė kartą sutikau ežį ir jis taip pat žino, kaip atrodo ruduo, tik niekuomet nebesutikau savo nuoširdaus kelinės draugo katinėlio Rainiuko — nežinau kur jis gyvena.

Mieli vaikučiai, turiu prašymą į jus. Jei pas kurį gyvena katiniukas Rainiukas, praneškite jam, kad ir mišką jau atėjo ruduo; papasakokite, koks jis gražus ir turtingas. Būsiu jums labai dėkinga —

Voverytė — Taivarytė
A. Abr.

Traukinėlis

Traukinėlis tri-tu tra-tu
Bėga jis ant šimto ratų.
Bėga naktį, bėga dieną,
Turi jis tik kelią vieną.

Sunkūs geležiniai ratai,
Tai ne šliurės ir ne batai!
Dunda, trankos, kaip perkūnai,
Kaista bėgiai, rūksta dūmai.

Daug šimtų žmonių jis veža,
Tempia dar ir jų bagažą.
Nuo Atlanto per žemyną
Iki Didžio vandenyno.

Eikš, ir tu drauge važiuoki,
Pasiskubink, neveluoki.
Traukinėlis tri-tu tra-tu
Dar vėluoti nepaprato.

V. Smažienė

Lengvas sprendimas

Mokytoja: Verut, kaip tu padalinum aštuonis obuolius dvylikai vaikų?

Mokinė: Aš iš jų išvirčiau kompotą.

Kuo būsi, kai užaugsi?

Vytas sėdi ketvirtame suole, vidurinėje eilėje. Jis per lietuvių kalbos pamokas sukinėjasi į šalis, užkalbina draugus, žodžiu, visai nenori mokytis. Mokytoja jau kelintą kartą perspėja jį, o jis staiga atsistojęs sako:

— Aš nenoriu daugiau mokytis, aš noriu eiti namo.
Mokytoja nusišypsojęs užklausa:

— Pasakyk, Vytuk, kuo norėtum būti, kai užaugsi ir būsi didelis?

Vytas, patraukęs pečiais, atsakė:

— Aš norėčiau visiems padėti.

— O kokių būdu? — tęsia mokytoja.

Vytas tyli, nieko neatsako.

— Jis nežino, — įsiterpia Danutė.

— O ar tu žinai? — atkerta Vytas.

Mokytoja kreipiasi į vaikus:

— Pasakyk, Onute, kuo tu galvoji būti, kai užaugsi?

— Aš būsiu gydytoja, išrasiu tokių vaistų, kad mano senelė daugiau niekadus nebesirgtų.

— O tu, Algiuk?

— Aš būsiu jūrų kapitonas. Per platų vandenyną pasieksiu Baltijos jūrą ir ten iškovosiu Lietuvai laisvę.

— Jonuk, o tu?

— Aš būsiu inžinierius, suprojektuosiu greitą erdvį laivą, kuriuo pirmas pasieksiu mėnulį ir sidabro žvaigždės.

Pagaliau mokytoja klausia Danutę:

— O kuo tu būsi?

— Aš būsiu seselė, vaikų darželyje pasakosiu vaikučiams apie Lietuvos grožį ir jos vargus, mokysiu lietuviškų dainų ir eilėraščių.

— Vaikučiai, — tęsė toliau mokytoja, kiekvienas, kuris nori padėti kitiems ir būti naudingas, turi daug metų išvertimais mokytis, daug skaityti. Reikia pačiam daug žinoti norint padėti kitiems.

Vytas išraudęs, nepakeldamas akių, tylus sėdėjo savam suole. Jis jau nieko nebesakė, bet vis suprato, kad jis nebe-nori eiti namo, bet mokytis su draugais mokykloje. A. Abr.

Ką svarstė Kanados lietuvių atstovai?

„TŽ“ 41 nr. paskelbė bendro pobūdžio informaciją apie Kanados Lietuvių Bendruomenės naujosios krašto tarybos sesiją, kuri įvyko Toronte spalio 10 ir 11 dienomis. Čia pateikiame detalesnį aprašymą, iš kurio matyti kas buvo svarstyta ir nutarta. Red.

Valdomųjų organų pranešimai

Baigias savo trejų metų kadenciją KLB krašto valdybos pirmininkas dr. P. Lukoševičius apibūdino tame laikotarpyje nuveiktus darbus. Krašto valdybos pagrindiniu rūpesčiu buvo lietuvių išlaikymo reikalai. Kadangi tas išlaikymas daugiausia remiamas šeima, antroji krašto tarybos sesija, įvykusi 1964 m. St. Catharines mieste, buvo specialiai tam reikalui skirta. Trečioji tarybos sesija, kurioje pasisakė ir patys jaunimo atstovai, įvyko 1965 m. pavasarį Delhi, Ont.

Lietuvių išlaikymas Kanados vakarų provincijose kėlė ir tebekelia daug rūpesčių. Norėdama išsiaiškinti asmeniškai, pats pirmininkas dr. P. Lukoševičius, yra aplankęs kaikiurais vakarų apylinkes. Be to, jas savo iniciatyva yra aplankęs „Tėviškės Ziburijų“ redaktorius kun. dr. P. Gaida, kuriam valdyba ir visas suvažiavimas pareiškė už tai padėką.

Trečias didelis rūpestis šiai krašto valdybai buvo Bendruomenės įregistravimas Kanados valdžios įstaigose. Tai truko ištisus trejus metus. Po ilgų pastangų Montrealyje, Toronte ir Otavoje pagaliam Bendruomenė buvo įregistruota kaip pelno nesiekianti organizacija, o jos Šalpos Fondui duota teisė išduoti aukotojams kvitus, atleidžiančius aukotas sumas nuo mokesčių.

Kultūros Fondo pirm. dr. H. Nagys pranešė, kad Fondas palaikė asmeninius ryšius su apylinkėmis per Fondo įgaliotinius, raštais ir anketa. Jo manymu, dabartinis Fondo statusas yra jau pasenęs ir reikalingas esminių pataisų.

Politinio komiteto pirm. J. Karolio ir Baltų Federacijos atstovo J. R. Simanavičiaus pranešimai vėliau sukėlė idomias diskusijas dėl galimo trečiosios tautybių grupės organizavimo Kanadoje.

Kanados Lietuvių Fondo vardu kalbėjo jo pirm. dr. A. Pacevičius. Tik šiemet pradėtas organizuoti Fondas jau išsiplėtė visose Kanados lietuvių kolonijose. Pastebėta, kad proporcingai mažesnes kolonijas yra jau davusios Fondui didesnes sumas, negu didžiosios. Yra mažų kolonijų, kur kiekvienam lietuviui jau įseina Fondo įnašų \$7-8 asmeniui, tuo tarpu didelėse kolonijose, sakykime Toronte, vienam asmeniui vidutiniškai įseina tik apie \$1. Profesionalai Kanadoje taip pat atsilieka nuo savo kolegų J. A. Valstybės. Artimiausias Fondo rūpestis yra įregistruoti Fondo valdžios įstaigose, kad jis galėtų duoti aukotojams nuo mokesčių atleidimo kvitus. Tam reikalui teks kiek pakeisti Fondo statutą, kas ir numatoma padaryti artimiausiam Fondo narių suvažiavime.

Garbės teismo pranešimą padarė jo narys J. R. Simanavičius. Savo kadencijoj teismas išsprendė keletą bylų, jų tarpe ir Windsor rinkiminę bylą, kuri uždelė kr. tarybos rinkimų rezultatų paskelbimą.

Apylinkių pranešimai

Juos galima paskirstyti į tris dalis: didžiųjų, mažųjų ir vakarių. Didžiosios Toronto, Montrelio ir Hamiltono apylinkės padarė išsamius pranešimus apie savo plačią veiklą, kuri daugiausia jau žinoma iš spaudos. Mažiosiose kolonijose vaidas įvairus. Kaikiuriose jų lietuvių bendruomenė dar nuotolių ir dirbančiųjų stokos. Entuziastingi pranešimai buvo iš Londono, St. Catharines,

Sudbury, santūresni iš Delhi, Otavos, Rodney, Windsor, Welland, Fort Williams. Bendra išvada — pagrindinis lietuvių bendruomenės mažoje apylinkėje yra lietuviškoji parapija. Otavos apylinkė atlieka dalį ir krašto valdybos darbo, pasinaudodama savo, kaip sostinės, padėtimi.

Ilgesnį pranešimą padarė kun. dr. Pr. Gaida apie Kanados vakarų apylinkes. Jose dar tebevyksta, pagal 1961 m. visuotinio surašymo duomenis, apie 5000 lietuvių, tačiau išsisklaidymas dideliuose platuose kerta lietuvių bendruomenės. Siūlė asmeninį ryšį ir kultūrinės paramos teikimą iš rytų. Reikalas parama teikti iš vienos pusės ir neturėjimas tam lėšų iš kitos pusės sukėlė ilgesnes diskusijas.

Lietuvių Diena

Išrinkus valdomuosius organus, kurie jau paskelbti pr. „T. Z.“ numerį, buvo dar ilgiau sustota ties Lietuvių Diena ir kairiais statutiniais klausimais.

Lietuvių Diena 1966 nutarta rengti Darbo Dienos savaitgalį. Po ilgesnių diskusijų nutarta tuo reikalu kalbėtis su Toronto ir Otavos apylinkėmis. Torontui jau atėjo eilė, o Otavoje tokia diena dar nėra buvusi.

Dar kartą patvirtintas nutarimas, kad pusė Lietuvių Dienos grynai pelno skiriama krašto valdybai. Šių metų Lietuvių Dieną rengusios St. Catharines apylinkės pir. J. Alonderis pranešė, kad ir krašto valdybos išdą bus įnešta \$400. Taip pat iš anksto nutarta, kad 1967 m. Lietuvių Diena bus rengiama Montrealyje ryšium su

Jaunieji KLB krašto tarybos nariai pirmajame posėdyje Toronte

ten vykstančia Kanados šimtmečio ir pasauline paroda.

Jaunimo kongrese 1966 m. nutarta Kanadoje nerengti, bet visus kvieisti dalyvauti Pasaulio Liet. Jaunimo Kongrese liepos pradžioje Čikagoje.

Statuto keitimas

Daugiausia sustota ties Kultūros Fondo statutu. Konstatavus, kad prieš dešimtmetį priimtas statusas jau paseno, o naujas dar nėra paruoštas, nutarta senąjį statutą suspenduoti, pavesti krašto valdybai paruošti naują projektą sekancijai krašto tarybos sesijai, o tuo tarpu leisti darbus organizuoti naujais pagrindais, nebenaudojant Kultūros Fondo vardo ir paskiriant buvusio Kultūros Fondo darbą trims atskirioms sekcijoms: kultūros, švietimo ir jaunimo. Taip pat nutarta panaikinti atskirą Kultūros Fondo išdą, viską suvedant į vieną krašto valdybos išdą ir skiriant jai 60% viso solidarumo mokesčio.

Tarybos narys iš Windsor p. Januška siūlė padaryti pataisų krašto tarybos rinkimo taisyklėse. Nutarta pavesti valdybai tai reikala išstudijuoti ir pateikti pakaitimus kitai tarybos sesijai.

Pagaliam rezoliucijų komisijos pirm. J. Matulionis pasiūlė eilę rezoliucijų, kurios priimtos ir bus skelbiamos atskirai.

Apskritai, visas suvažiavimas vyko labai sklandžiai ir per šešetą valandų išsprendė visą eilę klausimų. A.

IDOMIAUSIOS ANTRAŠTĖS

Niujorko madų žurnalas „McCall's“ užklauso 150 amerikiečių moterų laikraštiniukų bei redaktorių, kokios antraštės ar temos labiausiai patrauktų jų skaitytojų dėmesį. Pirmoji vieta buvo atsakyms: „Jaqueline Kennedy vėl ištėka“. Antroji vieta: „Visos tautos pasirašė taikos sutartį“. Toliau iš eilės sekė kitos antraštės: „Moteris išrinkta JAV prezidentu“; „Nasles atleidžiamos nuo turto mokesčių“; „Zmonijų gyvenama mėnulyje“; „Rojuje žmogus nupulė ne dėl Jėvos kaltės“; „JAV valdžia apdėjo viengungius mokesčiais“; „Galimas staigus suliesėjimas“. Paskutinę vietą gavo antraštė: „Šiandien vakare galima lankyti Ričardą Burton“.

KANADOS VAKARUOSE

PAS IŠBLAŠKYTUS LIETUVIUS

Nevisi lietuviai galėjo įsikurti didelėse kolonijose, kur kultūrinis gyvenimas yra gyesnis ir lengviau organizuojamas. Dauge-liu mūsų tautiečių dėl įvairių priežasčių teko įsikurti mažesnėse miestuose, kur lengviau buvo galima gauti darbo ir tie geriau apmokami. Viena tokių vietovių yra Sudbury, kuriame pagaminama 85% viso pasaulio nikelio. Vakaro išėdęs traukinin Toronto stotyje pasiekė Sudbury jau po vidurnakčio. Dienos metu pastebi uolėtas apylinkes, kuriose įrengtos nikelio, vario, geležies kasyklos ir milžiniškos metalo imonės. Ten dirba dauguma Sudbury lietuvių, uždirbdami sau ir šeimoms pragyvenimą.

Kova dėl pamaldų

Bejieškodamas lietuvių Sudbury pirmiausia pastebi jų religinį židinį — Kristaus Karaliaus baž-

mes. Tai vieta, kur lietuviai, po sunkių savaitės darbų, atsispaivina dvasine rimitimi, o po pamaldų susitinka pasikalbėti su savo bičiuliais. Be to, ten pat rengiami įvairūs minėjimai bei šventės. Tas religinis židinis, kad ir nesavose patalpose, jungia visus geros valios tautiečius. Bet jis neatsirado savaime — dėl jo reikėjo kovoti. Prieš 15 metų Sudbury gyveno ir dirbo kanadiečių parapijoj kun. Vikt. Skilandžiūnas. Jis pradėjo organizuoti lietuviams pamaldas. Kai jis išvyko studijuoti į Kvebeką, į Sudbury atvyko kun. Ant. Sabas iš North Bay, kur dirbo kanadiečių parapijoj. Vyskupas tada nebuvo linkęs leisti tęsti pradėtas atskiras lietuvių pamaldas ir lietuvių sielovadą norėjo susiaurinti. Lietuvių su kun. A. Sabu priešakyje sujudė: sudarė delegaciją ir nušuntė pas vyskupą. Kadangi nau-

lais, yra gimęs Lietuvoje, bet joje gyveno, rodos, tik 16 metų. Labai jaunas išvyko Italijon pas saleziečius, ten buvo išmokslintas, redagavo kurį laiką „Saleziečių žinią“ ir Lietuvon grįžo prieš pat karą. Trumpai joje pagyvenęs vėl turėjo išvykti užsienin. Dabar jis yra ne tik lietuvių dvasios vadovas, bet ir ligoninės kapelionas, ir kanadiečių parapijos vikaras. Į jį kreipiasi taipgi italai, kurių apylinkėje yra labai daug. Kun. A. Sabas yra visada judrus, aske-tiškas, pasirošęs visiem patarnauti, domisi mediciniais klausimais. Savo lėšomis jis yra išleidis vieną kitą liet. knygą ir nuolat remia lietuvišką spaudą.

Pirmininkas — kaip milžinas

Užiname pas KLB Sudbury apylinkės pirm. P. Venskevičių. Iš pažiūros — tikras milžinas savo ūgiu. Atodo, ir Bedruomenė turėtų būti tvirta, kaip ir jos pirmininkas.

— Kaip laikosi jūsiškė Bendruomenė? — paklausiu.

— Jei spresti pagal muskulus, tai taip — Bendruomenė tvirta. Deja, Bendruomenė laikosi ne muskulais, o tautiečių susipratimu. Tautiniu sąmoningumu negalime perdaug girtis, nes yra nutautėjimo ženklų. Kaip senovės Lietuvoje pirmieji nutautėję bajorai, taip ir pas mus. Atspariausi tebėra paprastieji tautiečiai.

— Kaip sekasi veikti?

— Mūsų veikla gana sunki. Nė lengva sudaryti valdybas, ypač sunku rasti pirmininką. Veikėje entuziazmą atšaldo intrigos, nepagrįsta kritika ir stoka bandradarbiavimo. Per metus surengiam penketą minėjimų, porą gegužinių, parenkam aukų lietuviškiems reikalams.

Jaunasis atžalynas

Nežiūrint sunkaus dirvožemio, Sudbury lietuvių atžalynas stiebiasi augštin. Tėvams į pagalbą ateina šeštadieninė mokykla, veikianti jau bene 15 metų. Per ją perejo beveik visas praugantis Sudbury lietuvių jaunimas. Dabartiniai studentai ir moksleiviai daugiausiai ar mažiau moka lietuviškai. Plačiau teko išsikalbėti su A. Paulausku ir V. Jastūnaitė. Pirmasis yra baigęs chemiją Sudbury-unte ir dabar dirba nikelio imonėje. Jis gana gerai kalba lietuviškai, nors jo darbas bei nar-

Lietuvoj tik 16 metų

Kun. A. Sabas, kuris nuolat rūpinasi dvasiniais lietuvių reika-

eigos verčia jį nuošaliai laikytis nuo lietuviškos veiklos. V. Jastūnaitė, baigusi filologinius mokslus Toronte, applanke su sesute Ispaniją bei kitus Europos kraštus. Ji savo įspūdžius laisvai pasakojo lietuvių kalba. Jeigu ir kiti Sudbury jaunuoliai taip kalba lietuviškai, tai galima suksuti „bravo!“ Gal kiek kitokios nuomonės apie savo šėštad. mokyklą yra patys jos mokytojai. Be didelio entuziazmo kalbėjo apie darbą šėštad. mokykloje mokykl. M. Venskevičienė, kuri, šalia kun. Sabo, bene ilgiausiai yra tame darbe ištvėrusi. Ji ypač pageidavo didesnio dėmesio liet. mokyklai iš tėvų pusės. Ši kitais mokytojais neteko išsikalbėti. Mat, atostogos... Šiuo metu mokyklai vadovauja mokykl. G. Lumbiene. Per praėjusius 15 metų mokykloje dirbo, be jau minėtų, J. Gabrėnienė, Vyt. Šadreika, J. Vaičieliūnas, A. Kusinskis, L. Remeikienė, Vyt. Grinius, B. Zlatkienė. Visi jie turi kuo skustis, bet turi kuo ir džiaugtis. Jie iriausi prieš stiprią srovę, tačiau mato ir pasigėrėjimo vertų pragiedrulių, kurie turėtų gaivinti jų ateities viltis.

Aplamai, Sudbury apyl. valdyba, kapelionas, mokytojai ir jaunima kreipia daug dėmesio, nors dažnai sutinka nelengvų kliūčių. Porą kartų buvo suorganizuota mokyklinio jaunimo vasaros stovykla. Siemet ji nebuvo organizuojama — patarta jaunimui vykti į stovyklą Toronte. Ateityje vadovai, rodos, numato organizuoti stovyklą kartu su Sault Ste. Marie lietuviams.

Muzikai ir kanklininkai

Jau buvau girdėjęs, kad Sudbury gyvena jaunas akordeonis-

tas Algis Petras Kusinskis, laimėjęs visą eilę premijų įvairiose miesto varžybose. Pasirodo, jis mieliai dalyvauja ir lietuvių pobuvių programose, padeda savo tėvui renginėti liet. pamaldų metu, retkarčiais pasirodo televizijoje, su savo kapela groja salėse. Neabejotinai, tai talentingas jaunuolis, ir jeigu jis dar gero-kai padirbės, pastotubulus, galės augstai iškilti kanadiečių visuo-menėje.

Muzikos srityje taip pat gražiai reiškiasi Danguolė Remeikytė — vargoninkauja kanadiečių bažnyčioje, lanko vargonų kursus ir stengiasi šio meno neap-leisti.

Bene vienintelė kanklininkų grupė visoj Kanadoj turi Sudbury lietuviams. Jos vadovas — p. Semežys iš Krekenavos. Užėjęs pas jį radau 4 kankles, atsistąs iš Lietuvos. Jos atrodo labai dailios, ir jaunimas domisi jomis. P. Semežys išmokė kankliuoti kelias lietuviškas, kurios, apsirergusios tautiniais drabužiais, jau ne kartą yra dalyvavusios lietuviškose programose. P. Semežienė, kilusi nuo Ašmenos, pasakojo, kad kanklininkų repetitijos vyksta jų bute. Ešą, kai susirenka jaunimas, tai ne tik kankliuoja, bet ir dainuoja... Kalbėdami su p. Semežiu prisiminimė V. Kadžį, kuris neprikli. Lietuvoje išmokė kankliuoti daug jaunimo Kėdainių gimnazijoje, Krekenavoj ir kitur. Atėję bolševikai jį suėmė ir pradžė... Apgailestavam, kad iš-eivijoj mažai kas domisi kanklėmis, skuduciais. Šalia taut. šokių, kurie yra nesvetimi ir Sudbury liet. jaunimui, tai būtų lietuviškojo gyvenimo praturtinimas.

(Bus daugiau)

Pr. G.

Prieš keletą metų Sudbury ir kaikiurais lietuvių kolonijas Kanados vakaruose applanke su koncertais sol. J. Liustikaitė (vidury) ir muz. kun. Br. Jurksas

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinis ir garų vonios. Gydymieji judesiai ir psichologinė terapija.

460 Rcncevalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DIDŽIOJI KOMEDIJA

"Tiesa" paminėjo komunistinės žemės reformos 25 m. sukaktį, pakartodama savo 1940 m. rugsėjo 26 d. vedamojo žodžius: "Su nepaprastu džiaugsmu sutiks Lietuvos darbo valstietis didžią kariuomenę matininku, kurie išels šlandienį i Tarybų Lietuvos laukus. Jie pastiks juos džiaugsmingai, nes gerai žino ir jaučia, kad, atžėdžiami naujus sklypus, matininkai nubrėžia ne tik jų sklypo planą, bet taip pat planą i naują gyvenimą..." Zarasų rajono "Pirmūno" kolchozo narys Mykolas Mažeika ta proga pasakoja, kaip jam komunistinė žemės dalinimo komisija suteikusi vestuvinę dovana — 10 ha žemės, kuri anksčiau priklausė Naujadvario savininkui Starkui. Vokiečių okupacijos metais reforma buvo si panaikinta, bet 1945 m. Rutuliškių kaime jis antrą kartą buves apdovanotas žeme. Kas įvyko su ta dovana, M. Mažeika nutyli, bet duoda suprasti: "... Gražioje sodyboje prie Avilių ežero dabar išsikūrusi mano šeima. Abu su žmona dirbam kolkųje..." Patos pilna kompartijos kalba apie žemės reformą ir jos iš dalinimą bežemiems ar mažžemiems yra bene didžiausias pasityčiojimas iš lietuvių ūkininko žemę mylinčios širdies. Kam gi buvo reikalingas žemės dalinimas, jeigu iš anksto kompartija žinojo, kad žemė vėl bus atimta ir sujungta i nepalyginamai didesnius dvarus i kolchozus bei sovchozus? I šį klausimą atsako "Tiesos" gudragaliai: "Tai buvo iš tikrųjų didžioji revoliucinės reikšmės įvykis, naujais pagrindais pertvarkant Lietuvos gyvenimą. Jis dar labiau sutelkė Lietuvos kaimo darbo žmones apie Komunistų partiją ir Tarybų valdžią..." Taigi, kompartijai rūpėjo ne lietuvių ūkininko ar žemės darbininko gerovė, bet propagandinė nauda savo pačios labai jau abejotinam populiarumui.

PRASTI TALKININKAI

Derliui nuimti iš Lietuvos miestų i kolchozus siunčiami tūkstančiai moksleivių, tarnautojų ir imonių darbininkų. Kaikurie jų, matyt, jausdamiesi moderniais baudžiaininkais, i kompartijos užkrauta darbą žemės ūkyje žiūrį pro pirštus. Zarasų rajono "Jaunosios gvardijos" kolchozo pirm. P. Tatasukas nusiskundžia viltinėmis: "Penketas merginų iš "Vaizdo" spaustuvės iš tiesų stengėsi, buvo darbštesnės ir "Bato" fabriko darbininkų grupėje, bet kiti, trumpai tariant, tinginavo. Brigadininkams dažnai reikdavo ieškoti išlaidų šių talkininkų. O argi tai darbas? Vyrukai nē maistui neuždirbdavo, nors dirbantiems prie derliaus nuėmimo mokame nebologą pastovų atlyginimą..."

GRYBAI, VAISIAI, UOGOS IR DAZOVĖS

Lietuokų sąjungos valdybos pirm. A. Jankauskas "Tiesos" puslapiuose kelia kiekvieną rudinį besikartojančias gyventojų aprūpinimo vaisiais

Delhi, Tillsonburg

K. L. K. MOTERŲ DR-JOS skyriaus veikla reikšmingai įvairiavusi būdais. Po vasaros darbų rugsėjo 30 d. skyriaus pirmininkė p. J. Žiogienė namuose įvyko valdybos posėdis, kuriame dalyvavo ponios: Siurmenė, Rugienienė, Augustinavičienė, Bačiūnienė ir skyriaus dvasios vadas kun. J. Gutauskas. Negalėjo atvykti ponis M. Gordon ir p. St. Rosenberg.

Nutarta greitai laiku pradėti platinimą Kaledų sveikimo kortelės ir tuo būdu papildyti skyriaus išdą. Spalio 15 d. Tillsonburgo IGA krautuvėje buvo suruoštas pyragų išpardavimas. Lapkričio 6 d. Delhi lenkų salėje skyrius ruošia pirmuosius šio rudens šokių. Pritarta centro valdybos pirm. A. Sungailės minčiai spalio 10 d. pamaldose melstis už jaunimą ir "Tylos Bažnyčią" Lietuvoje, kur ateistinė propaganda varoma įvairiausiais būdais.

D. L. KUNIGAİKŠČIO GEDIMINO šaulių būrys Delhi, kuriam vadovauja St. Jakubickas, lapkričio 27 d. rengia didelį pobūvį — bus pašventinta būrio įsigytoji vėliava.

SESTADIENINĖJE MOKYKLOJE šiais metais dirba mokytojai: A. Rataičienė, K. Lukošius, Br. Dirse ir vietos klebonas. Pasigėrėtina, kad atsiranda pasišventusių žmonių, kurie aukoja laiką ir jėgas lietuviškam auklėjimui ir švietimui. Iš šios apylinkės mokytojų 5 metus dirbo E. Augustinavičienė, 4 metus Z. Augaitienė, apie 6 metus jau mirusi R. Račienė.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS ir bažnytinio komiteto rinkimas įvyks spalio 24 d. sekmadienį tuoj po pamaldų parapijos salėje.

ORGANIZUOJASI SKAUTAI, pirmiausia mergaičių skiltis, kuriai vadovaus vadovų kursų baigusi Rita Augustinavičienė. Kor.

DALYVAUKIME VISI
PIRMUOSIUOSE ŠOKIUOSE
JAUNIMO CENTRE
HAMILTONE!

Rengia Aušros Vartų parapijos komitetas
spalio 23 dieną, šeštadienį, 7.30 val. vakaro
48 Dundurn St. N.

Programoje: P. Babecko šešių asmenų orkestras,
būfetas ir turtinga loterija.

Maloniai kviečiame visus gausiai dalyvauti!

Hamiltono AV parapijos komitetas

HAMILTON

TAUTOS FONDO VEIKLA. Dabar, tinę TF valdybą Hamiltono sudaro pirm. A. Vainauskas ir nariai — L. Skripkutė, A. Pilipavičienė, P. Sakalas, K. Norkus, K. Milleris ir St. Dalius. Praeitais metais valdyba vykdė lietuvių tarpe rinkliavą ir surinko \$ 771.50 aukų, kurios pasiųstos centrai, pridėjus iš izdo bendrą sumą \$815. Tais metais valdyba surengė du šokių vakarus, kurie irgi davė šiek tiek pajamų. Bendra izdo apyvarta per 1961 m. atrodė šitaip: pajamos — perimta iš senosios valdybos \$76.87; surinktos aukos \$771.50; dviejų parengimų pelnas \$233.73; kitos smulkios pajamos \$ 7.00; iš viso turėta pajamų \$1089.10; išlaidos — persiuta centrai \$815.00; smulkios išlaidos vietoje \$9.28; iš viso išlaidų \$824.28; likutis 1965 m. — \$264.82 izde.

Šiais metais valdyba irgi vykdė aukų rinkliavą, kuri pradėta pavasarį, bet dėl vasaros atostogų nebuvo suspėta pilnai užbaigti. Aukų rinkimą nutomta užbaigti spalio mėn. pabaigoje. Kas dar nespėjo savo aukos atiduoti arba nebuvo applančytas namuose, prašomas auką perduoti bet kuriam valdybos nariui.

Vasaros metu buvo surengti du šo-

kių vakarai lietuvių mėgiamoje vietoje Brant Inn, Burlingtone. Pirmieji šokiai per Victoria Day gegužės mėn. 24 d. davė Tautos Fondui \$188.91 pelno, o antrieji per Dominion Day — \$151.60.

Valdyba šiais metais dar rengia pastutinius šokius prieš adventą lapkričio 27, šeštadienį, Jaunimo Centro patalpose. Todėl visi prašomi atsiminti šią datą ir rezervuoti šį vakarą smagiame pasilinksminimui gražioje naujoje patalpose paremiant Tautos Fondo veiklą.

Kitais metais pavasarį sueina 15 metų, kai buvo įsteigtas Hamiltono Tautos Fondo skyrius. Valdyba svarsto būdus kaip šią sukaktį atžymėti ir plačiau paminėti. Organizacijos gyvenime 15 metų tarpas jau yra žymus laikotarpis, per kurį daug darbų atlikta ir sukurta didelės sumos TF naudai. Todėl našaus darbo sukaikis verta tinkamai paminėti.

Buvo staigiai susirgęs ir turėjo liginen atsigulti pirmininkas A. Vainauskas ir valdybos narys P. Sakalas. Abu jau yra grįžę iš liginės ir sveiksta namuose. Linkime greitai pasveikimo ir grįžimo prie įprasto darbo.

St. D.

Sault S. Marie, Ont.

TOKIO RUDENS NEBUVO. Rugsėjo mėn. tik 5 dienas nelijo. Ne tik kad lyja, bet ir peranksti atšalo oras. Rugsėjo 29 d. vietos termometras rodė 29 l. Farenheito, o tokio šalto rudens nebuvo nuo 1901 m.

M. IR J. PAREIGIAI turėjo ilgesnes atostogas ir lankėsi Vokietijoje.

PRAŠIDEJUS MEDŽIOKLES SEZONUI mūsų mieste matosi vis didėjantis pravažiuojančių amerikiečių medžiotojų skaičius. Gi vietinius tautiečius medžiotojus šį rudenį "numėšė" Eugenijus Kutkus, pats pirmas nuversdamas gan stambia "mūšą".

K. IR KL. SLIZIAI surengė tradicinę priėmimą, kuriame dalyvavo jų šeimos kūmai ir bičiuliai. Jų tarpe buvo Vyt. ir M. Poškai, kurie savo atžalą auklėja lietuviškai. Tokiose sąlygose, kaip mes gyvename, tai nėra smulkmena, bet dilemą pasiryžimo rezultatas. J. Sk.

WINDSOR, Ont.

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA. Metiname visuotiniame Bendruomenės apylinkės narių susirinkime išrinkta nauja valdyba pareigomis pasiskirstė: pirm. — R. Dumčius, izd. — D. Kraniuskiene ir sekr. — P. Januška.

PARĖMIME ŽYGI I JUNGINES TAUTAS. — Apylinkės valdyba žygi i Jungtines Tautas paremti vykdymo pinigine rinkliava aukų lapais. Yra prašomi visi šios apylinkės lietuviai savo aukomis prisidėti prie šio reikšmingo žygio.

LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESE Toronto spalio 8-10 d. dalyvavo Nijolė Giedrūnaitė, Danutė Kozulytė, Aldona Tautkevičiūtė ir Rūta Januškaitė. Jaunimo popietės programoje jos gražiai pasirodė su lietuviškomis dainomis. Kor.

Taupyk i skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$5.000, morktygių paskolos iki 60% turto vertės. Uz šERUS mokama 4% divi-dendo iš pelno, uz DEPOZITUS — 4% ir veikia nemokamos gy-vybės ir paskolų draudimas. PILNAS CĖKŲ PATARNAVIMAS. Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. r. — 1 val. po pietų. Antradienis ir sekmadienis 5 val. p. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0511

PADEKA

Mirties angelui, š. m. spalio 25 d. pakvietus Amžinojo Svieson, mylima vyrą, mielą tėvą, brolių ir senelį a. Jona Vizgirda, — šia per-pildytą didelį žmogiško skausmo ir liudiesio valandą mus raminiusi ir nuosirdžiai užjautusiems tebūna leista mums turti nuosirdų padėkos žodį: didžiai gerb. Hamiltono lietuvių A. V. parapijos klebonui prelatui dr. J. Tadauskui už atkalbėtas rožinio maldas; atlaikius šv. Mišias, pasakytus turiningus gilius religinius minties, raminančius pa-mokulus ir už palydėjimą i amžino poilsio vietą; gerb. kun. Br. Jurkšui, padėjusiam giedoti egzektivą, vargonavimą šv. Mišių metu ir giedojimą solo; gerb. T. Tarčizui, O.F.M. ir T. Kornelijui, O.F.M. už at-laikiytas šv. Mišias ir pasakytą guodžiantį pamokslą; didžiai gerb. Mont-realiu lietuvių A. V. parapijos klebonui T. Pečiui, S.J., už sukalbėję-ma rožinio ir šv. Mišių auką; gerb. T. St. Kulbiui, S.J., už lankymą ko-polyčioje; Tėvui J. Kubiliui, S. J., T. Boreviciui, S.J. ir T. Aranauskui, S.J., Cikagų už šv. Mišių auką ir pareikštą užuojautą; didžiai gerb. dr. J. Semogui per eilę metų taip rūpestingai saugojusiam a. a. Jono svei-ka; mūsų mieliems kaimynams p. Kaulakių, p. Burby, p. Juodkojų šeimoms ir nuosirdžioms ponios (Ham.), mus raminiusiems ir taip daug padėjusiems; mūsų mieliems giminiams, gausiai susirinkusiems pasukitiniams atsisveikinti; mieliems Montrealio, Hamiltono ir To-ronto lietuviams už gausų dalyvavimą laidotuvių kopolyčioje, rožinio maldosje, pamaldose ir palydėjimą i amžino poilsio vietą.

Nuosirdi padėka visiems už užprašytas šv. Mišias, geles, pareikštas žodžiu, laiškais, spaudoje ir telegramomis užuojautas.

Šią valandą trūksta žodžių padėkai išreikšti už tai, kad parodėte tiek daug meilės, supratimo ir geros širdies. Teatlygina Jums gerasis Dievas!

Išsėkis ramybėje, mylimas Vyre, mielas Tėve, Broli, Seneli svetingo-je Kanados žemėje, nebesulaukęs valandos grįžti i gimtosios žemės lau-kus Suvalkijos lygumose, kur savo rankomis sėjai ir kuria taip mylėjai.

Esi visų mūsų su didžiu skausmu, didele pagarpa ir meile palydė-tas, bet nepamirštas!

NULIODE: žmona, dukterys, sūnūs, brolis, marčios, žentai ir anūkai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ZURN. VLADO MINGELOS 60 metų amžiaus ir 40 m. spaudos darbuotės sukaktims paminėti spalio 31 d. Lietuvių Namuose, Detroito, ruošiamas pobūvis.

ADV. KESTUTIS AMBROZĖ, det-roitietis, Amerikoj gimes ir augęs lietuvis, leidžia savo keturis vaikus i Dr. Vinco Kudirkos lituanistinė mokykla.

DR. E. IR J. DRAUGELIAI iš Brazilijos i Amerika parasė: "Su žmona apsidžiaugėme, kad ten — jūsų didžiausioje kolonijoje, S. Ame-rikoje, atsirado energingų idealistų patriotų, kurie sugalvojo Lietuvii Fondą. Tai dar vienas teigiamas ir reikalingas žygis padėti okupuotai tėvynei ir gelbėti lietuvių. Nori-me savo skatku prisidėti prie svar-baus žygio."

TRAGEDIJA LIETUVIŲ ŠEIMOS. Stasys Stagnūnas, gyv. Elizabeth, N.J., rugsėjo 18 d. trimis šūvais nu-šovė žmoną Agotą Stagnūnienę ir pats nuėjęs i policiją pasidavė. Tre-mtyje Stagnūnai gyveno Kasselio sto-tykloje, 1949 m. jie, šeši narių šei-ma (vyresniji sūnų paliko Vokiet-i-joje džiovininkų sanatorijoj, kurioj jis vėliau mirė), atvyko i JAV. Ten sunkiai kūrėsi, nes vienas tėvū reikėjo išlaikyti didelę šeimą. Kai vaikai paūgėjo, vienas sūnus žuvo eismo nelaimėje, dukte ištekėjo ir išvažiavo i Kaliforniją. Stagnūnie-nė susirado darbą ir abu dirbdami bei taupiai gyvendami susitaupė lė-šų ir nusipirko namą, kurį gražiai sutvarkė. Deja, Stagnūnų šeimoj emė maišytis nepasitikėjimo šmėk-los, kurios ir priedė prie šios bai-sios tragedijos.

A. RUZANCOVAS, mūsų žymusis bibliografas, guli šv. Elzbiotos ligo-ninėje, Danville, Ill. Serga sunkiai. Gydytojai nutarė, kad būtina ope-ra-cija. Dėl ligos "Knygų Lentynos" pasirodymas užsits.

J. KARVELIS nuo rugsėjo 1 d. perleido savo prekybą ir knygų lei-dyklą dukrai Diamantei ir jos vyrui Sauliui Grėbliūnams.

DR. A. RACKUS, žinomas Čikagos lietuvis gydytojas, plunksnos darbi-ninkas ir visuomenininkas, mirė spa-lio 9 d. Velionis buvo gimes 1893 m. Lietuvoje. I Amerika atvyko 1910 m.; padirbėjęs audimo imonėj, pra-dėjo mokyti. 1922 m. Lojolos un-te-gavo med. ir chirurgijos doktoratą. Lietuvių periodikoj gausiai rašė straipsnius. Vien "Drauge" sveikatos reikalais parasė apie 2000 rašinių. Jis domėjos numizmatika, organizavo parodas, redagavo laikraščius. Už nuopelnius Lietuvai 1935 m. apdova-notas Vytauto Didž. III I. ordinu ir Sauliui žvaigžde. Palaidotas spalio mėn. 13 d.

SV. KAZIMIERO KAPINŲ Čika-goje vadovybė skelbia, kad netolimoj ateity pradedanti plataus masto ka-pitai ataujinimo programą. Numa-tyta pagerinti bendrą kapinių vaiz-dą ir sumažinti išlaikymo išlaidas. Tikimasi iki 1968 m. užbaigti numa-tytus darbus.

DU TĖVAI MARIJONAI: A. Nau-džiūnas ir J. Baltrušaitis atšventė savo kunigystės 25 m. jubilėjų. Abu marijonai yra daug darbavęsi tarp lietuvių JAV ir Argentinoj. Jie abu gimę JAV.

KUN. V. MARTINKUS, BALFO pirm., ir kun. L. Jankus, reik. vėdė-jas, praleido visą mėnesį Europoje ir BALFO labai daug nuveikė. Kar-tu ar atskirai buvo aplankyta daug-lis tremtinių kolonijų, prieglaudų, sanatorių ir pavienių šeimų; pada-ryti vizitai Lietuvos atstovams Lon-done ir Romoje, lankyti JAV kon-

paskolos — asmeninės \$371.247.20 ir nekilnojamo turto-pirmųjų morktygių \$418.289.83. Iš viso nariams išskolin-ta yra 789.537.08. Kasoje-banke buvo grynais pinigais \$59.878.13. Grynas pelnas už 9 mėnesius \$29.340.91.

Per rugsėjo mėnesį i bankelį isto-jo 12 naujų narių, tad bendras narių skaičius dabar yra 895. Depoziturių yra 230 ir skolininkų 279. Kredito ko-mitetas per šį mėnesį apsvartė ir lei-do išduoti naujų paskolų 15 narių \$34.020 sumai.

Spalio 8 d. įvykusiame benkelio val-dybos posėdyje buvo nutarta išduo-dant pirmiesiems morktiagiams pinigus padidinti iki 66% turto vertės. Iki šiol nariams buvo išduodama tos pa-skolos tik 60% turto vertės. Padidi-nus šį procentą, galima bus gauti di-desnę sumą pinigų ant to paties tur-to, tačiau neperžengiant nustatytos \$15.000 sumos.

SPAUDOS BALIUS visai jau nebe-toli, lapkričio 6 d. Programą išpildys Klevelando "Vėjūnių" kvartetas. Bus renkama spaudos baliaus karalienė ir kitos staigmenos. Kviečiame visus ruošti šiam tradiciniam spaudos ba-liui.

PRIMENAME VISIEMS "TALKOS" NARIAMS, kad spalio mėnesis yra pa-togiausias perkelti pinigus iš banko i bankelio sąskaitą be nuostolio sau, nes bankai šį mėnesį prirašo nuosim-čiams. Pinigai dabar labai reikalingi vis augančiam paskolų poreikavimui patenkinti, nes nebeužtenkant savų pinigų teko net \$42.000.00 pasiko-linti iš Ont. Credit Union League. To-dėl nariai, turintieji laisvo pinigų, pra-šomi perkelti savo sutaupas i bankelį tuo padidinant galimybes geriau pa-tarnauti kitiems nariams. Visų narių pastangomis jau artėjame prie mili-jono dolerių balanso. St. D.

sulatai, karinės įstaigos, vokiečių sostinė ir vokiškos šalpos organiza-cijos, įieškant paramos Vasario 16 gimnazijai. Aplankyta ir saleziečių gimnazija Italijoj. Romoje įkalbėtos kelios juostos pranešimams i Lietu-va. BALFO vadovybė smulkiai susi-pažino su kritiška Vasario 16 gimna-zijos būkle ir dalyvavo dviejose Vokietijos Lietuvių Bendruomenės centro valdybos posėdžiuose.

Vokietija

BALFO VADOVYBES PASTAN-GOS nedaug teatnėse materialinės naudos Vasario 16 gimnazijai. Visos lankytos vokiečių įstaigos davė gra-žius pažadus, bet pažadais vaikų ne-pamaitinsi. Visi gyrė lietuvių pastan-gas šviestis, tačiau pagyrimais vaikų neišmokslinksi. Visi buvo patenkinti gimnazijos atskaitomybe ir taupu-mu, bet dėl to izde pinigų neatsiran-da. Tuo tarpu tik kat. šalpos orga-nizacija Caritas davė 15.000 DM, bet jų neuženka nei dviem savaitėm mokyklą išlaikyti. BALFO centro valdyba paskyrė \$5000 (buvo prašy-ta \$25.000) gimnazijai išlaikyti, bent kol sukurs jos rėmėjai.

Italija

LIETUVIAI TELEVIZIJOSJ. Pa-grindinėje Italijos televizijos progra-moje buvo parodyta Veneculos lie-tuvių jaunimo grupė, kuri Karakas mieste savo tautiniais šokiais pa-sveikino ten besilankiusį Italijos res-publikos prezidentą Saragat. Vene-culos lietuvių grupė televizijos žiū-rovų dėka atkreipė savo gražiais tautiniais drabužiais. Televizijos pra-nešėjas iš Karakas, pristatydamas lietuvius, išreiškė savo nuosirdžias simpatijas kėnciančiai Lietuvai.

XI TARPAUTINIS RADIOJO-GU KONGRESAS, kuriame dalyvavo keli tūkstantčiai rentgeno specialis-tų iš viso pasaulio tautų, įvyko Ro-moje. Dalyvių tarpe buvo ir radio-logijos prof. dr. Eugenijus Gedgau-das su žmona, atstovaujantis Minne-apolis universitetui Minnesotos val-s-tijoje, ir radiologas dr. Kazys Amb-rozaitis su žmona iš Gary, Ind. Visi kongreso dalyviai rugsėjo 25 d. buvo priimti šv. Tėvo Pauliaus VI audien-cijoje.

JUODAS LIETUVIUKAS. BALFO reik. vedėjas kun. L. Jankus, aplan-kes saleziečių gimnaziją Italijoj, si-taip parasė: "Labai nustebau, kai keliu berniukų tarpe pamaciau juo-duka. Maniau, kad tai svečias iš Af-rikos ir vos nepadariau klaidos jį užkalbindamas. Tai nors juodas, bet tikras lietuviukas iš V. Vokietijos, kuris kitos kalbos, klap lietuvių, ir nemoka. Tėvai vienuoiliui pasakojo, kad turėjo daug vargo, kol įvykdė integraciją, nes balti lietuviukai ne-norėjo tikėti, kad yra ir juodų lie-tuvių. Tik griežta disciplina pavyko išlaikyti įstaigos tvarką, o dabar niekas klausimo nekelia, išskyrus pi-ligrimus iš JAV".

Britanija

PLB PIRM. J. BACIŪNAS vie-sėjo Londone; padarė keletą prane-simų apie Bendruomenės veiklą ir ateisiančiais metais įvyksiantį lie-tuvių jaunimo kongresą. Svečias domė-josi Britanijos lietuvių gyvenimu.

PREKYBININKAS I. TUNYS iš Australijos lankėsi Londone. Sve-čias Adelaidėje yra LAS skyr. pir-mininkas, todėl Londono draugai su-ruošė susipažinimo vakarienę.

ROMANA RATAITE, dail. Vacio ir balerinos Reginos (Drauzakaitės) Ratų dukte yra baletio šokėja. Australijos "The Herald" atspaudė nuotrauką, kurioje pavaizduota Ro-mana (sėdinti ant kito baletininko peties) iškeliaujanti su Australijos valstybiniu baletu gastrolėms. Aus-tralijos valstybinis baletas aplankys eile valstybių Europoje, o po to už-suks i Amerika ir Japoniją. Šiuo me-tu baletas gastroluioja Britanijoj.

Kolumbija

MARIJA ELVIKIENE, sulaukusi 74 m. amžiaus, nuo širdies smūgio staiga mirė rugsėjo 13 d. Medelli-no mieste, Kolumbijoj. Liko liūdin-tis vyras ir sūnus, kuris gyvena prie Bogotos miesto. Velionės vy-ras yra naujai pastatytų Lietuvių Namų prižiūrėtojas.

KUN. M. TAMOSŪNAS su nau-jai išrinkta Bendruomenės valdyba stengiasi i lietuvišką veiklą įtrauk-ti jaunimą. Naujuose Lietuvių Na-muose įrengtas kambarys jaunimo susirinkimams. Ten taip pat bus įsteigta lietuviškų knygų biblioteka, šachmatų stalai ir rkt.

INŽ KESTUTIS KALĖDA spalio pradžioj tarnybos reikalais išskrido i JAV.

Naujoji Gvinėja

TEVAS PIJUS SARPNIKAS - SHARP, OFM, dirba kaip misionie-rius raupnuotųjų kolonijoj. "T2" bu-bo rašyta, kad jis ketina persikelti i Australiją. Laiške redakcijai jis ra-šo: "Jau daugiau kaip metai gyvenu tarp akmens amžiaus kultūros žmo-nių Naujosios Gvinėjos saloje ant ekvatoriaus Ramiąjame vandenyne ir čia skelbiu krikščionybę tarp rau-pnuotų vietinių gyventojų. Australi-joje nesu gyvenęs ir nemanau ten vyk-ti". Dabartinis jo adresas: Rev. Pius Sharp, OFM, The Leper Colony, Ai-tape — via Wewak, New Guinea. Paruošė Pr. AL

Pastabos, pastabėlės

EDVARDAS SULAITIS

"Chicago Sun-Times" televizijos programų kritikas Paul Molloy, rašydamas apie naują seriją komedijų (rodoma penktadienį vakarais per CBS televizijos tinklą Amerikoje) "Hogan's Heroes", pastebėjo, jog laikas yra užmiršti nacių darbus, o daugiau stengtis vaizduoti komunistų veiksmus. Šioje serijoje pagrindiniai veikėjai yra Hitlerio armijos kariai ir amerikiečiai belaisviai. Čia daugiausia iš vokiečių juokiamasi, keliama aikštėn jų žygdarbiai, nubrėžiama nacistinė filosofija ir kt.

Kaip rašo minėtas žurnalistas, šiuo metu išliko kita daugiau dėmesio verta jėga — komunistas, kuris grąšina pasauliui. Jis mini Lietuvą, Latviją ir Estiją, komunistų pagrobimus kraštuose. Apie tai, Paul Molloy nuomone, reikėtų daugiau ir televizijoje rodyti, o senuosius nacių darbus palikti ramybėje.

Kalbant apie šią televizijos seriją, programą, reikia pažymėti, jog joga šalia daugelio vyrų vienintelė pastoviai moters rolę turi latvaitė Cynthia Lynn. Ji yra gimiusi Latvijoje ir prieš kraštą užimančius rusus, kartu su tėvais pasitraukė į Vakarų. Vėliau yra gyvenusi Vokietijoje, o iš jos atvyko į Ameriką. Ji laikraščininkams, kurie teiravosi apie jos rolę ir darbą televizijoje, pareiškė: "Tai nėra darbas, o svajonė. Ir pati rolė yra labai puiki, kadangi neturiu jokios konkurencijos" (ji yra vienintelė moteris šioje programoje).

Lietuviškų pavardžių ir aplamai pasižymintį lietuvių galime visur užtikti. Štai, šiemet Kolumbijos mieste, Missouri universiteto patalpose buvo surengta 22-ji metinė "Annual Pictures-of-the-Year" foto paroda. Joje, kiek sužinojome iš amerikiečių spaudos, dalyvavo ir Joe Rimkus, dirbantis "Miami News" laikraštyje. Jo šioje parodoje išstatyta nuotrauka, vaizduojanti pasaulio bokso meistrą Cassius Clay buvo specialiai atžymėta ir atspausdinta amerikiečių žurnale "Saturday Review".

Neseniai amerikiečių spaudoje teko skaityti aprašymus apie lietuvių kilmės vyrą Joe Balsį, kuris pasižymėjo kaip geras biljardo žaidėjas.

Amerikiečių knygų bibliografijoje užtikome vieną knygą, kurioje yra kalbama apie lietuvių karo belaisvius, pakliuvusius į sovietų nelaisvę. Knyga vadinasi "Kelias į nežinią" ("The Road to Nowhere"), turi 382 psl., išleista 1964 m. Henry Regnery b-vės Chicagoje. Jos autorius — Joseph Mackiewicz.

Spalio mėnesio pirmoji pusė yra skiriama Vilniui prisiminti. Įvairiose Amerikos ir Kanados vietose yra rengiami Vilniaus Dienos minėjimai ar panašiai. Ryšium su šiais minėjimais parinkome žymiųjų lietuvių išsireiškimų, pasakytų prieš 40 ar daugiau metų, kuriuose yra minimas Vilnius.

Vilniui vaduoti Sąjungos pirm. prof. Mykolas Biržiška yra pareiškęs: "Lietuva tol bus gyva, kol ji eis Vilniaus keliu. Vilniaus išsižadėjusi, niekam ji nebus reikalinga — nei mums bei pasauliui, ji bus kaimynų išdraskyta ir praryta. Kiekvieną, kuris išsizada Vilniaus, išmesčiau iš lietuvių tautos kaip numirėlį".

Lietuviai savanoriai, atsitraukdami iš Vilniaus 1919 m. sausio 5 d., skelbė tokius žukius: "Greičiau ugnis užsals į ledą, negu lietuvių krūtiniuose užges Vilniaus meilė". "Šiandien pasitraukiamo iš Vilniaus tik todėl, kad ryt į jį vėl sugrįžtume".

O žymusis poetas Maironis eliauo:

Sunkioj kovo už būvį
O, Vilniaus neužmiršk lietuvi!
Ten tavo bočių praeitis,
Ten irgi tavo ateitis!

"Lietuvos inteligentuose Amerika ir amerikiečiai neturi gero vardo; mat, patys nuo idealizmo nutolę, o gal būt jo nė neišmany-

EMIGRANTAI JAV KARIUOMENĖJE

Rugsėjo 7 d. raudonosios armijos laikraštis Maskvoje "Krasnaja Zvezda" pranešė, kad "JAV kariuomenės žvalgybos-diversijos dalis papildė ne tik patys blogiausi avantiūristai, bet ir emigrantai, pabėgę iš savo kilmės kraštų ir patekę į amerikiečių kariuomenės eiles". Pagal maskvini laikraštį, tų karių žvalgybininkų daliniai virte "agresijos ir provokacijos simboliu. Jie aktyviai veikė Vietname, Kuboje, jie užmušę patrijotus Panamoje ir buvę Pentagono smogiamuoju būriu, vykdant provokacijas Dominikanų respublikoje". E.

SKAITYTOJAI PASISAKO

ADV. A. JAKOBO LŪPOMIS KALBA A. SNIČKUS

"T. 2." rugsėjo 23 d. nr. išspausdinta str., kuris liečia adv. Antano Jakobo apkaltinimą viso to, kas buvo nepriklausomajam Lietuvai. Parašyta, kad medžiaga paimta iš Vilniaus leidžiamos "Tiesos", kurioj esą A. Jakobas parašęs kaltinimo aktą nepriklausomai, kurioj jis buvęs augštas pareigūnas.

Nuo 1934 m. man teko su adv. Antanu Jakobu bendradarbiauti Kaune. Tuo metu A. Jakobas buvo vidaus reikalų ministerijos juriskonsultu, o aš dirbau Generalinėje Darbininkų Atstovybėje Kaune. Teko su A. Jakobu pasikalbėti tos organizacijos istatus ruošiant, kad jie būtų užregistruoti. Kai mudu su darbo inspektoriumi M. Liutermozu nuvykom į vidaus reikalų ministeriją pas juriskonsultą A. Jakobą, kuri įstatų reikalais, tai jis parodė didelę simpatiją kuriant tokią draugiją, kuri gintų darbininkų interesus valstybiniu mastu. Kiek vėliau, kai buvo ruošiami Darbo Rūmų įstatymo projektai nuostatai, tas pats A. Jakobas daug darbo įdėjo, kad tobulėnis įstatymo projektas būtų paruoštas, ginas darbo žmonių iniciatyvą bei interesus, prekybą, pramonę, transportą. Kai buvo įsteigti Lietuvos Darbo Rūmai, adv. A. Jakobas buvo pakviestas būti D. R. juriskonsultu, kad darbininkų bylas nemokamai gintų Kaune teismuose. Jis tas pareigas sąžiningai ėjo

penkerius metus, kartu paruošdamas nemažą įstatymų projektų. Per visą penkerių metų laikotarpį A. Jakobas pasirodė ne tik vienos grupės intereso aiškintojas ir ginas, bet kartu nepriklausomajam Lietuvai. Parašyta, kad medžiaga paimta iš Vilniaus leidžiamos "Tiesos", kurioj esą A. Jakobas parašęs kaltinimo aktą nepriklausomai, kurioj jis buvęs augštas pareigūnas.

Mano žodžius galėtų patvirtinti Darbo Rūmų bendradarbiai, gyvenę šiuo metu laisvajame pasaulyje.

Taigi, "Tiesoje" paskelbtas A. Jakobas vardu kaltinimus nepriklausomoms Lietuvos valdininkams, kad jie esą buvę imperialistų tarnai, reikia laikyti A. Sniečkaus pasakytus Jakobą lūpomis.

Pranas Fabijonas

Redakcijos pastaba. Šio laiško autorius primena adv. A. Jakobą darbus bei augštą pareigą nepriklausomoms Lietuvos laikais. Deja, autoriaus tvirtinimas, kad "Tiesoje" paskelbti atsiminimai, niekiną nepriklausomą Lietuvą, priekirtini A. Sniečkui, — tėra spėliojimas, grindžiamas praeitimi.

APIE DAINŲ SVENTĘ

Vienas Sibire brendęs jaunuolis rašo iš okupuotos Lietuvos: "... Sunbu gyventi be tėvynės, net labai sunku, tai mes patys patyrėm, kada gyvenom Sibire, o dabar jau viskas praėjo ir galima sakyti pamiršta. Nors

ten uždirbom ir geriau, ir gamta graži, ir klimatas neblogas, bet čia viskas rodo geriau, nes čia kiekvieną gėlėlę bei medžio šakelę jauti sava, čia ir dulkėlė kelio švelnesnė ir brangesnė, nejučiom, bet pajunti tikrąją meilę savo gimtai žemei. Prisimenu dainų ir šokių šventę Vilniuje, kurioj teko dalyvauti. Visas Vilnius buvo pasipuodęs ir rodos pajau-nėjęs, o kai suskambėjo 20 tūkstančių mišrus choras, tai tikrai rodos galėjo pakelti iš kapų tuos, kurie žuvo dėl jo laisvės. Prisiminimuose prabėga Maironio eilėraščių "Milžinkapis" žodžiai, tik nėra atsakymo ar skambėjo kada nors dainos žodžiai taip garsiai, kaip kad skambėjo dabar. Mums, dalyviams, jau net įkero to pačios dainos istisus metus repetuojant, bet kas klausėsi, tiems buvo gražu. O kaip gražu buvo žiūrėti į šokus, nes mūsų Lietuva jau labai daug turi tautinių šokių. Liaudis taip pat įsismagino, kad dainos skambėjo iki vidurnakčio, lenkai ne vien gyvi, bet tur būt ir senai mirę, vartėsi ta naktį kapuose, nes kur tai girdėta jų mylimame Vilniuje. Čia mai įleido šaknis ir juos baigia sumenkinti savo dainomis ir šokiais".

Taigi parašėte Vilniaus dainų šventę autoriui tikrai galėjo sukelti nuosirdžius laiške išreikštus jausmus. Rengėjus reikėtų pagirti, nes repertuaras tikrai buvo sustatytas ne be sunkumų iš vyresniojo brolio pusės. Gi mūsų laikais įvykių krašte vertintojams pasiūlyti kartais pajieškoti daugiau pozityvių momentų tuos įvykius vertinant. —V—

GERBIAMASIS REDAKTORIAU,

"T. 2." straipsnyje "Išmaldos nepakanka" iškeltas reikalas dėl mokyklų išlaikymo, ypač mažose lietuvių kolonijose, yra aliarmojuantis. Reikia ką nors daryti, nes jau 15 metų, kaip idealistai nemokamai dirba, o ir toms menkoms išlaidoms lėšų tenka ubagauti, daugiausia menkose parengimuose iš degtinės pardavimo. Mano nuomone, reikėtų pakelti solidarumo įnašą iš \$2 į \$4 ir atleisti mažas kolonijas nuo elgetavimo mokyklom. Tiesą sakant, surinkimas pinigų nėra lengvas, bet čia jau tenka kalte vietinėm valdybom. Pavyzdžiui pas mus, kai dabar Bendruomenė nepolitikuoja, nebuvo atsitikimo, kad kas tų \$2 neatiduotų. Seniau dalis ir neduodavo aiškindamiesi, kad nerems naujos partijos. O kas duoda \$2, duos ir \$4 ir mokyklai nereikės elgetauti. Tada centras galės tvarkyti ir mažas kolonijas. Turiu praktikos mokesčių rinkime — darbas nėra lengvas, bet nebuvo atsitikimo, kad atsisakytų. Tiesa, tenka užteiti kartais kelis kartus, bet ir gauni. Manau tas pats ir didžiosiose kolonijose: įnašai nesurenkami tik dėl netvarkingo rinkimo. Šį reikalą kelkite per spaudą, suvažiavimus ir susirinkimus. Pas mus pvz. įnašus visada surenkam. Jei aktyviau rinks visos kolonijos, tai visur ir surinks.

Su pagarba —

Stasys Jackus

KANADOS RINKIMAMS ARTĖJANT

Prieš rinkimus į Kanados parlamentą daugiausia girdimi tik pažadai. Aplamai žmonės jaučiamas rinkimų nusibodimas, apatija. Susirinkimai, kur kandidatai kalba, labai negausūs.

J. Diefenbakeris, kuris daugiausia visko žada, koncentruoja savo rinkiminių vajų daugiausia mažose apylinkėse, nes žino, kad didesnieji miestai yra palankesni kitom partijom.

Pastebėtina, kad į politinę areną grįžta buvę partijų šulai. J. Diefenbakerio priešinai, nusisukę nuo jo, yra kandidatais šiuose rinkimuose.

Toronto Davenport apylinkėje konservatorių kandidatų prieš finansų min. W. Gordon (liberalą) išrinktas italų laikraščio redaktorius, 35 metų amžiaus Dan Ianuzzi, gimęs Montrealyje. Po nominacijos jis nesakė įprastų ilgų kalbų, tik angliškai, prancūziškai ir itališkai pasakė: "Aš žinau jūsų problemas. Aš jus suprantu. Jei būsiu išrinktas, dirbsiu jums."

Vienintelis kiniečių kilmės kandidatas Douglas Jung kandidatoja Vankuveryje. Jis buvo išrinktas 1957 m., bet pralaimėjo 1962 ir 1963 m.

Zinomas Kanadoje imtynininkas Whipper Billy Watson kandidatoja Toronto East York apylinkėje kaip konservatorius. Ledo ritulio žaidėjas Red Kelly šiuose rinkimuose nebekandidatoja.

Daugiausia dėmesio kreipiama į konservatorių šulį, J. Diefenbakerio buvusį priešiną, George Hees. Jis kandidatoja prieš liberalų atstovą P. Jewett, kuri profesorauja Carleton universitete Otavoje.

Naujųjų demokratų (socialistų) vadas T. Douglas pareiškė, kad 40% visų balsuotojų dar nėra apsisprendę už ką balsuoti. Jeigu jie visi balsuos už ndp, tai ši galės sudaryti sekančią vyriausybę.

Kvebeko Social Credit parlamento narys dr. Guy Marcoux parašė knygą, kurioje tvirtina, kad tuoj po 1963 m. rinkimų 6 Kvebeko kreditistai rėmė liberalų vyriausybę, buvo papirkti už \$25.000. Tame reikale buvęs įveltas min. J. Pickersgill ir kiti. Min. J. Pickersgill tai paneigė. Be tų 6 kreditistų liberalams būtų reikėję sudaryti koalinę vyriausybę.

Buvęs Kanados premjeras Louis St. Laurent, šiuo metu 83 m. amžiaus, įsijungė į rinkiminį vajų Kvebeke, padėdamas L. B. Pearsonui. Pastarasis, kalbėdamas prancūziškai Kvebeko mieste, pareiškė, kad Kvebeko provincija yra reikalinga Kanadai.

Komunistų partija visoje Kanadoje tikisi išstatyti 12 kandidatų. Jų kandidatai paprastai nebeveda nė rinkiminio vajaus ir nespausdina plakatu, kad nesudarytų bereikalingų išlaidų. Jie ir taip daug nuostolių turi, nes kandidatai praranda savo depozitus po \$200.

LONDON, ONT.

SAUNUS PARAPIJOS VAKARAS įvyks šeštadienį, spalio 23 d. Pradžią 8 val. v. Po ilgesnės pertraukos šis bus pirmasis pasilinksminimas gražiojojo Administration Building saleje, Parodos aikštėje — Queens parke. Pelnas skiriamas parapijos reikalams. Šiame pasilinksminime numatoma ir viena gana didelė staigmena. Taip pat norima surengti galimai turtingesnę loteriją. Visi prašomi neatsisakyti paaukoti tam reikalui fantų. Juos įteikti D. Chainauskieni, P. Genčiui ar E. Daniilui arba atnešti atneinant į pasilinksminimą. Rengia parapijos komitetas. Buvusieji žino, kad šioje saleje visada yra gera nuotaika. Ją dar sustiprins geras orkestras ir... bufetas! Ir nešokantieji būsite patenkinti, nes... savo atsilankymu paremsite parapiją, kuri taip stropiai rūpinasi religiniais, tautiniais ir kitais mūsų reikalais. Nuosirdžiai kviečiami gerieji kaimynai ir visi mūsų bičiuliai iš arti ir toli.

40 VALANDŲ ADORACIJOS IŠKILMĖS bus pradėtos penktadienį, spalio 29 d., 7.30 v. p. pamaldomis. Šeštadienį Mišios 8 v. r. ir 7 v. v.; sekmalienį — 9 v. r. ir 5 v. v. Pusę valandos prieš kiekvienas Mišias bus pradėta klausyti išpažintų. Bus ir svečių kunigų. Sausgyslių choras giedos Mišias lietuviškai. Taip pat bus procesija pagal liet. papročius. Praeitais metais ja gėrėjosi ir kitataučiai kunigai ir visos iškilmės praėjo labai įspūdingai. Klebonas kviečia visus dalyvauti. D. E.

Jei Estera uždirbs tą sumą iš savo verslo iki 65 metų amžiaus, ji ir jos vyras, kuris yra invalidas ir negali dirbti, gali tikėtis mėnesinės pensijos \$104.17 iš Kanados Pensijų Plano ir \$75 iš senatvės pensijos — iš viso \$179.17 į mėnesį.

Kai jos vyras pradės gauti senatvės pensiją, jų mėnesinės pajamos pakils iki \$254.17.

Jei Estera mirtų po 1967 metų ir būtų mokėjusi iki savo mirties atitinkamus įnašus, jos vyras gautų našlo invalidum pensiją po \$64.06 į mėnesį iki 65 metų amžiaus.

Jei Esteros mirties metu jis būtų jau 65 metų amžiaus, tai pagal šį planą gautų \$62.50 į mėnesį plius \$75 iš senatvės pensijų fondo.

Be to, Mejeris savo žmonos mirties atveju turės teisę gauti vienkartinę sumą — \$500.

Visi išmokėjimai pagal šį planą išlaikys pastovią savo vertę. Tie išmokėjimai greičiausiai bus didesni, negu čia nurodyti, nes jie bus suderinti su besikeičiančiu pragyvenimo lygiu bei atlyginimų dydžiu dar prieš išmokant.

Kiek tas planas kainuos Jums?

Jeigu Jūs, kaip ir Estera, dirbate savarankiškai ir uždirbate \$5.800 per metus, mokėsite per metus \$158.40, t. y. 3.6% nuo \$4.400 maksimalinės sumos, pagal kurią anksčiau įnašai.

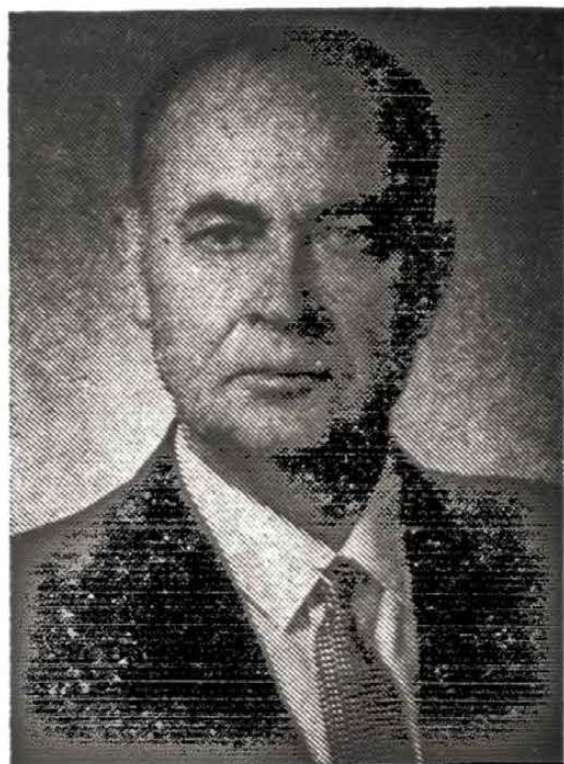
Įnašus reikės mokėti dalimis, panašiai, kaip ir darbo pajamų mokesį.

Šis skelbimas yra vienas iš eilės paaiškinimų, kuris parodo, kaip Kanados Pensijų Planas gali būti pritaikomas paskiriems atvejams.

Duotas Kanados sveikatos ir socialinės gerovės ministerio The Honourable JUDY LaMARSH patvarkymu.

MES KOVOSIME IR PATAMSYJE

PRASMINGAS ŽUVUSIŲJŲ UZ LIETUVOS LAISVĘ
PAGERBIMAS ROCHESTERYJE, N. Y.Dr. J. Zmuidzinaitis,
Lietuvos gen. Konsulas Kanadoje

Baigiant LB-nės mėnesį, paskutinį rugsėjo sekmadienį LB vietos skyrius surengė gražų žuvusiųjų Lietuvos laisvės kovotojų pagerbimą. Per vietos radijo lietuvių pusvalandį jautrų sveikinimo žodį ir vietos lietuvių pasakė Lietuvos gen. konsulas Kanadoje dr. Jonas Zmuidzinaitis. Jis pasidžiaugė Rochesterio lietuvių giliu patriotizmu, pagyrė juos, kaip vienus iš pirmųjų įsirikusių žygin ir Jungtines Tautas; prisiminė didelį patriotą a.a. plk. Pr. Saladžių. Studentų vardu kreipėsi ir vietos jaunimą stud. Jonas Šipaila, ragindamas juos aktyviai jungtis ir Niujorko lietuvių žygi. Valandėlę gražiai pravedė Vyta. Zmuidzinaitis, svečio sūnėnas.

Iškilmingas Mišias už žuvusius laikė kun. L. Januška. Jautrų pamokslą pasakė kleb. kun. Pr. Valukevičius. Jis kvietė ne garbiais žodžiais, o darbais jungtis į kovą už Lietuvos laisvę. Ragino aukoti Vašingtono lietuvių koplyčiai ir stipriai paremti Niujorko lietuvių žygi.

Iškilminga minėjimą 3 val. p. p. atidarė vietos LB pirm. Al. Jančys. Prisiminęs liūdną Lietuvos tragediją, jis taip kalbėjo: „Jei kapas nežinomas kareiviui bus statomas ateityje, tai tas kapas bus tūkstanteriopai didesnis.“ Susikaupimo minutė buvo pagerbti žuvusieji.

Gen. konsulas dr. J. Zmuidzinaitis, pradėdamas pagrindinę kalbą, kvietė visus šventės dalyvius nors trumpam atitrūkti nuo kasdienybės, kad geriau įsijaustų ir mūsų didvyrių dvasinę didybę. Prelegentas trumpai panagrinėjo priežastis, kurių dėka lietuviai galėjo sukurti tokią galingą rytų Europoje viešpatuojančią valstybę ir stiprią kariuomenę. Tai įvykė, palyginti, augstos mūsų senųjų kultūros ir gilaus prievolei tėvynei pajautimo dėka. Lietuvių narsumą gražiai apdainavusi ukrainiečių sukurta daina „Žodis apie Igorio žygi“.

Tremtyje nevienu lietuvių ištiko nelaimė, panašiai kaip Homero didvyrii Odiseja, kuris po ilgos tremties kelionės užklydo į nuostabią lafotagų šalį, kurie tesimaitino gėlėmis, vad. lotosais. O lotosai buvo tokie skanūs, kad svetimšalis, jų paragavęs, užmiršo tėvyne ir net nenorėjo jos prisiminti. „Šis prieš 3000 m. sukurta tėvynės didybė ir tragizmas išsivijo dalį išsakantis mitas

ir šiandien galioja: juk ne kas kita, o naujo gyvenimo lotosai palaugia išsivijo tikėjimą į savo tėvų žemę“, — pabrėžė konsulas. Jis kvietė neapsvaigti, nepalūžti ir šventai tikėti, jog Lietuva vėl bus laisva.

Toliau jis akivaizdžiai nurodė ir nepaprastą epochinį reiškinį: pokarinį valstybinės nepriklausomybės sąjūdį, kuris uraganišku sriautu visur nušlavė kolonizaciją, išskyrus sovietinį. Savo kalbą, kuri paliko Rochesterio lietuviams gilių įspūdį, konsulas baigė šitaip: „Kai senovės graikų Dioneesai buvo pranešta, kad priešas ties Termopilų miestu sutelkė tokią didelę kariuomenę, kad jos strėlės gali užtemdyti saulę, jis atsakė: „Nesvarbu, mes kariausime patamsyje!“

Meninę dalį atliko p-lė Kr. Nemeikaitė, paskambinusi M. K. Ciurlionio 3 preludus op. 1, 2 ir 3 ir Beethoveno sonatą, vad. „Patetique“.

Solistė Birutė Čypienė laisvai, su giliu įsijautimu padainavo „Ko vejai pučia?“ (St. Simkaus), „Sielvartą“ ir „Mano gintinę“ (A. Kačanausko). Parinkti kūriniai vykusiai derinosi su šventės rimtimi. Jos gražūs sopranas skambėjo lygiai gražiai tiek žemose pianissimo tonuose, tiek augstose registruose. Jei meistriškai akomponavo R. Obalis.

Žodžio menininkė — deklamatorė Iz. Zmuidzinienė pasigėrėtinai perdavė ištrauką iš rašytojo Jurgio Jankaus „Naktis ant morū“.

LB choras, vad. muz. J. Adomaitis, išaugęs iš puikų meninių vietos, išpuodingai padainavo J. Zdaniaus „De profundis“, J. Naujalo „Ko liudi, putinėli“, J. Gudavičiaus „Kur giria žaliuoja“ ir Budriūno „O, Nemune“. Akomponavo R. Obalis. Visi menininkai ir svečio konsulo žmona buvo apdovanoti gėlėmis.

Pasinaudojęs proga, žygiui ir J. Tautas remti vietos komitetas parinko aukų bei paplatino ženklėlių.

Vatikanas. — Bolonijos vyskupas Betazzi su 70 vyskupų įteikė pasiūlymą popiežiui ir Vatikanui santariškai paskelbti šventuoju popiežiumi Jona XXIII nelaukiant, kaip įprasta bent 20 m. ir nesi- laikant kanonizacijos eigos.

Marytė ir jos draugai

„Tiesos“ korespondentas A. Prokupas naujai surinkta archyvine medžiaga ir liudininkų apklausinėjimais mėgina atkurti išgarbintosios sovietų partizanės Marytės Melnikaitės tragišką likimą. Jai Zarasuose pastatytas paminklas, pagamintas filmas Maskvoje, sukurta opera, nekaltant jau apie kitus mažesnius bandymus įamžinti jos atminimą. Lietuvoje žuvo daug sovietinių partizanų, bet jie šiandien, galima sakyti, užmiršti, o į padangę daugiausia keliama Marytė. Kompartija, matyt, tikisi daugiau propagandinės naudos, išauštin-dama lietuvaite ir nutylėdama rusus bei vietinius maskolbernius. Čia, žinoma, daug nulemia ir pats faktas, kad Marytė buvo mergi-

Iškilmingas Kanados lietuvių jaunimo kongreso atidarymas Toronto Prisikėlimo salėje

SVYRAVIMAI AUSTRALIJOS EKONOMIKOJ

Padidinti mokesčiai

Su naujais finansiniais metais (nuo liepos 1 d.) Australijoje pakelti autovežimio mokesčiai. Tai atsiliepė į autovežimio pirkimą, kuris krito apie 40%. Dėlto autovežimio įmonės priverstos sumažinti savo gamybą. General Motors Holdens bendrovė jau antrą kartą atleidžia dalį darbininkų. Neseniai atleista iš minėtos b-vės įmonių 1046 darbininkai. Bendrovės atstovas pareiškė, jeigu autovežimio pardavimas nepažings, gal teks atleisti ir daugiau darbininkų. Be to, esą smarkokai jaučiamas kreditų suvaržymas.

Australijos eksportas — importas praėjusiais finansiniais metais davė nuostolius: Australija daugiau išvežė, negu eksportavo į užsienius. Dėlto biudžetė atsirado milijoninis plyšys, kurį reikia kuo nors užlopyti. Šalia to, Australija nepaprastai pakėlė ginklaimos išlaidas. Australijos išpa-reigojimai Malezijoje ir P. Vietname reikalauja atitinkamų išlaidų. Tai atsiliepė į kreditų davimą bendrovėms ir pan.

Trūksta specialistų

Bent šiuo metu neatrodo, kad ekonominiai svyravimai atsilieptų į darbo paklausą. Darbo jėgos pareikalavimas Australijoje tebėra didelis. Trūksta darbininkų kone visose srityse. Tramvajuose

trūksta šoferių ir konduktorių, pašto įstaigose įvairių pareigūnų, o fabrikuose ypatingai jaučiamas specialistų trūkumas. Net Australijos policijai trūksta vyrų. Papildomas šaukimas į kariuomenę vyrų karinei prievolei atlikti spragą dar labiau praplečia.

Australijos vyriausybė atkreipė dėmesį į dabartinį darbininkų atleidimą iš autovežimio įmonių ir, reikia manyti, kad pakartotinio atleidimo gal ir neįvyks, nes vyriausybė suinteresuota, kad Australijos pramonė dirbtų be svyravimų.

Streikai uostuose

Šiuo metu Australijos vyriausybė daug rūpesčių sudaro nuolatinių uostų darbininkų streikai, kurie praktiškai Australijoje beveik nesibaigia. Uostų darbininkų uni-jų viršūnėse yra tam tikra raudonųjų įtaka. Streikai uostuose labai kenkia Australijos ekonominio gyvenimo vystymuisi. Vyriausybė imasi žygių pakeisti uostų darbininkų uni-jų įstatymą. Tarp kitko, ten numatoma įvesti paragrafą, kad uostų atveju vyriausybė, streikuojant uostų

darbininkams, galėtų laivų pakrovimui ir iškrovimui panaudoti kariuomenę. Toliau bandoma įstatymu apriboti steikus uostuose. Šie vyriausybės žygiai sukėlė didelį pasipriešinimą ne tik uni-jų tarpe, bet ir opozicijos — darbo partijoje. Kas laimės šią kovą ir kokie bus jos rezultatai — dar tenka palaukti. Tačiau vyriausybė siekia, kad nuolatiniai uostų darbininkų streikai būtų apriboti. Tai išseitų į sveikatą Australijos ekonomini- am gyvenimui. (2)

UŽSIENIEČIAI OLANDIJOJ

Š.m. liepos 1 d. buvo 80.000 užsieniečių dirbančių Olandijos pramonėje. Iš jų apie 20.000 yra belgų, kurie negyvena Olandijoje, bet kasdien per sieną vyksta į darbą. Didžiausia grupė užsieniečių — 37.000 — sudaro ne-kvalifikuoti darbininkai iš Ispanijos, Portugalijos, Italijos, Turkijos, Graikijos, Jugoslavijos ir Maroko, iš kurių daugiausia yra ispanų — 16.042. Toliau eina skandinavai, prancūzai, austrai, šveicarai, vokiečiai ir anglai.

Lietuviai Kanados sostinėj

VIESNIA IS LIETUVOS.

— Prieš pusmetį atskridusi iš Vilniaus Antanina Tamulevičienė iš savo dukterimis buvo atvažiavusi į Torontą ir Oakvillę pasimatyti su giminėmis. Ji aplankė Sv. Juozapo ligoninėje po sunkios operacijos besigydančią giminaitę K. Priščiopienę, su kuria po 40 metų nesimatymo buvo susitikus Otavoje gegužės mėn.; paviešėjo Priščiopienų dukters Reginos Ulbienės ir sūnau Viktoro šeimoje, aplankė savo žento Pr. Ancevičiaus kapą lietuvių kapinėse ir gimines — Žiuraitius bei Ramonius Oakvillėje. Ji taipgi aplankė daktarus Angėlę ir Sigitą Kazlauskus.

LIETUVIS RASO TELEVIZIJAI.

Vietinė televizijos CJOH 13-ji stotis nuo š.m. rugsėjo 12 d. pradėjo rodyti seriją „Milk and Honey“ pagal šūkį: „Canadians for Canada“. Jau ilgesnį laiką tos stoties vadovybė įsiekė progos panaudoti vietines kanadiškas jėgas televizijos programai pajairinti, t.y. panaudoti vietinį rašytoją, vietinius aktorius vietiniam gyvenimui pavaizduoti. Rašytojai kanadičiai paprastai palieka savo kraštą ir randa palankesnę sau dirvą Amerikoje arba Anglijoje. Nemažą rolę čia vaidina ir pinigai — kitur jie daugiau uždirba. Išsistiprinę ir pagarsėję svetur kartais jie grįžta kuriam laikui Kanadon.

Jonas Ancevičius, velionies dr. Pr. Ancevičiaus sūnus, buvo nutaręs išvažiuoti į Angliją. Prieš išplaukdamas laivu iš Montrealio, savaitę užsuko į Otavą atsivieškinti su savo motina, teta ir senele. Čia CJOH 13 stoties vadovybė pasiūlė Jonui išmėginti savo talentą pas juos. Už poros mėnesių jis pasirašė vieneriems metams sutartį ir tokiu būdu atsirado serija „Milk and Honey“ televizijoje — kasdien nuo sekmadienio ligi ketvirtadienio vakarais po 15 min. Vaidina 8 aktorai — 7 otaviečiai ir vienas torontietis (Otavoj neatsirado aktorius su europietišku akcentu naujojo kanadietio rolei). Serijos turinys — kasdieninis otaviečių gyvenimas. Kasdien septyni Otavos gyventojai renkami kavinėje „Olive Grove“, netoli parlamento rūmų tap vadinamojo „coffee break“ metu. Visi jie ilgai susi-gyvena ir besikalbėdami prie kavos puoduko sprendžia įvairiausias kasdieninio gyvenimo problemas, dalinasi savo rūpesčiais ir džiaugsmiais, fi-

losuoja politinėmis, religinėmis, visuomeninėmis, šeimyninėmis temomis. Centrinės figūros kavinėje — šeiminkė, daug mačiusi, pergyvenusi, ir naujasis kanadietis DP Joseph, ėjęs per „ugnį ir vandenį“, dalyvavęs kare įvairiuose kraštuose, dabar einas daržininko pareigas. Čia randame ir Kanados armijos kapitoną — pensininką, dirbantį parlamente, jo sūnų — jauną karinės mokyklos buv. studentą; vidutinio amžiaus panelę — socialinės gerovės darbuotoją, dvi valstybinės įstaigos jaunas sekretores ir vidutinio amžiaus prancūzų — miesto taksi vairuotoją (šiā rolę vaidina Hull miestelio prancūzų radijo stoties pranešėjas).

Paskelbus Kanados parlamento rinkimus serijos turinys pagyvėjo. Kavinės lankytojai išreiškia savo pažiūras ir nusistatymą rinkimų klausimu, o taip pat ir apie prancūzų-anglų kalbų bei abiejų kultūrų įvedimą Kanadoje.

Vietinė spauda ligi šiol palankiai sutiko naujos programos įvedimą kaip „pionierišką mėginimą“ Kanados televizijoje, suprasdama sunkumus stantant pirmuosius žingsnius.

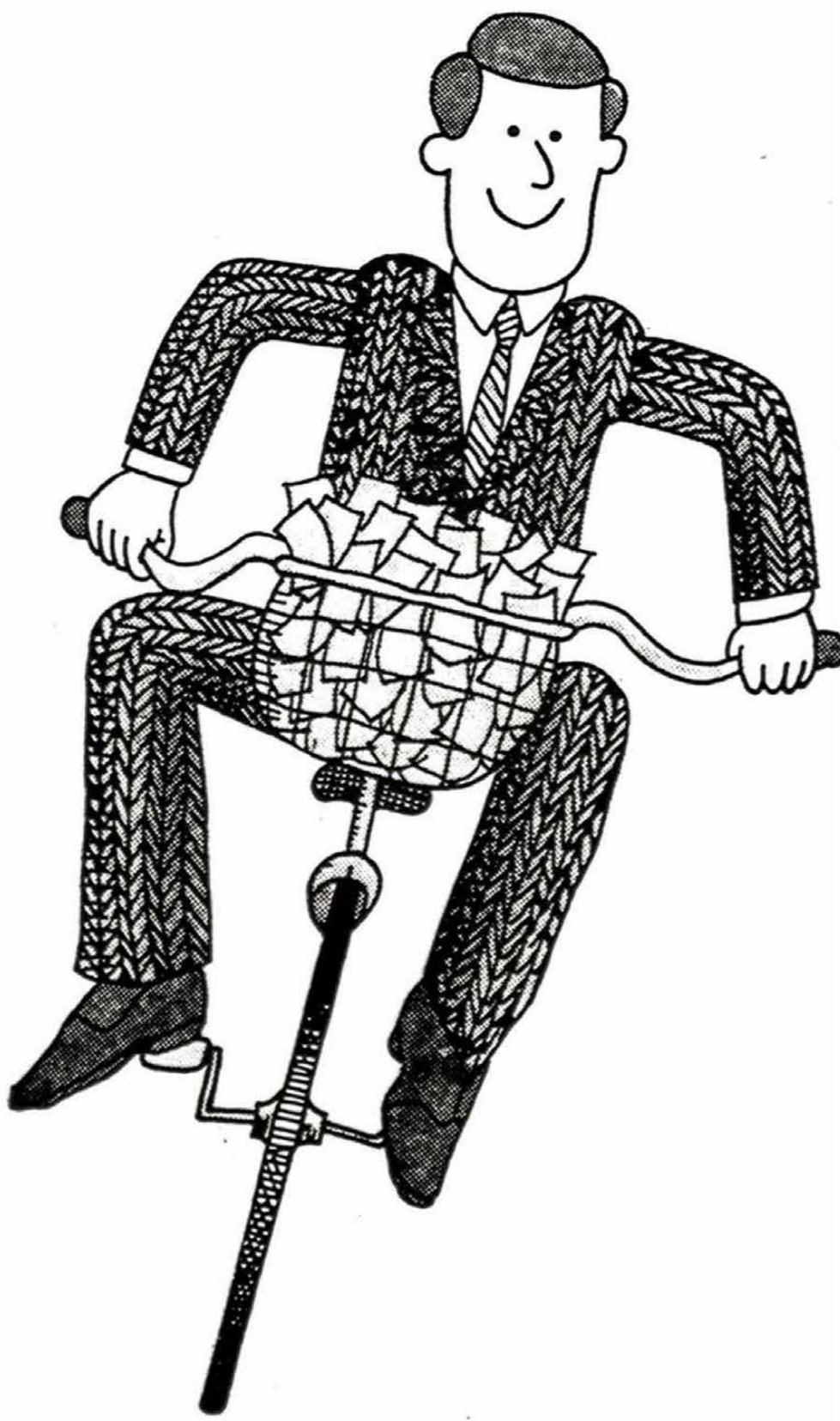
SVETIMŲ KALBŲ DESTYMAS

KARISKIAMS. — Kanados krašto apsaugos ministerija išlaiko Otavoje svetimų kalbų mokyklą kariskiams. Ligi šiol čia buvo dėstomos rusų, lenkų, čekoslovakų, vokiečių, graikų kalbos. Joje dirbavo 6-10 mokytojų, o mokinių skaičius siekdavo virš 100. Pastaraisiais metais mokinių skaičius ėmė mažėti ir ateinančioms mokslo metams paliekami tik 3 rusų kalbos mokytojai su 17 mokinių ir 1 lenkų kalbos dėstytojas su vienu mokiniu — būsimuoju karo attachė Lenkijai. Sumažėjęs susidomėjimas rusų kalba Kanadoje aiškinamas tuo, kad kariškiai, praleidę daug metų ir įdėję daug pastangų kalbos studijom, neturi pri-taikymo gyvenime.

Šalia tos mokyklos, kasmet vasarą ministerija rengia praktinius pakartojimo kursus, į kuriuos suvažiuoja visi Kanados kariškiai, kurie studijavo ar tebestudijuoja rusų kalbą. Ligi šiol tie kursai buvo rengiami birželio mėnesį Camp Borden prie Barry, Ont. Siemiet jie vyks Vankuveryje nuo spalio 18 ligi lapkričio mėn. vidurio. Kaip kasmet ir Borden, taip ir siemiet Vankuverį dėstyti rusų kalbos pakviesta ir P. Ancevičienė iš Otavos. P. T.

PIRKITE

Canada Savings Bonds

Kanados taupomieji lakštai yra vienas geriausių būdų taupyti. Naujieji lakštai jums uždirbs 4½% per pirmuosius dvejus metus, 5% per sekančius 6 metus ir 5½% per likusius 4 metus. Taigi vidurkis išeina 5.03%, jei taupomuosius lakštus išlaikysite per ištisus 12 metų.

Galite pirkti lakštus nuo \$50 iki \$10.000 asmeniui, po \$50, \$100, \$500, \$1000 ir \$ 5.000.

Juos galite pirkti grynais pinigais ar daliniais įmokėjimais bankuose, investavimo įstaigose, šerų biržose, paskolų bendrovėse ir darbovietėse, kur dirbate, per taupymo planą.

Taupomuosius lakštus galite iškeisti į pinigus kada norite savo banke, kur gausite pilną jų vertę, be to, ir nuošimčius.

Tai puikus būdas taupyti

Rašytojas Vytautas Tamulaitis su įvairiausių vabzdžių rinkiniu, kurį jis sudarė per 20 metų. Rinkinys rašytojui patarnavo rašant "Skruzdėlytę Greitute" angliškai

"Skruzdėlytė Greitute" angliškai

Pateikiame V. Tamulaitis knygos "Skruzdėlytė Greitute" angliškojo vertimo recenziją, kurią, "T2" redakcijos paprašytas, parašė kanadiečių CBC radijo redaktorius. Red.

Prieš pradėdamas skaityti pastabas apie šią knygą, skaitytojams galbūt bus įdomu patirti, kad jos autorius Vytautas Tamulaitis gimė Lietuvoje 1913 m. ir mokslus išėjo Kaune V. D. universitete ir karo mokykloje. Savo straipsniais ir apysakomis jis yra parėmęs nemažą lietuviškų žurnalų ir laikraščių ir pats kaip kūrėjas ir redaktorius. Be to, jo keletas išleistų knygų vaikams yra susilaukę palankaus įvertinimo. Nuo 1948 m. p. Tamulaitis gyvena Kanadoje.

Pirmoji "Skruzdėlytės Greitutės" nuotykių laida atspausdinta 1937 m. Lietuvoje. Tame krašte ji tuoj pat išpopuliarėjo vaikų tarpe ir jos autorius laimėjo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus premiją. Perskaicius knygos angliškąją laidą, nesunku suprasti jos pradinį pasiekimą.

Savo kūrybinio užmojo apipavidalinimui (for his setting) autorius pasileido į spalvingą žolyną, augalų, gėlių ir vabzdžių pasaulį. Čia jis susirado sau mažytę heroją, aną niekad nepavargstantį ir puikią organizatorę skruzdę, ir dargi ne betkokią, o specialią juodą, kurios išikimybė, drąsa, pasiryžimas ir išradimams toli pralenkia jos ūgį.

Istorija prasideda pagyvenusiuose juoduju skruzdžių mieste pačiomis pirmomis pavasario dienomis. Viena klajūnė raudonoji skruzdė ateina prie miesto vartų ir, besiskųsdama, jog esanti su-

žesta ir paklydusi, paprašo pagalbos. Senoji juodųjų skruzdžių auklė Kruopštė (Hustle Bustle) tuoj pat įžiūri kažką įtartino. Mat, kaip ten bebūtų, kiekvienas gijorėje žino, jog raudonųjų skruzdžių vardas dėlei jų akipleiškumo ir grobuoniškumo yra nekoks. Bet vis dėlto ji raudonąs pasigaili ir paprašo sargus ją įsileisti. Netrukus paaiškėja, kad Kruopštės įtarimas buvo tikrai pagrįstas. Nagi, raudonės istorija apie jos negalavimus buvo ne kas kita, kaip klasta išsinnipinti miesto lobius ir apsigyvenimo galimybes. Dar prieš ašurą ji išdūmė pranešti savo miesto vadui Kietazandžiui Piktajam (Iron Jaw the Bad Tempered), ką ji patyrusi.

Kietazandis, žinių apstulbinatas, tučtuojau įsakė juodąsias skruzdėles užpulti. Taip negailestingai raudonųjų plėšikių armija, įveikdama visokias kliūtis savo kelyje, įniršusi žygiuoja per miško klotus. Gi juodosios skruzdės, iš anksto išpėtos ir pasirušiosios, narsiai pasipriešina ir plėšikės miesto paimti neįstengia. Tačiau kaikiurios vis dėlto pasiseka įsilaužti į vaikų kambarius ir pasigrobtį šiek tiek kiaušinių bei paimti ir nelaisvę kaikiuriuos gynėjų, kurių tarpan pateko ir Kruopštė. Kadangi pastaroji buvo reikalinga išauklėjimui gerų ir sveikų vergių, tai į jos gyvybę nesiekėta.

Raudonųjų mieste iš vieno anų pagrobto kiaušinių ir išsirta skruzdėlytė Greitutė, kuri yra pavardama Kruopštės priežiūrai. Iš savo auklės ji patiria apie įvykius, kurie buvo priežastimi jos

vergiško likimo. Tai ją pribloškia ir jos narsioji dvasia sukyta. Ji nesutinka priimti vergijos kaip nepakeičiamo savo gyvenimo fakto, ir ryžiasi pabėgti. Jai į pagalbą ateina Kruopštė ir Narsys — vienas iš plėšikių, kuris į Greitutę buvo įsimylėjęs (Brave Heart). Taip ji pagaliau pasprunka ir po daugybės nuotykių laimingai pasiekia savo gimtąjį miestą, kartu užbaigdama ir šią apysaką.

Tokia yra, nors ir trumputė, šio darbo samplina. Apsaką užima 181 puslapis ir yra parašyta vaizdžiai proza, perpinta lyriniais posmais (... interspersed with lyric verse). Jos medžiaga yra gerai ištyrinėta, atskleidžianti įdomią vabzdžių gyvenimo detalę ir atverianti mums nuostabų žvilgį į mažąjį vabzdžių pasaulį, kur mažiųjų šakelės ir smulkučiai žvirgždai dunkso tarytum milžiniškos kliūtys, o lietaus lašelis atrodė lyg patvinusios marios. Knygą dailiai puošia Prano Lapės jautriji linijiniai piešiniai.

Taigi, šilts pasveikinimas skruzdėlytei Greitutei ir linkėjimas laimėti vaikų širdis šioje Atlanto pusėje.

Vertėjo pastaba. Atidus skaitytojas, kuris atsimins šio veikalo lietuviškąją laidą, pastebės, jog tarp anos ir angliškiosios laidos yra didelis skirtumas sužeto ir kitais atžvilgiais. Iš tikrųjų, čia autorius yra padaręs tiek daug pataisų, pakeitimų ir papildymų, jog darbas įgauna naujo kūrinio pobūdį, savo kūrybinio apipavidalinimo pralenkiantį aną 1937 m. laidą.

Si knyga yra puikus papuošalas ne tik angliškuose, bet ir lietuviškuose namuose. Nemažas jos egzempliorių skaičius yra autoriaus žinioje ir galima užsisakyti šiuo adresu: 102 Quebec Ave., Toronto 9. Ont., tel. RO 2-8067. Kaina \$3.95.

Vytas Tamulaitis, NIMBLEFOOT THE ANT, HER ADVENTURES. Translated from the Lithuanian by Albinas Baranaukas and Clark Mills. Illustrated by Pranas Lapė. Maryland Books, Inc., New York, 1965.

Iš anglų kalbos vertė A. Kalnins

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DR. K. PETRAITIS Kaire, Tėvų dominkonų orientalių mokslų institute, gilina arabų kalbos studijas ir ruošia knygą filologijos srityje. Jo adresas: Institut Dominicain d'Etudes Orientales, 1 rue Masna al Tarabich, Abbassiah — Le Caire, Republique Arabe Unie. Pagal vietinių nuostatų reikalavimą, jam tegalima rašyti anglų ar prancūzių kalba.

KULTŪROS FONDAS JAV atidavė spausdinti mok. J. Plačo paruoštą vadovėlį. Tai penktasis Kultūros Fondo leidžiamas vadovėlis liuanistinėms mokykloms.

Pr. Al. "TEVYNĖS SARGA" leidžia lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga. Tai vienintelis žurnalas lietuvių kalba, nagrinėjantis krikščioniškąją demokratiją, ypač jos politinį aspektą. Ilgesni laiką "Tėvynės Sargas" buvo leidžiamas, redaguojamas ir administruojamas Chicagoje. Tuo laikotarpiu prie jo dirbo dr. K. Sidlauskas vadovaujamas LKDS centro komitetas: redagavo — dr. V. Litas, kan. V. Zakarauskas (ir anksčiau P. Maldeikis); administruojo J. Paškus. Nuo š. m. pavasario "Tėvynės Sargas" perkeltas į Niujorką, kur jis jau eilę metų buvo leidžiamas. Redaktorium yra Stasys Dzikas, administratorium J. Jakūčionis.

Atkreipiant visuomenės dėmesį į "Tėvynės Sargą", visų pirmausia tenka kreiptis į jo skaitytojus. Tenelieka ne vieno, kuris savo nors ir mažutę skola sunkina žurnalo kelią. Visas neatsilygintas skolas prašoma siųsti LKDS centro komiteto išd. H. Idze-

1915 m. rugsėjo mėn. kaizerinė vokiečių kariuomenė, okupavusi mūsų sostinę, pirmąjį atsisaukė ir gyventojus paskelbė vokiečių, rusų ir lenkų kalbomis, taigi, visiškai ignoruodama teisėtą šeiminių — lietuvių kalbą. Be abejonės, tai pasekmės vietos lenkų glaudaus "bendradarbiavimo" su vokiečiais, ruošiant jiems balius, įvairius priėmimus (panašiai istorija Vilniuje pasikartojo 1941-44 m.) ir labiausiai — kurdant juos prieš stipriai pasireiškus lietuvių tautinį judėjimą. Lenkai "sulindo" ir pagrindinius administracinius organus, tad neuostabu, kad išduodant naujus pasus visi katalikų tikėjimo gyventojai buvo užrašomi lenkų tautybės. Net ir lietuvių veikėjai, kaip dr. Saulys, Jakštas, Dambauskas, buvo užrašyti lenkai! Tad nėra ko stebėtis, kad vokiečių armijos atstovas grafas Pfeil savo atsisaukime, be kita ko, štai kaip skelbė: "Vokiečių karo pajėgos išvygo rusų kariuomenę iš lenkų miesto — Vilniaus. Vilnius visuomet buvo perlas garsioje lenkų viespatijoje. Dieve, palai-
tuink lenkus."

Atbudo ir lietuvių

Ir grafas ir lenkai stipriai apsiriko. Mūsų tautinio ir kultūrinio gyvenimo lopšyje Vilniuje dvidešimtojo amžiaus pradžioje pradėjo spiestis tuometinė Lietuvos inteligentija, pasiekusi savo viršūnę spaudos atgavimo laikotarpyje ir pirmojo pasaulinio karo pradžioje. Tiesa, dalis jų pasitraukė į Rusijos gilumą, tačiau likusieji įleido šaknis į sostinės gyvenimą, visom jėgom stodami į kovą prieš lenkų vedamą nutautinimo politiką. O ginamųjų apkasų būta visuose frontuose: švietimas-spaulda, našlaičių globa, socialinė veikla, ypač stovint bado šmėklai prieš akis, ir kt. Tačiau didžiausias dėmesys buvo atkreiptas į jaunimo globą, jo auklėjimą ir švietimą. Ir taip iniciatorių būrelis — dr. J. Basanavičius, P. Gaidelionis ir M. Biržiška — po didelių pastangų 1915 m. spalio 18 d. išgavo iš karinės valdžios leidimą atidaryti lietuvišką gimnaziją Vilniuje.

Atgimimo židyns

Pradžioje ji buvo pavadinta — "Pirmoji Vilniaus Vyru Gimnazija" (vėliau koredukcinei) ir tik 1921 m. rugsėjo 22 d. mokytojų tarybos nutarimu duotas jai Vytauto Didžiojo vardas.

Neramūs laikai, besikeičianti okupacinė valdžia darė gimnaziją dar trūkinę, kurie labai atsiliepė į mokslo ir mokinių skaičių. Tikrumoje ji buvo benamė: iš Basanavičiaus g-vės patalpų buvo išmesta; prisiglaudę Gedimino g-vėje nr. 38, šalia Vilniaus Apygardos Teismo Rūmų, vėliau NKVD. Bet lenkai ir čia nerimavo. Jau 1921 m., taigi "durinės Lietuvos" administracijos metu, policijai ir kariuomenei padedant, mokiniai buvo išmesti į gatvę.

Mokslieivai priešinasi. Pasigirsta gatvėje Lietuvos himno žodžiai. Bet policija, su gatyvių padūgnų pagalba, pradeda mušti mokinius. Jėga laimi ir vėl mokslas nutraukiamas. Po kelių savaičių prisiglaudžiama žydų gimnazijoj ir kiek vėliau apsisotijama ilgesniam laikui netoli Sv. Jokūbo bažnyčios — Sv. Pilygo g-vės palatose. (Ten rašančiam šias eilutes teko laikyti įstojamuosius eg-

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazija

Jos penkiasdešimtmečio sukakties proga

K. BARONAS

zaminus ir mokytis pirmoj klasei 1931-32 m.) Nuo 1932 m. iki 1944 m. gimnazija buvo Jankų-Dambausko nr. 5 rūmuose. Šie namai, be to, yra istoriniai komunistams. J. Jurginis ir V. Mikucionis "Vilnius — Tarybų Lietuvos sostinė" rašo: "Istorinė vieta, susijusi su Vilniaus darbininkų kovomis dėl Tarybų valdžios 1918-1919 m. yra Komunarų gatvė. Šioje gatvėje, name nr. 5 buvo partijos ir tarybų valdžios būstinė. Vilniaus kontrrevoliucionieriai, vokiškųjų kaizerinių okupantų remiami, norėjo likviduoti tarybų valdžią ir 1919 m. sausio 1 d. tą gatvę apsupo ir pradėjo karinius veiksmus. Tuomet buvę būstinėje ir gretimuose namuose raudongvardiečiai, iš viso apie 50 žmonių, atkakliai gynėsi net 20 valandų, bet, pristigę šaudmenų, turėjo pasiduoti. Penki raudongvardiečių vadai, nenorėdami gyvi pasiduoti į priešo rankas, žuvo nam. 7 nr. pusrūjy.

M. Biržiška rašė

Apie pirmuosius gimnazijos žingsnius ir abiturientus prof. M. Biržiška taip rašo: "VII. 14 d. (metai nepažymėti — K. B.) Vilniaus lietuvių gimnazija išleido abiturientų III laidą: Adomą Eišorį, Jokūbą Gasiūną, Mečislovą Mačernį, Antaną Naraką, Stasi Putvinį, Bronislovą Šimkevičių ir Leoną Valkūną. Anksčiau — III. 4 (11 asmenų) ir IV. 5 (7 asmenis) išleidome dar I ir II laidą. Formaliu atžvilgiu gimnazija nebuvo tvarkoje, nes teikė brandos atestatus be jokių kvotimų, bet darė tai grynai lietuvių ir pedagogų sąžine, nes I. tikrai visi atestatininkai buvo jau subrendę, 2. gimnazijoje mokslo dalykuose pasireiškė tvarkoje, 3. daugelis jų jau buvo stoję arba vėliau pasireiškė kovojančios už Lietuvos laisvę kariuomenės eilėse, ki-
ti jų net savo galvas paguldė, arba naudingai pasireiškė kitose valstybinio ir tautinio gyvenimo

srityse, išeitai mokyklai gėdos nepadarę (težinau tik A. K. tarnyboje nesvariai pasireiškė ir gaus dumi Lenkijon). III laidą išleidi, nė vieno abiturientino Vilniuje jau nebuvo, tad vieną jų štai dar kas ištko: Leonas Valkūnas nė nežinojo esąs jau atestuotas ir po kelerių metų, man jau esant Kauno "Aušros" gimnazijos direktorium, seniai jau karininkas, įsirašė ir laikė ten brandos atestatus kvotimus. Nelabai jį beprisimindamas ir nebeturėdamas pas save Vilniaus gimnazijos dokumentų nei kokių anamecio užrašų, per kitus pasiteiravau tos gimnazijos vadovybėje, ir direktorius Marcelinas Šikšnys patvirtino, jog L. V-nui dar 1919 m. atestatas buvo pripažintas. Tuojau pranešiau apie tai kvotiamam "abiturientui", kuris betgi pasisakė noris ir likusius kvotimus atlikti ir tikrai gavo dar iš mūsų kauninės gimnazijos atestata, taigi virto vieninteliu Lietuvoje (o gal ir pasaulyje?) atestatininku dviem legaliais atestatais. Tai bent vyrai!" B. d.

Viena Vilniaus lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazijos klasių 1933 metais

Jaunųjų žvaigždžių koncertas

VYT. KASTYTIS

Kanados Lietuvių Jaunimo Kongreso meninių parengimų viršūnė, be abejonės, buvo mūsų jaunųjų žvaigždžių — solistės Lilijos Sukytės ir pianisto Tado Gurevičiaus — koncertas sekmdienio popietę Toronto Prisikėlimo salėje. Pasiklausyti kylančių menininkų susirinko ne tik torontiečiai, bet ir nemažas būrys svečių iš artimesnių bei tolimesnių lietuviškų kolonijų. Šiems pastariesiems, galimas dalykas, sol. L. Sukytė buvo tekę pažinti tik iš atsiliepimų spaudoje, kur vis dažniau pasirodo pranešimų apie jos laimėjimus kanadietiškoje muzikiniame gyvenime, o studijų dar nebaigęs pianistas T. Gurevičius net ir daugeliui torontiečių buvo visiškai staigmena.

Sol. L. Sukytė Toronto lietuviškosios visuomenės dėmesį atkreipė pr. metu rudenį KLM Moterų Draugijos suvažiavime surengtu brandžių rečitalių toje pačioje Prisikėlimo salėje. Teigiamų atsiliepimų ji susilaukė JAV lietuviams kiek vėliau surengtuose koncertuose, išsklaidydama ne vieno skeptiko nepasitikėjimą ir jauniems talentams rodomą abejingumą. Apie jos laimėtą II vietą CBC konkurse sužinojo ir Lietuva iš "Literatūros ir Meno" puslapiuose paskelbtos trumpos žinutės. Tačiau bene didžiausius solistės laimėjimus tenka laikyti grafišes Almavivos vaidmenis Mocarto operoje "Figaro vestuvės" garsiajame Stratfordo festivali teatre, nes šį kartą ji buvo šiltai sutikta ir teigiamai įvertinta kanadietų publikos ir kanadietų recenzentų. Aprašydami

neseniai Toronto O'Keefe salėje įvykusį G. Puccini "Bohemos" spektaklį, kuriame L. Sukytė teko dainuoti Mimi rolę, Toronto didžiųjų dienraščių muzikos kritikai neužmiršo prisiminti Stratfordo ir, jų žodžiais tariant, grakščios Almavivos.

Sekmdienio koncertą L. Sukytė pradėjo "Figaro vestuvių" arija "Dove sono", pereinama prie vokiečių klasikų dainų — Schuberto "An die Musik", "Rastlose Liebe", Brahms "O wusst ich doch", "Meine Liebe ist grün". Prancūzų kūrybai atstovavo F. Poulenc "Banalities", italų — G. Puccini "Madame Butterfly" arija "Un bel di". Lietuviška publika šiuos svetimosios kalbos atliekamų kūrinius sutiko gausiais plojimais, bet jos dėmesio centre, aišku, buvo lietuviškoji koncerto dalis: ištraukos iš B. Markačio "Vilniaus varpu", Vl. Jakubėno populiariosios dainos "Plaukia antelė", "Na, tai kas". Plojimų audra solistę privertė dirsi programos padainuoti Balio Dvariono "Žvaigždutė". A. Vanaigio romansą "Aš bijau pasakyt".

Koncertų ir rečitalių programai L. Sukytė paruošė kanadiškų stiliumi. Pradėdama jas sveitinčių klasikais ir baigdama lietuvių kompozitorių kūrinių. Nedaug kas atkreipia dėmesį, kad kaip tik šie klasikų kūriniai ir pareikalavę iš dainininko didžiausio subrendimo, laikotarpiu prikaitytos interpretacinės patirties, nelengvai pasiekiamo balsinio grakštumo. Solistė į pagalbą čia ateina jos balso grožis, muzikalumas, geras svetimų kalbų apvaldymas.

Stipriausia L. Sukytė yra lyrinio pobūdžio kūriniuose, kur ji atskleidžia dėmesio vertą subtilumą. Prie tokių tenka priskirti jau ne pirmą kartą girdimą Lietuvoje sukurtą prof. Balio Dvariono "Žvaigždutę". Kanadą ši daina yra pasiekusi Vilniaus operos židnyose sol. Elenos Čiudakovos įdomytos plokštelėje. Palyginus abiejų dainininkių interpretaciją, L. Sukytės šios dainos versiją tektų laikyti pranašesne, nes E. Čiudakova gerokai kenkia perdidelis balso aštrumas, kuris, galimas dalykas, yra nevykusiai atliktas įrašo išdava. Pagrimum L. Sukytė yra verta ir už Vl. Jakubėno dainas, daug kartų koncertuose atliktas kiti mūsų dainininkų, — jos lūpose šie kūriniai įgauna originalaus savitumo atspalvį ir skirtingos interpretacijos bei skirtingų balsinių duomenų. Silpniau nuskambėjusiu kūrinii grupę tenka priskirti iš-
trankas iš "Vilniaus varu", ypač pirmąją — "Mano motina", ku-

ri yra daugiau dramatinio charakterio. L. Sukytės proveržių ir dramatišką augstinę gaidos retkarčiais jaučiamas persitempimas. Tai nėra būdinga žymė visam jos dainavimui, nes augstinę registrą ji puikiai valdo ir dainose, ir netgi operų arijose, kai forte ir fortissimo užnugarį pasilaikoma didesnė ar mažesnė jėgų atsarga.

Nevenias mūsų dainininkas yra padaręs lemtingą klaidą, pasilikdamas S. Amerikos kontinente ir čia labai ribotose aplinkybėse mėgindamas praveržti į operos pasaulį. Tam žymiai palankesnė dirva yra Europoje, kur veikia daug nuolatinių operos teatrų ir kur jaučiama nepalyginamai didesnė jaunų dainininkų paklausa. Susilaukus visuotinio pripažinimo Europoje, ir šiame kontinente atsivaria durys į platesnes galimybes. Malonu konstatuoti, kad L. Sukytė ruošiasi išvykti į Europą, kur ji mėgins įsietioki sąlygų tolimesniam keliui į dainos meno viršūnę. Mums gi belieka jai palinkėti, lietuviška širdim tariant, gero vėjo platesniuosius vandenys.

Maloni šio koncerto staigmena buvo jaunasis pianistas Tadas Gurevičius, atliekęs du nelengvus kūrinius — Beethoveno Sonatą op. 13, nr. 8 ir Sopeno Scherzo B flat minor. Pradėjęs pirmuosius žingsnius muz. St. Gailevičiaus globoje, jis šiandien jau yra pasiekęs nebologą techniką, kūrinių minties apvaldymą ir nuotakos perteikimą. Pianinui lietuviui visada rodydavu permaža dėmesio. Juk ir tame pačiame mūsų Toronte, netikėtai mirus A. Dvarionui, nebuvo likę nė vieno kompaniatoriaus vietiniam ir iš JAV atvykstamiesiems solistams. Šia spraga užpildė muz. St. Gailevičiaus atskvietimas iš Montrealio ir Torontą ir vėliau studijas baigus nuolatine lietuviškųjų koncertų kompaniatorių Dalia Skrinškaitė, kuri ir šiame jaunųjų žvaigždžių koncerte komponavo L. Sukytę. Džiugu, kad pianino muzikos srityje nauja ir, atrodė, gilia vėga yra išvargę T. Gurevičius. Nežinant šio jaunio žmogaus planų, netikslu būtų kalbėti apie jo ateitį. Tikėjime — šis jo pasirodymas yra pradžia didesnės ir dažnesnės pažinties lietuviškoje scenoje.

Abu jaunuosius menininkus lietuviškoji visuomenė, užpildžiusi Prisikėlimo salę, sutiko ir padėdavo neįprastai gausiais plojimais. Jos lietuviškas entuziazmas kartais net kliudė programos atliktiems, kai plojimai prasidėdavo atliekamų kūrinių viduryje. Dėl to, tenka manyti, kalta buvo Kanados Lietuvių Jaunimo Kongreso iaudrinta džiugi vyresniųjų nuotaika ir nuosirdus pasididžiavimas jaunųjų laimėjimais.

1000 KALEDINIŲ SIUNTINIŲ BE UZDARBO

Atsiekdama už didžiulę paramą, kurios iš savo klientų susilaukė per pastaruosius DEVENERIUS METUS, LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS VADOVYBĖ vėl nusprendė atiduoti savo klientams 1000 SIUNTINIŲ UZDARBŲ. Nepaisydama, kad sovietinės įstaigos pastarosiomis savaitėmis pakėlė miltus, mes siūlome SAVO KALEDINIŲ SIUNTINIUS BE UZDARBO SENOMIS KAINOMIS. Šiais metais irgi parinktos siuntiniams specialiai Anglijoje gamintos medžiagos.

KALEDINIŲ SIUNTINYS nr. 1, kurį sudaro:

1. 4 jėrdai dvigubo pločio afgalino moteriškai eilutei arba suklelei ir sijonui, rojal, žalios ar vyno spalvos
2. 3 jėrdai balto popilino blizžems, marškiniams, apatiniams ir kt.
3. 1 didelė spalvota šilkinė skarelė
4. 1 pora moteriškų ar vyriškų kojinių

Normali šio siuntinio kaina KITU būtu \$50.

MUSŲ KALEDINĖ KAINA BE UZDARBO YRA TIK JAV \$29.00, Kanados — \$31.25, sterlingais — 10.56, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIŲ SIUNTINYS nr. 2 (dvigubas siuntinys nr. 1), kurį sudaro:

1. 8 jėrdai dvigubo pločio afgalino 2 moteriškom eilutėm arba 2 suklelėm ir sijonam rojal, žalios ar vyno spalvos
2. 6 jėrdai balto popilino blizžems, marškiniams, apatiniams ir kt.
3. 2 didelės spalvotos šilkinės skarelės
4. 2 poros moteriškų ar vyriškų kojinių

MUSŲ KALEDINĖ KAINA BE UZDARBO YRA TIK JAV \$49.00, Kanados \$52.90, sterlingais 17.60, įskaitant visus mokesčius. Taigi, dar papildomai suteipoma JAV \$9.00, Kanadoje \$9.72, sterlingais 3.39.

KALEDINIŲ SIUNTINYS nr. 3, kurį sudaro:

1. 3/4 jėrdų gėbardino ar flanelės vyriškai ar moteriškai eilutei tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos
2. 3 jėrdai medžiagos vyriškom, moteriškom ar 2 vaikiškiems apsiaustam, tamsiai mėlynos, mėlynos, kuprunagario, pilkos ar rudos spalvos
3. 4 jėrdai plaunamo aksomo moteriškai eilutei arba suklelei ir sijonui vyšinės, rojal, žalios ar rudos spalvos
4. 4 jėrdai dvigubo pločio dirbtinio šilko pamašalui, blizžems, suklelėms ir kt. juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos
5. 3 jėrdai balto popilino blizžems, marškiniams, apatiniams ir kt.

Normali šio siuntinio kaina KITU būtu \$95.00.

MUSŲ KALEDINĖ KAINA BE UZDARBO YRA TIK JAV \$55.00, Kanados — \$59.40, sterlingais 19.96, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIŲ SIUNTINYS nr. 4, kurį sudaro:

1. 6 1/2 jėrdų gėbardino ar flanelės 2 moteriškom eilutėm tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos
2. 8 jėrdai afgalino 2 moteriškom eilutėm arba 2 suklelėms ir 2 sijonam rojal, žalios ar vyno spalvos
3. 8 jėrdai plaunamo aksomo 2 moteriškom eilutėm arba 2 suklelėm ir 2 sijonam vyšinės, rojal, žalios ar rudos spalvos
4. 4 jėrdai dvigubo pločio dirbtinio šilko pamašalui, blizžems ir kt. juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos
5. 3 jėrdai balto popilino blizžems, marškiniams, apatiniams ir kt.

Normali šio siuntinio kaina KITU būtu \$140.00.

MUSŲ KALEDINĖ KAINA BE UZDARBO YRA TIK JAV \$75.00, Kanados — \$81.00, sterlingais — 26.11, įskaitant visus mokesčius.

Kaip ir visada, KALEDINIŲ SIUNTINIUS BE UZDARBO gali užsisakyti betkas, vistiek, ar būtu mūsų klientas, ar kitų firmų. Norėdami duoti visiems VIENODAS GALIMYBES, mes nusprendėme AFRIBOTI UZSAKYMUS — TIK PO VIENO SIUNTINI KIEKVIENAM, O KAD NEBŪTŲ NUSIVYLIMO, UZSAKYMUS PRASOM SIUSTI TUOJAU.

Priimėsimė po \$1.00 ar 10 šil. užstatą iš tų, kurie norės sau užsitikrinti KALEDINI SIUNTINI BE UZDARBO, ir lauksime iš jų galutinio užsakymo iki 10 savaičių.

Jei kas paprašys, mes ORO PASTU nemokamai pasiųsime į betkurį pasaulio kraštą medžiagų pavyzdžius.

Be kita to, kas gali, prašom rašyti mums anglų kalba.

Mes garantuojame:

1. Kiekvienas siuntinys bus pristatomas gavėjui.
2. Jeigu siuntinys dingtu, grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiųsime kitą.
3. Sumokėsimė visus su pasiuntimu susijusius mokesčius, dėlto gavėjui nebereikės nieko primokėti.
4. Visas medžiagas siųsime pagal pavyzdžius.

LITHUANIAN TRADING COMPANY
341 LADBROKE GROVE LONDON, W. 10 ENGLAND

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvažiavimas, vieta 3 masinoms pastatyti. Kilimai, alumininiai langai ir kiti priedai. Art. susisiekimo ir krautvių. Geros nuomos. Pila kaina \$37,500.

BLOOR — JANE — Bungalow

\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražų plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio gali- ma užimti. Platus įvažiavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privačiu įvažiavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamuosius, didelius kambarius, patogius išnuomoti- mas. 5% ilgalaikis morkigis. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautvių. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamą namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

Satrijos ir Rambyno tūntų jūros skautai rengia arbatėlę spalio 24 d., sekmadienį, 5 v. p.p. Sv. Jono Kr. parapijos saleje. Bus rodomas filmas iš perleistos vasaros stovyklos gyvenimo. Maloniai kviečiami atvykti ne tik skautai-tės, bet ir tėveliai, rėmėjai ir prijaunantieji.

Mielas broli skaute, ar jau užsisakė "Skautų Aida"? Jei dar ne, paskubėk. Bazaras, Lapkričio 6 d. Priskelimo par. saleje skautų-čių tėvai-rėmėjai ruošia didelį bazarą, o vakare — ba- lių. Siuo laiku vyksta fantų vajus, ku- riam dalyvauja visi tūntų vienietai ir tėvai-rėmėjai. Be to, ši ir kita sekma- dienį po pamildų fantai priimami skau- tų būkle. Negalintieji fantų pristaty- ti prasmės paskambinti J. Augustina- vičienei RO 2-9155 arba M. Yėui RO 6-7300 ir juos paims iš namų.

Satrijos ir Rambyno tūntų drėvės ir skiltys reguliariai daro sueigas. Vie- netų vadovai kviečia tėvelius įrašyti vaikui į skautų-čių organizaciją metų pradžioje. Tik labai įstoje ir skil- tų lengviau pereis bei išmokys reikalin- gą skautavimo programą.

Skautai vyčiai rengia iškylą ir "Ro- muvą" spalio 30 d. Smulkesnių infor- macijų kreiptis pas ps. J. Karasiejų 536-1447.

Ekskursija vaikimi. Rambyno tūnto jūros skautai turėjo iškylą su savo rėmėjais Algiiu ir Rimantu Linas- kais š.m. Ontario ežere Maratono tau- rės laimėtojai. Jie savo laivų mūsų skautus-tes paveziojo ir paaiskino įvairius plaukiojimo būdus. Už tokia- tį reikšmingą iškylą jiems nuosirdus- ačiū.

ATSISUKIMAS Į TORONTO VISUOMENĘ

Mielas Tautiet!

Kreipiamės į Tave lietuvių žy- gio į Jungtines Tautas reikalu. Žygis įvyks š.m. lapkričio 13 d., šeštadienį, 12 val. Niujorko Mad- ison Square Gardens. Juk visi esame įpareigoti kelti Lietuvos bylą ir masiškai protestuoti Jung- tinėse Tautose, nes mūsų broliai ir sesės tėvynėje yra priversti ty- lėti dėl savo tautos pavergimo. Jau 25 metai sovietiškas imperi- alizmas nuvertina ir niekina lie- tuviškas vertybes ir atsieki- mus. Tėvynės meilė, žmoniškū- mas ir pavergtos Lietuvos broliai- bės sesės reikalauja, kad mes, laisvojo pasaulio lietuviai, demas- kuotumėm sovietų melą ir iškel- tume pasauliui jų nusikaltimus prieš Lietuvą.

Tik vieninga visų lietuvių ma- nifestacija gali paveikti pasaulio sąžinę ir sukelti platesnį domėjimąsi Lietuvos reikalais. Reika- laukim Lietuvos klausimo iškėli- mo Jungtinėse Tautose ir paro- dykim, kad kiekvienam lietuviui patirioti rūpi Lietuvos byla.

Komitetas Lietuvos Nepriklau- somybei Atstatyti ryžtasi:

1. Įtaigoti laisvųjų valstybių atstovybes, kad įrašdyntų Lietu- vos klausimą į Jungtinių Tautų darbotvarkę.

2. Surengti milžinišką mani- festaciją ir kreiptis į JT gener. sekretorių, JT visumos pirminin- ką, JT komiteta kolonizimui tirti ir į laisvųjų valstybių atstovybes.

Registruotis įmokant pinigų: St. Jokūbaitis tel. 537-2869 arba 534-9286; V. Bačenas 536-4681 ir CR 8-7261; J. Karasiejus 536-1447; pastarasis priima ir aukas; stud. A. Šileika tel. 244-0080. Be to, kelionės pinigų ir aukas ga- lima įmokėti abiejose lietuvių bankliuose, t.y. Toronto Liet. Namuose "Paramoj" ir Priskėli- mo par. kredito unijoj darbo va- landomis iki spalio 25 d.

Platesnių informacijų teirautis pas St. Jokūbaitį, kuris rūpinasi visais kelionės ir Niujorko rei- kalais.

Toronto Lietuvių Komitetas Žygiui į Jungt. Tautas Remti

Lietuvių liberalų ir liberalams prijauniančių susirinkimas įvyks spalio 21 d., ketvirtadienį, 8 v.v. Liet. Namuose. Visi suinteresuoti kviečiami dalyvauti. S.

"T2" aukotojai. Rėmėjo pre- numeratas po \$10 atsiuntė: Al- girdas Mitėlas, Vladas Sukis, Vi- lius Gvalda; \$20 atsiuntė Augus- tinas Daukantas; \$10 KLB Sud- burio apylinkės valdyba; po \$5: Vytautas Liesiūnaitis, Vladas Se- lenis; po \$2: Juozas Skėrius, Ba- lyls Švilpa, kun. A. Petraitis, Pe- tras Kareckas; \$1 — Pr. Jucius. Nuosirdi padėka visiems.

Edm. ir J. Bičiūnai spalio 13 d. susilaukė dvytnukų — Bronės ir Morkaus. Tėvai jau keltinti metai gyvena Toronte ir turi pieno bei kitų maisto gaminių krautuvę Mi- mico Plaza. Juos praėjusią vasarą aplankė Edmundo brolis kan. J. Bičiūnas iš Romos.

Medžiotojų ir žūklautojų Klub- as "Tauras" šaukia visuotinį na- rių susirinkimą spalio 24 d., sek- madienį, 2 v. p.p. Liet. Namuo- se, 1129 Dundas St., W., Toron- te. Pardavinėsime naujus klubo ženklus ir išdalinsime užsisaki- siems Tecumseth valdžius (Beet- ton) tvarkomos medžioklės leidi- mus, kainuojančius apie \$4.00. Į susirinkimą kviečiami ir nenar- iai, kurie domisi šiuo sportu ir aplamai organizacija.

Direktorių taryba

PAREMKIME SAVANORIUS! Jau eilė metų, Toronto kūrė- jų savonorių skyrus, lietuviškos visuomenės remiamas, Kaledų ir Velykų švenčių progomis siūnčia piniginę paramą Vokietijoje pasi- likusiems ir paliegiusiems bendrų nepriklausomybės kovų broliams- savanoriams, kurių ten yra sure- gistruota apie 20 ir kurie turi isteigę savo skyrių. Jie išlašky- ti po visa krašta. Vieni jų — sa- natorijos, kiti paliegi ir skur- diai leidžia senatvės dienas iš- gaunamos lėšos vokiečių istaigų pašalpos. Jų suorganizuotam sky- riui nuo pat pradžios vadovauja korespondenciniu būdu rinktoji valdyba, kurią sudaro: V. Sutkus, pirm., J. Kriščiūnas, sekret. (ku- riam tenka didžiausia našta) ir K. Motgabis, narys.

Nors Toronto skyrius jų šalpai iki šiol yra pasiuntęs virš 2,000 dol., bet 15 šelpiamųjų tai yra tik simbolinė dovana, už kurią jie yra dėkingi. Jie džiaugiasi, kad yra žmonijai, kurie juos atsimena ir stiprina dvasioje.

Be piniginės rinkliavos, kurios kariuomenės šventės proga daro- mos prie lietuvių bažnyčių, vargu ar Toronto sayanoriai pajęgtų ei- lę metų ištesėti savo užsimotą sa- višalpos darbą. Siuo metu sky- riaus narių vidutinis amžius yra apie 70 metų. Kaikuriems rin- čiau sunegalavus, skyrus nari- am tenka suteikti materialinę paramą.

Papildyti skyrus ištekliams kasmet ruošiamas tradicinis ru- dens pobūvis. Toks pobūvis yra ruošiamas spalio 30 d. Sv. Jono par. saleje. Gera būtų, kad lietu- viškoji visuomenė ši savonorių sa- višalpos darbą savo gausiu atsi- lankymu paremtu. Bs.

Kanados lietuvių jaunimo kon- gresas Toronte pavėluotai gavo šiuos sveikinimus: "Draugo" mo- deratoriaus kun. Pr. Garšvos, MIC. ir KLB Winnipeg apyl. valdybos. JAV išėję lietuvių dienraščiai su informacijomis apie kongresą Toronte buvo gau- ti jau po kongreso. Aplamai, JAV liet. spauda gana šykščiai ir pavėluotai skelbė informacijas apie Kanados lietuvių jaunimo kongresą.

Ignas Taunys iš Australijos, anlanke daugelį kraštų, buvo su- stojes ir Toronte nas p. Liutkus. Svečias domėjosi lietuvių istaigo- mis ir anlamai lietuvių gyvenimu Kanadoje. Jis aplankė "T2" ir papasakojo savo išpučius iš ke- lionės, kuria galėjo atlikti po 10 metų darbo vienoje darbovietėje. Tokie darbininkai Australijoje gauna 3 mėn. anmokamų atosto- gių, o po 20 metų — 6 mėn.

Ateitininkų žinios

Jaunučių ir jaunesniųjų mergaičių iškyla sekmadienį į filmą "The Greatest Story Ever Told" labai pa- vyko. Dalyvavo virš 50 mergaičių. Iš- kyla vadovavo sesėse Viktorija. Atei- tyje bus daroma ir daugiau panašių iškylių berniukams ir mergaitėms ir įvairias idomnes vietas bei paren- gimus.

Vyr. moksleivių susirinkimas buvo toks gausus, kad reikėjo pasidalinti būreliais, kurie pasidalino įspūdžiais apie praėjusį jaunimo kongresą ir į jvertino.

Kur daugiausia vyksta ateitininkų susirinkimai? L. Vaikų Namuose, pas seses. Vaikų Namai tapo Toronto Jaunimo Centru. Čia ir tautinių šokių grupė susirenka ir ateitininkai ir ki- tos organizacijos. Bet ar mes paremia- me seses ir jų Namus? Kodėl nepri- sidėti dabar seselių rengiamo bazaro progą? Sekmadienį, spalio 24, pas se- ses įvyks fantų lietus. Visi jaunieji prašomi paraginti savo tėvelius ka- nors tam bazarui paaokoti. Ateitinin- kų tėvai prašomi į tai atkreipti dėme- šį, nes tai yra visų pareiga.

Ateitininkų tėvų komiteto susirin- kimas šaukiamas spalio 31 d., tuoj po 10 val. Mišų, Priskėlimo par. muzi- kos studijoje. Visų tėvų, kuriems rūpi, vaikų organizacinė veikla, yra pareiga tame susirinkime dalyvauti. Užtruks 1 val.

Jaunesnės moksleivės ateitininkės Gintarės ir Vaidilutės ir visos jaunū- tės ateitininkės renkasi į Liet. Vaikų Namus šį šeštadienį, spalio 23 d., 5 v.v. ir sekmadienį, spalio 24 d., 4 v. p.p., pasiruost Kristaus Karaliaus mi- nėjimui.

Sv. Jono Kr. par. jaunesniųjų atei- tininkų susirinkimas įvyks sekmadie- nį spalio 24 d., 4 v. p.p. Visi Sv. Jono Kr. parapijos jaunesnieji ateitininkai moksleiviai arba tie, kurie bent ka- da priklausė šiai kuopelėi, taip pat naujieji, kurie norėtų priklausyti, mielai kviečiami. Susirinkime bus pranešimas apie pakeitimus ir toli- mesnį veikimą.

Skautams remti bazaras. Lap- kričio 6 d., šeštadienį, skautų-čių tėvų ir rėmėjų komitetas ruošia bazarą-šokių Priskėlimo parapi- jos saleje, kurio tikslas sutelkti lėšų ir paremti skautų-čių veiklą. Kreipiamės į skautų-čių tėvus, rėmėjus ir prijauniančius, prašy- dami paaokoti fantų, kuriuos pri- mins skautų būkle budis asmuo spalio 24 ir 31 sekmadieniais nuo 10 v.r. iki 1 v. p.p. Fantų reika- las rūpinasi J. Augustinavičiene (tel. RO 2-9153) ir M. Yčas (tel. RO 6-7300). Negalintieji fantų pristatyti į skautų būklą, malonė- kite kreiptis telefonu ir šiuos as- menis, ir fantai bus paimti iš na- mų. Tėvai prašomi fantus įduoti vaikams, einantiems į sueigą. Ba- zaro pradžia — 12 v. parapijos kavinėje. Lietuvių visuomenė prašoma ir vėl paremti auganti jaunima fantais ir atsilankymu į ruošiamą bazarą ir šokių. Lau- kiamie ir iš anksto tariame nuosir- du, skautišką ačiū!

Skautų-čių tėvų ir rėmėjų komitetas

Lenkijos rytinių žemių sąjun- gos Toronto skyrius rugsejo 26 d. surengė minėjimą, kuriame kalbėjo prof. J. Wojciechowski iš Otavos, M. Jakubec ir W. Ja- kubianiec. Šį kartą minėjimas bu- vo daugiau nukreiptas prieš ru- siškąjį imperializmą, kuris buvęs Lenkijos ryt. žemių netekimo priežastimi. Anksčiau Toronto lenkai per tokius minėjimus atvi- rai reikalaujo Vilniaus ir Lvi- vo. Antai 1961 m. plakate buvo skelbiama: "Be Lvovo ir Vilniaus nėra laisvo Stetino nei Vroclavo". Kitaip praėjo minėjimas Montre- alyje. Ten paskaitininkas iš Niuj- orko Kawecky kalbėjo apie Vil- nių. Platus aprašymas buvo pa- skelbtas "Głos Polskii" 41 nr. Mi- nėjimas Montrealy buvo piketu- jamas: turėjo išsikšti ir polijekia.

Loreto mergaičių gimnazijos sporti- nės varžybos pasižymėjo Ilona Ja- nelūnaitė, Gunda Urbonaitė ir Ona Masytė iš Hamiltono. Pirmoji laimė- jo jaunųjų grupėje I vietą 100 jardų bėgime ir šuolyje, antroji laimėjo II vietą trišuolyje, o trečioji — I vietą trišuolyje (vidurinėje grupėje).

Parkdale B-A Service Centre

1181 QUEEN St. W., prie Gladstone 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. v. RO 5-8503

Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONIS Kvalifikuoti mechanikai.

(Alen Scop) patikrinimas.

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

BLOOR—ISLINGTON, \$5,000 įmo- keti, gražus 6 kambarių bū- galas, vandens alyvos šildy- mas, užbaigtas rūsys, gara-žas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola 10-čiai me- tu.

BABY POINT, \$5,000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu.

JANE — BLOOR, \$6,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, 2 vonios, 2 virtuvės, kamba-rys rūsyje, garažas.

INDIAN RD.—BLOOR, \$8,000 įmo- keti, 11 kambarių, 3-jų butų, atskiras mūrinis namas, ga- ražas su šoniniu įvažiavimu, puiki nuomavimui vieta.

BLOOR — KENNEDY Park Rd., \$10,000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas, garažas su privačiu įvažiavimu, puiki vieta.

BLOOR — WINDERMERE, apie \$10,000 įmokėti, gražus 7 kambarių šurkščių plytų atskiras namas, garažas su plačiu įvažiavimu, puikus kiemas, viena atvira skola 10-čiai metų, pirmą kartą pardavimui.

GEOFFREY—INDIAN Rd., \$10,000 įmokėti, 12 kambarių atski- ras namas, plus kambarys rū- syje, 4 vonios, 3 virtuvės, dvigubas garažas, gausa apie \$3,900 metinės nuomos.

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9166

KEELEE — LAWRENCE, \$18,000 įmokėti, gražus mūrinis 11 butų pastatas. Visi butai turi po du miegamuosius, šildy- mas alyva. Garažai. \$15,000 metinių pajamų. \$95,000 pil- na kaina.

KINGSWAY RAJONE, \$30,000 įmo- keti, už 9 metų senumo 16 butų namas. Šildymas alyva. Garažai. \$19,000 metinių pa- jamų. 5¼% pirmi morki- čiai. Prašo \$140,000.

PARKDALE RAJONE, \$55,000 įmo- keti, 39 butai, 7 metų senu- mo. Arti Queen — King at- vių Požeminiai garažai. Kel- tuvas (elevator). \$50,500 pa- jamų. Kaina tik \$347,000.

BAYVIEW VILLAGE rajone, \$45 tūkst. įmokėti; puikus 29 bu- tų pastatas. Visi naujausi įrenginiai. Keltuvai. F.M. in- tercom sistema ir kt. \$40,000 pajamų. Prašo \$275,000.

ARTI TĖVŲ PRANCISKONŲ BAZ- NYCIOS, \$60,000 įmokėti, naujas 67 butų apartament- nis pastatas. Visi naujausi ir moder. įrengimai. Požem. ga- ražai. Visi butai išnuomoti. \$98,500 pajamų į metus. \$700 tūkst. pilna kaina, ypatingai gera proga — naujas pasta- tas vidurinėje miesto.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaraš — HU. 9-1543.

OKIS SU IRENGIMAIS

\$12,500 pilna kaina, netoli Hamiltono, su mažu įmokėjimu, geri trobesiai, sodas.

VIENAAUGSTIS (BUNGALOW)

\$17,500 pilna kaina. 5 kambariai su prijungtu garažu, Queensway rajone, įmokėti apie \$5,000.

VIENAAUGSTIS

\$24,900 6 dideli kambariai, arti Bloor gatvės ir susisiekimo pilnai užbaig- tas rūsys, vandeniu - alyva apšildomas, atskiras valgomasis kambarys, didelis sklypas, prijungtas garažas.

11 BUTŲ APARTAMENTAS

\$78,000 pilna kaina, po vieną ir 2 miegamuosius, įrengtas, geros pajamos ir geroji vieta, įmokėti apie \$15,000.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų ir lubų plytelės, insuliacija
- Atliekam visus statybos darbus
- Statomie priestatus, fabrikus, krautuves, namus

Sav. B. Saulėnas

DEIMANTAI — LAIKRODŽIAI — TAISYMAS — MONOGRAMOS

Latviška brangenybių krautuvė (Jeweller)

964½ BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. TEL. 533-2837.

Kviečia atsilankyti... Lietuviams duodama nuolaida.

SUPERTEST SERVICE STATION

Savininkas VYTAUTAS (Vic) DOBILAS

KVALIFIKUOTAS AUTO MECHANIKAS

2395 Bloor St. W. • Toronto • RO 9-6237

SUPERTEST ALL CANADIAN GAMINIAI

GAZOLINAS, TEPIMAS, ALYVOS KEI- TIMAS IR VISI ĮVAIRIŲ RŪSIŲ AUTO MECHANINIAI PATAISYMAI VISI APYLINKKES LIETUVIAI MALONIAI KVICEIAM PASINAUDOTI SAVŲJŲ PATARNAVIMU.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450

KING — DUNN rajone, gerų plytų, 10 didelių kambarių, vandeniu apš., 3 virtuvės, 2 vonios, 4 kam- bariai pirmam aukšte, garažas, vienas morkigis, \$6,000 įmok.

100 AKRU ŪKIS, 45 MYLIOS NUO TORONTO, tarp 11 ir 400 pentyų; 9 kambarių su visais miesto gero- namo patogumais, plytų gvy. na- mas, tvartas, didelis vištūnė, daržinė; per viduri ūkio upę su gražiais krantais. Skubiam par- davimui; prašo tik \$15,600; vienas morkigis 5¼%.

QUEEN — SHAW \$3,000 įmokėti, gerų plytų namas; 2 modernios virtuvės, garažas, be morkigiu.

Turime krautvių, namų, vasarvietių, hotelių, motelių įva- riosse vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—morkigiu.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

SPORTAS

Toronto golfininkai spalio 11 d. su- sirinko užbaigiamajam turnyrui Mal- tono golfo aikštėje. 29 dalyvių gru- pė susidėjo iš eilės "veteranų", žai- dziančių golfą jau 45 metus, ir gau- saus mūsų jaunimo. Dalyvavo beveik visi žinomi lietuviai golfininkai ir tik keli registruoti žaidėjai turnyre nepasirodė. Turnyrą laimėjo Vyčio klubo meisteris V. Siminkevičius tik- tai po dviejų skylių pratesimo. A. Ei- žinas po 18 skylių taipogi turėjo 87 smūgius. Paskutinės dvi pratesimo skylys turėjo jau nemažai žiūrovų. Li- kę 27 žaidėjai sekė finalistų žaidimą.

Atviro turnyro laimėtojas S. Sal- kauskis liko trečiuoju su 91 smūgiu, tačiau jis laimėjo turnyro "rekordą", sulošdamas net dvi "par 5" skyles po 3 smūgius. Visada pastovus P. Staus- kas ir pirmą kartą turnyre žaidęs A. Klimas sužaidė po 92 smūgius, H. Stepatis ir S. Kondrotas — po 96. Po turnyro beveik visi dalyvavo jaukie- je vakarieneje. J. B.

VYČIO ŽINIOS

Berniukų ir mergaičių krepšinio treniruotės vyksta penktadieniais Ry- erson mokyklos saleje nuo 7 iki 9 v.v.

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • LIGOS • BŪDŲ • GYDYTOJŲ • VIZITŲ • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA

MEMBER LVA Namų tel.: 277-0814 (13 METŲ PATIRTIS)

7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

KELIONIŲ BIURAS
kelionėms po visą pasaulį.

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2. Tel. EM 6-9488

IVAIRIŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svorį grynų svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenę ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patar nauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. 536-7266 P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. 21enos statomos ir taisyamos. Parduodamos varžytos ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Pritęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kėlonę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite.

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE 2-5191

VISU RŪSIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS

418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - morkščius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2 000.00

Paramos nariai gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, šeštadieniais: šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

MONTREALIO ŽINIOS

"Litas" jau perviršijo pusantro milijono dolerių ir paauogo per šiuos metus \$304.000 arba visu trečdaliu. Praeitio mėnesio pabaigai "Lito" balansas buvo \$1,520,033.46. Svarbesnės aktyvo pozicijos: kasa banke \$80.648 (pernai tuo pat laiku \$104.297), paskolos \$1,355.765 (\$1,019.618), centrinė kasoje \$73.075 (\$31.500). Pasyve: indeliai (šėrai) \$895,085.38 (\$799,545.98) einamosios saskaitos \$571,550 (\$318,279) garantijų fondas \$17,235 (13,150), šių metų pelnas \$32,409.10 (\$28,717.22). Narių 1098 (984), ein. saskaitų 445 (314), skolinkinių 262 (228).

"Litas" gali šiemet padidėti iki beveik pusės milijono dolerių ir pasiekti naują augimo rekordą (pernai padidėjo \$361,161). "Litas" moka už indelius 4½% ir už einam. saskaitas 4% ir duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

Sio mėnesio pabaigoje visi bankai prirašo palūkanas už pusę metų. Kas nori savo santaupas pervedi į "Litą", tas gali padaryti jau dabar išrašydamas "post-dated" čekį. Pr. R.

"Baltijos" stovyklavietės miško valymo darbas pimirsis \$10 paaugojo S. Pocauskas. Laukia me daugiau. Sio metu vedamos derybos dėl valymo kainos. At-

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Pabėgėliai iš Kubos mažais laivais, rizikuodami gyvybe, ryžtasi pasiekti JAV krantus. Jie ne laukia oficialaus leidimo, nes bijo, kad Castro gali pakeisti savo nuomonę ir nebesilaikyti pažado išleisti iš Kubos visus, kurie nori išvykti. Kol kas vyksta pasitarimai tarp Kubos ir JAV vyriausybės, tarpininkaujant šveicarijos atstovų. Jei Castro sutiks išleisti iš Kubos visus, kurie nori išvykti, kol kas vyksta pasitarimai tarp Kubos ir JAV vyriausybės, tarpininkaujant šveicarijos atstovų. Jei Castro sutiks išleisti iš Kubos visus, kurie nori išvykti, kol kas vyksta pasitarimai tarp Kubos ir JAV vyriausybės, tarpininkaujant šveicarijos atstovų.

Nobelio premija už literatūrą buvo paskirta rusų rašytojui Michailui Solochovui už romaną "Tykūsias Donas". Jo knygos yra

21 METŲ AMŽIAUS?

Kai jums sueina 19 metų, nebesate kartu su tėvais dengiami ligoninės draudimas. Kad ir toliau būtumėte apdrausti, turite per 30 dienų individualiai įsirašyti. Prašymų formas galite gauti banke, ligoninėje arba tiesiog iš Komisijos įstaigos.

KĄ TIK VEDE?

Reikia mokėti šeimyninį draudos mokestį, jei norite, kad dengtų abu — vyrą ir žmoną. Todėl nedelsdami praneškite savo grupei arba, jei abu mokate tiesiogiai, praneškite Komisijos įstaigai.

GAVOTE NAUJĄ DARBĄ?

Jei pakeičiate darbą ir norite turėti apdraudą ir toliau, sekite instrukcijas, surašytas "Form 104" Hospital Insurance cė mokėjimo pažymėjime, kurį išduoti turi jūsų darbdavys paliekant darbą.

Your ONTARIO HOSPITAL INSURANCE Plan

Ontario Hospital Services Commission
Toronto 7, Ontario

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cėlara varymas. Sutaisau iširusius gaus ir pradėgintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

International Driving School WALDI

Contrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 859 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

išverstos į 73 kalbas. 1946 m. jam buvo paskirta Lenino premija. 1939 m. jis gavo Stalino premiją už III tomo romano "Tykūsias Donas". Autorius yra komunistų viršūnėse — augščiausio sovieto narys, puolęs B. Pasternaką už tai, kad sutiko priimti Nobelio premiją, bet pats ją priėmė.

St. Catharines, Ont.

APVILINKES VALDYBA nutarė šaukti visuotinį narių susirinkimą spalio 31 d., tuoj po pamaldų, vienuolyno patalpose. Darbotvarkėje: valdybos pranešimai, rev. komisijos pranešimas, naujos v-bos rinkimai ir kiti einamieji reikalai.

Sėkr. J. Girevičius

15 METŲ LIET. RADIO PROGRAMOS "TEVYNES PRISIMINIMAI" sukakties proga St. Catharines lietuvių iniciatoriai ir programos rėmėjai spalio 30 d., 7 v.v., slovąkv salėje, Page ir Welland gt. sankryžoje, programai paremti ruošia didelį koncertą — vakarą. Dalyvaus Toronto meno pajėgos — solistai. Orkestras taip pat iš Toronto. Visi Niagaros pusiasalio lietuvių kviečiami šį vakarą paskirti šiam koncertui — šokių vakarui ir gausiai atsilankyti.

Rengėjai

Pajieškojimai

Prašoma atsiliepti Emilijai Yurkus. Jos ieško artimieji Lietuvoje. Ieško moji yra davusi šį adresą: Toronto 1, Ont., Box 22, Terminal A. Dabar ji šiuo adresu nepasiekiamas. Zinantieji prašomi pranešti "T2" administracijai.

INTERTRADE

EXPRESS CORP.
AMERIKIETISKA FIRMA, patarnaujanti lietuviams visame pasaulyje.
EXPRESS MAISTO SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Geriausios Amerikos maisto gaminiai GREIČIAUSIAS PRISTATYMAS

Garantuoti žemiausios kainos

IT - 502 \$21.00 JAV dol.
20 sv. kviet. miltų, 10 sv. cukraus
IT - 503 \$22.50 JAV dol.
20 sv. kvietinių miltų, 10 sv. ryžių
IT - 505 \$25.00 JAV dol.
4½ sv. cukraus, 4½ sv. ryžių, 4½ sv. rūkyto bekonio, 4½ sv. kviet. miltų, 2½ sv. kiau. taukų
Type 417 \$34.75 JAV dol.
10 sv. cukraus, 10 sv. kviet. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. kiau. taukų
Type 411 \$36.75 JAV dol.
1¼ sv. deg. kavos, 1¼ sv. oland. šokolado, 1¼ sv. oland. kakavos, 2½ sv. virimo alyvos, 2½ sv. cukraus, 2½ sv. ryžių, 1¼ sv. sūrio, 2½ sv. rūk. bekonio, 2½ sv. rūk. kumpio, 2½ sv. maisytų vaisių.

Prašykite nemokamų katalogų, kuriuose rasite dar didesni pasirinkimą patrauklių ir praktiškų standartinių ir šimtus įvairių maisto gaminių.

PINIGAI I LIETUVĄ PILNAI GARANTUOTA

Pristatymas — 2 savaitės — jokių atskaitymų.

Vienintelė firma, atsiunčianti pakvitusimus.

Vertė: 9 rubliai \$10.00 JAV dol.
Mokestis: iki \$30.00 — \$2.75
Virš \$30.00 — 10%

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd St.
New York, N. Y. 10010, USA

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš perkdami varžytus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. ROCHULIS

280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 val. ryto; 6-9 val. vakaro.

rodo, kad vieno akro išvalymas atsisie apie \$100-130. Reikia išvalyti nors 4 akurus; taigi, reikėtų sutelkti apie \$500. Aukos miško valymui bus iškaitytos į bendras stovyklai paremti sumas ir išduoti "income tax" kvitai. Paramą stovyklos valymo darbams galima įteikti "Lite" darbo valandomis asmeniškai arba paštu. Be to, galima įmokėti per stovyklos komiteto narius: Lasalle — V. Piečaitį 366-7041, Montrealyje — P. Rudinską HU 1-2957 arba J. Ladygą 331-7053, Rosemonte — J. Piečaitį RA 5-3482 arba P. Adamonį RA 2-2472. Paramos ypatinai laukiama iš tėvų, kurie turi savo šeimos mokyklinio amžiaus vaikų ir kuriems stovyklos pagerinimas labiausiai turėtų rūpėti.

Lietuviškasis radijo pusvalandis jau rengiasi minėti antrąjį savo gimtadienį. Tai kukli sukaiktis, tačiau prisimenant, kad pradėdamas transliacijas vedėjas L. Stankevičius buvo užsitikrines parama tik 3 mėnesiams, džiaugiamės šia sukaiktimi ir linkime, kad Montrealis ir toliau remtų savąją radijo programą.

• Mėnulis gali būti pilnas nevalytos naftos, sako dr. Willard F. Libby, chemijos profesorius Kalifornijos universitete. Jo aiškinimu, intensyvus spinduliavimas dangaus erdvėse gali paprastus chemikalus paversti į komplikuotas medžiagas, kaip nevalytą naftą. Profesorius buvo sušaldęs methane (simple compound) ir išstatęs atominiams spinduliavimui. Tokiu būdu jis gavo šiek tiek nevalytos naftos.

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMUI DABAR

Siųskite pinigų į USSR Tegų jūsų mylimieji patys pasirenka.

PILNAI GARANTUOTA. TURI BANKŲ DEPARTAMENTO LEIDIMĄ IR APDRAUSTA IKI \$20,000.00.

Mūsų firma yra VIENINTELĖ, kuri visada siunčiamai persiunčia gavėjų pasirašytą KVITĄ. Pristatom: per dvi savaites. Jokių atskaitymų

Vertė: 9 rubliai už \$10.00. Persiuntimas: iki \$30.00 — \$2.75, virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St. Newark, N. J.

Prašykite katalogų angliskai arba lietuviškai.

GRAMERCY SHIPPING CO

118 E. 28 St., New York
MU 9-0598
Įsteigta 1945 m.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

BALTIC MOVERS

Baldų pėrvėžimas Toronto ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburi ir kitur.

30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

ŠYPSENOS

Nevalgoma skrybėlė

Trumparegis svečias restorano padavėji:

— Klausyk, tamstele, ar negalėtum ir man atnešti tokių puikių salotų lėkštę, kaip tos ponios prie ano stalo?

Padavėjas (pusbalsiu):

— Deja, mielasis pone, to as negaliu padaryti. Tai ne salotų lėkštė, o tos ponios skrybėlė...

Laiškas sau

Psichiatrinė ligoninė vienas pacientas prie stalo sėdėdamas rašo laišką. Praeinantis gydymo jas susidomi ir sustojęs klausia:

— Kam gi tą laišką rašai?

— Pats sau, — atsako ligonis.

— Ką gi ten tamsta sau rašai?

— Vėl klausia gydytojas.

— Pone daktare, tik pagalvokite! Kaip aš galiu atsakyti į tamsos klausimą? Juk tą laišką aš tik rytoj gausiu!...

Kaip ir pas žmones...

Gyvulių savitarpės globos draugijos posėdyje buvo svarstomas žvėrblio skundas. Po ilgų diskusijų žvėrblio skundas buvo atmes-

tas.

— O kur jis pats yra? — paklausė asilas.

— Tą pačią dieną, kai įteikė skundą, — atsakė pirmininkaujantis katinas, — jis buvo suėstas...

Trumpi posakiai

Nenorėdamas prarasti savo nuomonės, laikau ją savo viršininko galvoje, — samprotavo ištikimas tarnautojas.

— Kaltinamasis sprendimo klausosi stovėdamas todėl, kad po to jam tenka ilgai sėdėti, — aiškino teismo sekretorius.

— Zmonės iš tikrųjų geresni, negu atrodo, ir bolgesni — negu nori pasirodyti.

— Velionis buvo tokia šviesi asmenybė, kad norėdavosi ant jo uždėti abažūrą, — kalbėjo laidotuvis oratorius.

— Draugystė ir arbata yra gera, jeigu karšta, stipri ir pakankamai saldi.

Parinko Pr. Al.

DRAUDIMAI

233-3323 arba RO 6-0811

P. BARAUSKO AGENTŪRA

Naujas adresas: 38 CEDARCREST DRIVE, Islington (kampas Dundas ir Royal York)

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas - advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585

Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų ūkių ir betkurio verslo pirmo - pardavimo dokumentų sudarymas, morkčičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio valstines namų II augštas. (412 James H. Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Antradienį ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

BATHURST Dantų Klinika

794 Bathurst St. (Kampas Bloor ir Bathurst)

Tel. 534-8814

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

Dr. P. VYTĖ DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Dr., Downsview. (prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)

Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 633-1167

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga

AL DUDA

24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

Prisikėlimo par. žinios

— Šis sekmadienis skirtas misijoms. Joms skirtos aukos persiunčiamos į arkivyskupijos misijų centrą.

— KKK Moterų Draugijos šios parapijos skyriaus susirinkimas — šis sekmadienį parapijos salės kambariuose. Paskaita — panelės V. Judzentavičiūtės. Draugijos narės ir prijaunčios maloniai kviečiamos gausiai dalyvauti.

— Iš parapijos bažnyčios palaidota: spalio 16 — a.a. Marija Bytautienė; spalio 20 — laidojamas a.a. Petras Jurkštas. Vėlinių giminės ir artimiesiems nuširdi užuojauta.

— Pradėtos tikybės pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai Komunijai ir mokiniams, lankantiems viešąsias mokyklas. Visi vaikai renkami į muzikos studiją po 9.30 val. pamaldų. Kartu maloniai prašome susirinkti ir vaikų tėvus. Seselės, tikybės dėstytojos, pagedauti, kad pamokas lanką vaikai prieš tai ateitų į 9.30 val. pamaldas ir po to į tikybės pamoką. Dalis tėvų pareiškė pagėdavimą vaikams tikybės pamokas turėti po 11 val. pamaldų. Bendras išsiaiškinimas tuo reikalu galėtų tą klausimą išspręsti.

— Šią savaitę kunigai lanko parapijiečius Swansee rajone ir pietus nuo Bloor gatvės.

— Kapinių lankymo diena — lapkričio 7 d., sekmadienį. Būtu gera, kad iki minėtos dienos būtų baigti paminklai, o taip pat svarbų pavieniai kapai nuimant vasarines gėles. Nuo lapkričio 1 iki gegužės 1 d. kapai leidžiami puošti dirbtinėmis gėlėmis.

— Visuotinis mirusiųjų prisiminimas par. bažnyčioje — pirmadienį, lapkr. 1 d.

A.a. Marija Bytautienė, 62 m. amžiaus, labai staigiai mirė spalio 13 d. savo namuose. Kanadon jį atvyko 1954 m. iš Australijos ir dirbo iki pat mirties; buvo SLA narė.

Apylinkės tarybos rinkimai. — Primename, kad spalio 25 d. baigiasi terminas įteikti kandidatų į tarybą sąrašus. Kandidatai ir jų siūlytojai turi būti užsimokėję solidarumo mokestį.

Apyl. rinkiminė komisija

Toronto liet. akademikų draugija pradeda naujuosius akademikus metus šį seštadienį, spalio 23 d., 7.30 v.v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Pradžioje bus trumpas oficialus susirinkimas, kuriame bus renkama naujoji valdyba. Po to seks paskaita, kurią skaitys svečias iš JAV dr. V. Kavolis tema "Nužemintųjų patrijotizmas". Po paskaitos įvyks simpoziumas-diskusijos, kuriame, be kitų, dalyvauti pakviesti vidurinės ir jauniosios kartos akademikai. Dr. V. Kavolis yra jaunesnės kartos akademikas sociologas, baigęs mokslus Wisconsin, Čikagos ir Harvardo universitetuose; buvo Harvardo mokytojo personalo narys, o dabar profesorius Defiance kolegijoje Pensilvanijoje. Jis yra "Metmenu" žurnalo redaktorius, "Dirvos", "Naujienu" ir kt. laikraščių bendradarbis. A.

J. ir K. Liutkams, prieš kiek laiko įsigijusiems 8 apartamentų namus, grupė draugų — punkskiečių suruošė įkurtuves — staigmena jų namuose. Ta proga buvo įteiktas dail. J. Pautieniaus piešinys "Žiema Lietuvoje". Įkurtuvėse dalyvavo ir svečiai iš Australijos Jg. Taunys, kuris įdomiai papasakojo apie Australijos lietuvių gyvenimą ir jų vėrlumą į atsakingas vietas.

Geriausiomis kainomis nupirksite

1966 metų modelio automobilius —

MERCURY, METEOR, COMET

pas

PUDDICOMBE MOTORS

1543 BLOOR ST. W., TORONTO,

Tel. LE 4-7531 (kampas Dundas St. W.)

Lietuvius pardavėjas

JOHN SUGAILA

mielai jums patarnaus visais pirkimo reikalais

PRADŽIUGINSITE ARTIMUSIUS TĖVYNEJE PASIŪSDAMI DOVONŲ SIUNTINIUS SVENTEMS PER.

"TAURAS" Relief Parcel Service

ST. PRAKAPAS

Tel. 767-9088,

18 Brookside Ave.,

Toronto 9, Ont.

Ribotam laikui maisto siuntiniams iš DANIJOS duodama 10% nuolaida, jei užsakoma 44 svarų siuntinys. Medžiagos, pasiūtų drabužių, batelių ir kt. tiesiai iš Anglijos. Pasirinkimas iš daugybės pavyzdžių. Vaistai į Lenkiją ir kt. PASKAMBINUS ATVAŽIUOJU SU PAVYZDŽIAIS Į NAMUS.

LIETUVISKOS ILGO GROJIMO PLOKŠTELES — Viskas apdrausta.

Šį šeštadienį, spalio 23 dieną
Prisikėlimo parapijos salėje,
1021 College St., Toronto
rengiamas

SOKIŲ VAKARAS

JO PELNAS BUS PASKIRTAS
STUDENTŲ STIPENDIJŲ FONDUI.

GROS D'AMICO ORKESTRAS,
VEIKS GĖRIMŲ BUFETAS IR

FANTŲ LOTERIJA.

Įėjimas — \$1.50, studentams — \$1.00

Pradžią: 7.30 val. vakaro

Rengėjai: Prisikėlimo parapijos K. Vyrų Draugija

Kristaus Karaliaus minėjimas
rengiamas spalio 31 d. 5 v. v. Prisikėlimo par. salėje. Programą ruošia studentai ir moksleiviai ateitininkai. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. Kat. Federacija

Jeigu dar nesit matęs lyjant įvairiais daiktais, tai bus galima tai pamatyti sekmadienį, spalio 24 d., Lietuvių Vaikų Namuose. Atsilankiusieji galės pamatyti garsinį filmą iš seselių veiklos Toronto, kuris bus rodomas — 11.30, 1, 3 ir 4 v.; taipgi galima bus apžiūrėti vienuolyną ir prie kavutės su pažįstamais jaukiai praleisti popietę. Jeigu kas turėtų savo gamybos ar šiaip loterijų tinkamų daiktų, būtume dėkingi, jeigu padidintumėt mūsų ruošiamą fantų lietu. Lankymosi valandos nuo 11 iki 5 v. p.p. Laukiame visų!

Nek. Pr. Marijos Seserų Rėmėjai

Lapkričio 13 dieną Prisikėlimo parapijos salėje rengiamas turtingas bazaras su šokiais ir bufetu. Zada būti mėgiamų užkandžių. Rengia seselių rėmėjai.

Ligoniai. Morta Vingevičienė, po operacijos Sv. Mykolo ligoninėje, serga savo namuose, slaugoma vyro ir M. Normantienės, seniai atvykusios iš Lietuvos. Western ligoninėje gydo Pijus Ausrotas. Sv. Juozapo ligoninėje: p. Priščeponienė, Br. Kerulienė, Kr. Jankus, Vikt. Blockis, R. Raseckienė. Westono sanatorijoje — inž. A. Ankudavičius.

A.a. Petras Jurkštas 65 m. amžiaus, mirė Western ligoninėje. Vėlonis yra kiles nuo Kupiškio. Kanadoje išgyvenęs apie 35 metus. Pasijymėjo ramiai būdu ir gera širdimi. Jis ir jo žmona daug padėjo po II D. karo Kanadon atvykstantiems lietuviams. A.a. P. Jurkštas laidojamas trečiadienį, spalio 20 d., 10 v.v. iš Sv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse.

A + A

PETRONELEI BALTRUKONIENEI mirus,

jus dukrai JANEI ir žentui STASIUI ir anūkam

gilių užuojautą reiškia —

S. Juozapavičius

A + A

PETRONELEI BALTRUKONIENEI mirus,

jus dukrai JANINAI BUBULIENEI ir šeimai

reiškiam gilių užuojautą ir kartu liūdime —

Hamilton, Ont.

Kvedarai

A + A

MARIJAI BYTAUTIENEI staiga mirus,

jus vyrą VLADĄ nuširdžiai užjaučiame

ir kartu liūdime —

Vasarių šeima

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad trečiadienį, spalio 13 d., savo namuose 75 Soaraen Ave. mirė **MARIJA BYTAUTIENE**; pašarvota Turner and Porter laidojimų namuose, 436 Roncesvalles Ave., Toronto. Gedulingos Mišios — Sv. Jono Krikštytojo bažnyčioje šeštadienį, spalio 16 d., 10 val. ryto. Palaidota lietuvių kapinėse, Port Credit, Ont. Vėlonė paliko liudintį vyrą Vladą.

Turner and Porter Funeral Home

PADEKA

Mirus mūsų vyrui ir tėvui a. a. Antanui Vilkiui, savo ir sūnaus vardu nuširdžiai dėkoju Sv. Kazimiero lietuvių parapijos Dehli klebonui kun. dr. J. Gutauskiui, kuris vėlonę laukė Tillsenburgo ir Londono ligoninėse, suteikė jam šv. sakramentus, atlaikė už jį iškilmingas pamaldas ir palaidė į amžino poilsio vietą. Taip pat esame labai dėkingi visiems, kurie už mirusio sielą užrašė šv. Mišias, užsėdė gėlių, dalyvavo maldose laidojimo namuose, o vėliau pamaldose bažnyčioje. Dėkojame karštesniais; ačiū visiems, kurie žodžiu ir raštu pareiškė mums užuojautą, kurie tose sunkiose dienose buvo kartu su mumis mūsų skausme ir rūpestyje.

Liucija Vilkiene ir sūnus Leonas

NAUDINGOS ŽINIOS SIUNTINIŲ SIUNTEJAMS!

Parduodame angliškų medžiagų eilutės 3 1/2 jardo už \$14.50; brokadės ir krepo medžiagos — po \$1.30 už jarda. Turime didelių pasirinkimų pasiūtų drabužių.

ESTONIAN DRESS & TEXTILE CENTRE

1187 — 1189 Bloor St. W. (kampas Brock).

Lankydamis Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn

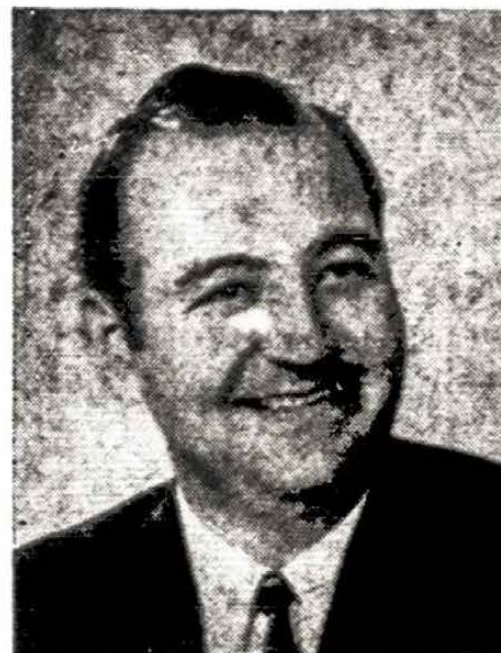
"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

MONTREALIQUE

Sol. St. Baranaukas iš Čikagos spalio 30 d. dalyvavo "Baltijos" stovyklavietės koncerto programoje Montrealyje. Jis yra tenoras ir turi plačios apimties gražų ir galingą balsą. Lietuvoje jis baigė Tėvų pranciškonų gimnaziją Kretingoje ir studijavo mediciną Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Dainavimo mokėsi pas Joną Butėną Kaune ir toliau gilinosi Vokietijoje. Tremties metu Vokietijoje ir Britanijoje surengė per 200 koncertų. Dabar dažnai koncertuoja Kanadoje ir JAV.

Sol. Dana Stankaitytė iš Čikagos spalio 30 d. dalyvavo "Baltijos" stovyklavietės programoje Montrealyje. Ji yra lyrinis - draminis sopranas. Mokėsi lietuviškose mokyklose Vokietijoje, po to Frankfurte A. M. universitete studijavo humanitarinius mokslus. Pradėjo dainuoti "Dainavos" ansamblyje pas muz. St. Sodeiką. Dainavimo studijas tęsė pas Lietuvos operos solistus J. Butėną ir Dičiūtę - Trečiokiene, pas muzik. A. Kučiūną ir Vl. Jakubėną. Daug koncertavo JAV ir Kanadoje, tačiau Montrealyje pasirodė tik pirmą kartą. 1958 m. pradžioje dainavo The American Opera Co. operoje "Cavalleria Rusticana" Santucos rolę. Čikagos Lietuvių Operoje D. Stankaitytė dainavo Giovanną (Rigolletto), Michalę (Carmen) Aidą (Aidoje) ir kitas roles.

Sv. Kazimiero par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24. Que.

— Staiga mirė namuose Jonas Bielskis, sulaukęs virš 73 metų; palaidotas spalio 16 d. iš Sv. Kazimiero bažnyčios Cote des Neiges kapinėse.

— Pierreville, Que., ligus metus gyveno lietuvis Jurgis Zelnašas ir ten jis mirė; palaidotas spalio 14 d. vietos kapinėse.

— Kun. klebonas praneša, kad laidojimų iškilmingumas suprantamas, remiantis naujai patvarkymais. Vietoje 3 kunigų Mišias atnaušins tik vienas kunigas; jei su trimis giedoriais — honoraras \$55, jei su vienu — \$35. Norima duoti visiems vienodas patarnavimas.

— Bažnyčia puošia tik šviesiomis gėlėmis, todėl prašoma nebevežti gėlių iš laidojimų namų į bažnyčią.

— Spalio 22 d. jaunimo šokių vakaras.

— Keturiasdešimt valandų atlydai — spalio 29, 30, 31 d. Mišios ir pamokslai: 29 d. vakare — 8 val.; 30 d. vakare — 7.30 val.; atlydai užbaigimas — 31 d., 5 val. vakare. Prašoma paaukoti altoriaus gėlėmis.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — \$134.22. Bažnyčiai aukoję: A. Einikis \$25, Sabaniauskienė \$20; po \$10: p.p. Macikas, Gerhards, Stasiškienė, Fr. Kalinauskas, Mackevičius; \$5 p. Skučai.

— Parapijos lankymas: spalio 22 — 2 ir 8 Ave., St. Michel, Assomption; 25 d. — 10, 12, 15, 17 Ave., St. Michel, Dumaire, 24 Ave. Rosemont; 26 d. Dante 22; 39 Ave., St. Michel, 23, 21 Ave. Rosemont; 27 d. Pie IX, 19 Ave. Rsmst. J. G.

KLB Montrealio seimelio rinkimai. Pasibaigus dvejų metų kadencijai, naujo seimelio rinkimai paskirti spalio 31 d. Seimelio prezidentas maloniai kviečia visus Montrealio KLB narius aktyviai įsijungti į kandidatų parinkimą ir dalyvauti rinkimuose.

KLB Montrealio seimelio prezidentas

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 20 d., šeštadienį, 7 v. v., Aušros Vartų parapijos salėje. Minėjimo programa: dr. H. Nagio paskaita; meninėje dalyje — sol. E. Kardešienė, muz. K. Smilgevičius ir kt.

Veiks bufetas, bus šokiai ir šiltų užkandžių. Minėjimą rengia Montrealio lietuvių kūrėjų-savarnių skyrius, kariai "Ramovėnai" ir L.K. Mindaugo Saulių kuopa. Pirmąjį paskaitos skaitymas "Kario" žurnalui paremti. Visi Montrealio lietuviai maloniai kviečiami į minėjimą atsilankyti. Rengėjai

— Kat. moterų susirinkimas įvyko spalio 17 d. po Sumos pas seses. T. J. Venckus papasakojo apie Pietų Amerikos lietuvių veiklą.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyres groti vestuvėse arba mažose parengimuose. Europietiška muzika. Telefonas 767-7084.

A. ZAREMBA

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFFICIALIAI PRIPAZINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėse turintiems laikinuosius leidimus. Ir jau galima pradėti važinėti pirmą pamoką su standartinėmis ir automatinėmis mašinomis. 572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst) TEL. LE 2-3656

"LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

4.5% už indėlius

4.0% už ein. s-tas

Mėnesinis palūkanų skaičiavimas.

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000.

7.6% už asmen. paskolas

6.5% už nekiln. turto pask.

Visos paskolos atviros.

Pigus paskolų draudimas iki \$10,000.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 v., išskyrus pirmadienius ir šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. 3907 Rosemont Blvd., tel. 722-2472; diena — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.